

KONSEKVENsutredning

Friluftsliv

Detaljregulering for Sørliheia Vest,
Birkenes kommune

Dato: 03.11.2025

Oppdragsnummer: A882
Versjon: 1
Plan ID: 20250002
Siste revisjon:
Utgivelsesdato: 03.11.2025
Utarbeidet: Simon Stulien, Trollvegg Arkitektstudio AS

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	Innledning.....	4
2.	Beskrivelse av planforslaget/ tiltaket.....	8
2.1.	Planforslaget/ tiltaket.....	8
2.1.	Nullalternativet.....	9
2.2.	Alternativer som skal utredes.....	10
2.3.	Influensområdet og systemgrenser.....	11
2.4.	Avgrensning mot andre fagtema.....	13
3.	Kunnskapsgrunnlaget.....	13
3.1.	Krav i plan- eller utredningsprogram.....	13
3.2.	Eksisterende kunnskap.....	13
3.3.	Ny kunnskap.....	17
3.4.	Usikkerhet ved kunnskapsgrunnlaget.....	22
4.	Inndeling i delområder.....	22
5.	Verdi.....	24
5.1.	Verdivurdering.....	24
5.2.	Verdikart.....	27
6.	Påvirkning.....	28
6.1.	Beskrivelse.....	28
6.2.	Endringer/ avbøtende tiltak.....	38
6.3.	Usikkerhet ved avbøtende tiltak.....	39
7.	Konsekvens.....	40
7.1.	Konsekvensgrad for delområder.....	40
7.2.	Sammenstilling av konsekvens.....	41
7.3.	Rangering av alternativer.....	41
7.4.	Usikkerhet.....	41
7.5.	Samlet belastning.....	42
7.6.	Indirekte virkninger.....	42
8.	Oppsummering.....	42

1. INNLEDNING

Plankonsulent og forslagsstiller

Trollvegg fremmer på vegne av Oggevann Utvikling AS, forslag til detaljregulering for Sørliheia Vest.

Formålet med planen

Planen har som mål å utvikle et naturnært og bærekraftig hyttefelt som tilpasses landskapet. Videre er det et mål å sikre fellesgoder som stier, lekeområder og utsiktspunkter. Hyttene plasseres på naturlige flater og bygges på påler for å bevare vegetasjon og terreng. Det vil også jobbes med enkel tilrettelegging ved Ogge som kan gi kvaliteter for fremtidige hytteeiere, så vel som dagsturister, lokale og andre som bruker tid ved Ogge.

Det vil reguleres inntil 100 fritidsboliger. Disse er i hovedsak tenkt øst for fylkesvegen. Det er også et mål å legge til rette for noen fritidsboliger vest for fylkesvegen. Småbåthavna som er avsatt i kommuneplanens arealdel er tenkt flyttet til den nordlige delen av planområdet.

Krav om KU

Fritidsboliger vest for fylkesveien er vurdert til å utløse krav om konsekvensutredning jf. forskrift om konsekvensutredning §8 – *planer og tiltak som skal konsekvensutredes hvis de kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn*. Det utarbeides ikke planprogram. Øvrige deler av planforslaget er vurderer å ikke utløse krav om konsekvensutredning. Se full vurdering i planinitiativet.

Planprogram

Det er ikke krav om utarbeiding av planprogram. Planprogram er heller ikke utarbeidet. Utredningen tar utgangspunkt i miljødirektoratets veileder. Hvordan utredningen er gjennomført er videre beskrevet i kapittel 2.5.

Utredning

Kartlegging og feltbefaring er utført av Simon Stulien i Trollvegg Arkitektstudio AS. Han har bachelor i bygghet design/ byggingeniør fra Universitetet i Agder og master i urban design fra Aalborg Universitet. Han har over 8 års erfaring innen arealplanlegging, hvor en stor del av prosjektene har vært knyttet til spredt fritidsbebyggelse på Sørlandet. Tilrettelegging for og hensyn til friluftsliv har vært en sentral del av planarbeidet i disse prosjektene. Både i form av konsekvensutredninger og beskrivelse av friluftsliv/ rekreasjon der planene har vært i tråd med overordnet plan.

Befaringer

Det er utført flere befaringer av området. Som det fremkommer av formålet med planen, er det et mål om at bebyggelsen skal tilpasse seg landskapet. Det betyr at befaring også er en sentral del for å planlegge området, ikke bare for å vurdere landskapsvirkningene og friluftsliv.

Første befaring, 25.09.2024

Første befaring ble utført med oppdragsgiver og grunneier, og gikk gjennom de mest sentrale områdene. Befaringen gav et overblikk over de ulike delene av området, av utsikt, vegetasjon og grunnforhold. På tidspunktet hadde man mulighetsstudiet fra Cowi som underlag. Dette ble brukt ved innspill til kommuneplanen. Mulighetstudiet for detaljreguleringen og planinitiativet ble utarbeidet i etterkant av befaringen.

Det ble ikke ført sporlogg. Bildet nedenfor viser omtrentlig befaringsrute.

Andre befaring, 19.06.2025

Andre befaring var todelt. Første del ble foretatt sammen med konsulenter for vann og avløp, og det ble sett på om det var steder som egnet seg for infiltrasjon. Andre del ble foretatt alene, og fokuset var å få et bedre bilde av området langs Ogge, og området hvor fritidsboligene vest for vegen er tenkt plassert. Befaringen ble registrert i Strava.

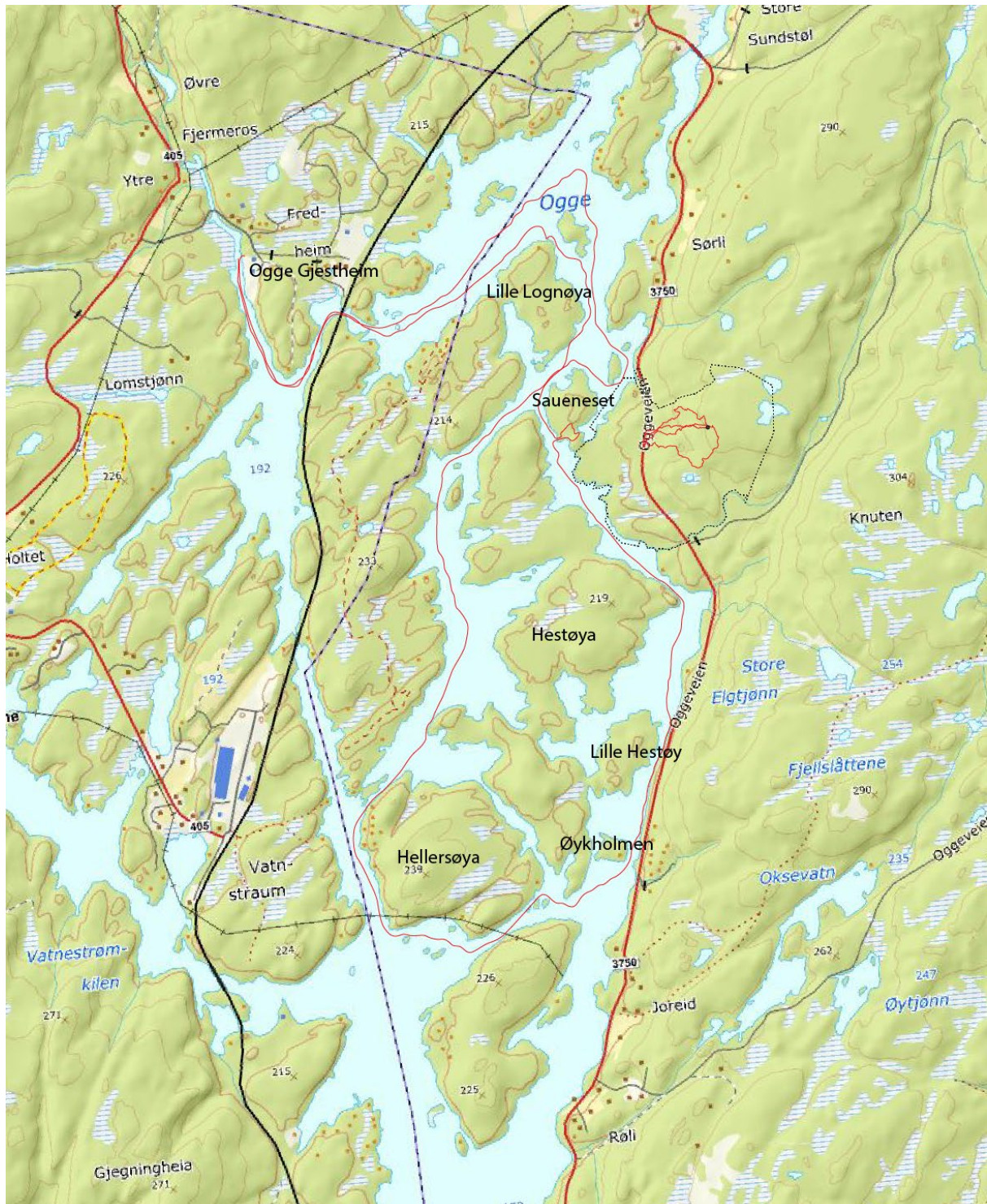

Tredje befaring, 22.06.2025

Tredje befaring besto primært av en padletur, for å bli mer kjent i områdene utenfor planområdet, og for å se planområdet fra vannet. I forkant av padleturen ble det gått en tur opp til øvre del av feltet, hvor man kunne se mest vann. Her ble det hengt opp et rødt tøyestykke i toppen av et tre, for å se om det var mulig å se dette fra vannet. Etter padleturen ble tøyestykket tatt ned. Plassering av tøyestykket er vist med svart sirkel. Det ble gått ulike traseer opp og ned, for å få et bedre bilde av området.

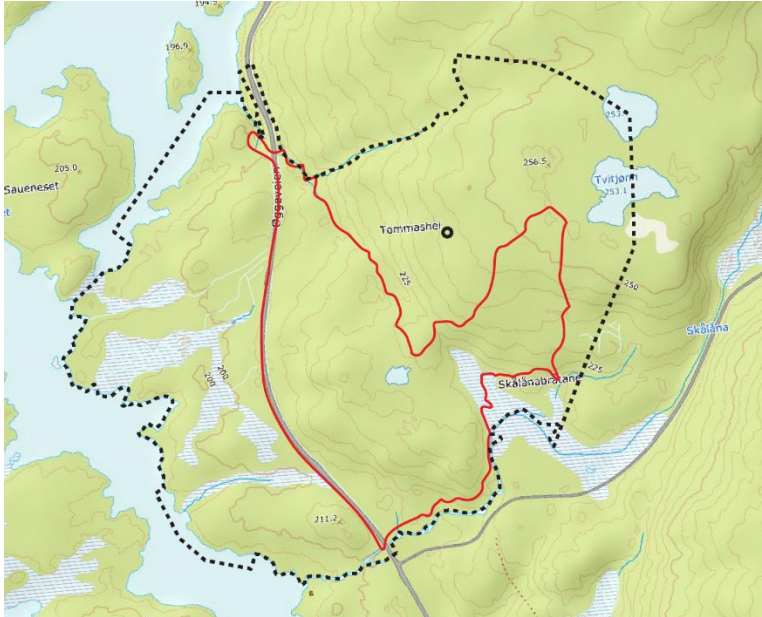
Padleturen gikk fra Ogge Gjestehjem, rundt Lille Lognøya, videre rundt Hestøya, Hellersøya, Øykholmen og Lille Hestøy, og videre opp til planområdet, via en rasteplass på Saueneset, og tilbake til

Ogge Gjestheim. Målet var å vurdere mulig fjernvirkning, og ta bilder som kunne benyttes som referanser for illustrering i 3D-modellen. Særlig viktig var å få et inntrykk av eksisterende vegetasjon på øyene. Befaringen ble gjort etter at første mulighetsstudie ble gjennomført. Befaringene ble registrert i Strava.

Fjerde befaring, 04.10.2025

Fjerde befaring ble gjort tidlig på morgenen, lørdag 4. oktober, under ekstremværet «Amy». Det var meldt oransje farevarsel for flom, og målet med befaringen var først og fremst å se hvordan bekkene så ut under større nedbørsmengder.

Andres befaringer

Konsekvensutredningen støtter seg også på befaringer utført av fagpersoner fra andre temaer. Bl.a. er området befart av biolog i forbindelse med naturtypekartlegging. Rapporten og konsekvensutredningen av naturmangfold ligger dermed som et ekstra grunnlag for vurderinger av landskap. Området er også befart av konsulenter for geologi, med hensyn til vurdering av sulfid, samt konsulenter for vann og avløp. Alle disse fagtemaene har samarbeidet om å vurdere riktig plassering av tiltak. Grunneier, som kjenner området veldig godt, har også vært del i prosessen. Totalt sett vurderes området å være svært godt kartlagt.

2. BESKRIVELSE AV PLANFORSLAGET/ TILTAKET

2.1. Planforslaget/ tiltaket

Planforslaget omfatter 96 fritidsboliger med helårsveg frem til hytta. Hyttene vil variere i bruksareal fra 30-120m² pluss areal til parkering. Hyttene skal stå på påler/ pilarer. Det skal benyttes jordfarger.

Planområdet er delt inn i flere deler, med forskjellige uttrykk. Ved vannet og i skogen, blir hyttene liggende lunt mellom trærne. Hyttene som ligger nærmest vegen ligger er planlagt som et mer åpent landskap, med mulighet for hager og parsellhager. Hyttene på fjellet blir mer eksponert, ved at det er lite vegetasjon i området i dag.

I tillegg til hyttene og vegene, legges det til rette for et område med parsellhager, turstier, lekeplass, møteplasser og fellesområde med brygge og båtslipp, samt offentlig tilgjengelige parkeringsplasser.

Figur 1 3D-Illustrasjon av planforslaget

Som nevnt over er det kun fritidsboligene i 100m-beltet som er omfattet av konsekvensutredning. Landskapsvirkninger for båtslippen/ fellesområdet og fritidsboligene øst for fylkesvegen er vurdert og omtalt i planbeskrivelsen. Landskapsvirkningene for de ulike delområdene henger samtidig sammen, og hvordan bebyggelsen i 100m-beltet utformes, kan påvirke hvor eksponert bebyggelsen øst for fylkesvegen blir. Dette vil vurderes i konsekvensutredningen.

2.1. Nullalternativet

Siden det ikke er krav om konsekvensutredning for båtslippen og bebyggelsen øst for fylkesvegen, er nullalternativet vurdert som følgende scenario:

- Det etableres inntil 100 fritidsboliger øst for vegen
- Båtslipp og brygge etableres i den nordlige delen
- Det etableres veg ned til båtslippen, men gjøres ikke ytterligere tilrettelegging med eksempelvis gapahuk, offentlig parkeringsplass osv.
- Det etableres ikke bebyggelse i 100m-beltet. Eksisterende vegetasjon bevares med hensynssynssone.

Figur 2 3D-Illustrasjon av nullalternativet

2.2. Alternativer som skal utredes

Det skal utredes to utbyggingsalternativer. Begge alternativene er like med hensyn til arealinngrep og ny bebyggelse. Forskjellen er om skog bevares eller ikke.

Alternativ 1:

- Etablering av båtslipp, kajakkbrygge, adkomstveg, parkeringsplasser, hytter og kajakkhotell. Det hogges i store deler av planområdet for å få bedre utsikt.

Figur 3 3D-Illustrasjon av utbyggingsalternativ 1

Alternativ 2:

- Etablering av båtslipp, kajakkbrygge, adkomstveg, parkeringsplasser, hytter og kajakkhotell. Trær øst for vegen bevares der det ikke etableres ny bebyggelse. Det settes ikke krav til bevaring av vegetasjon på de tresatte myrene.

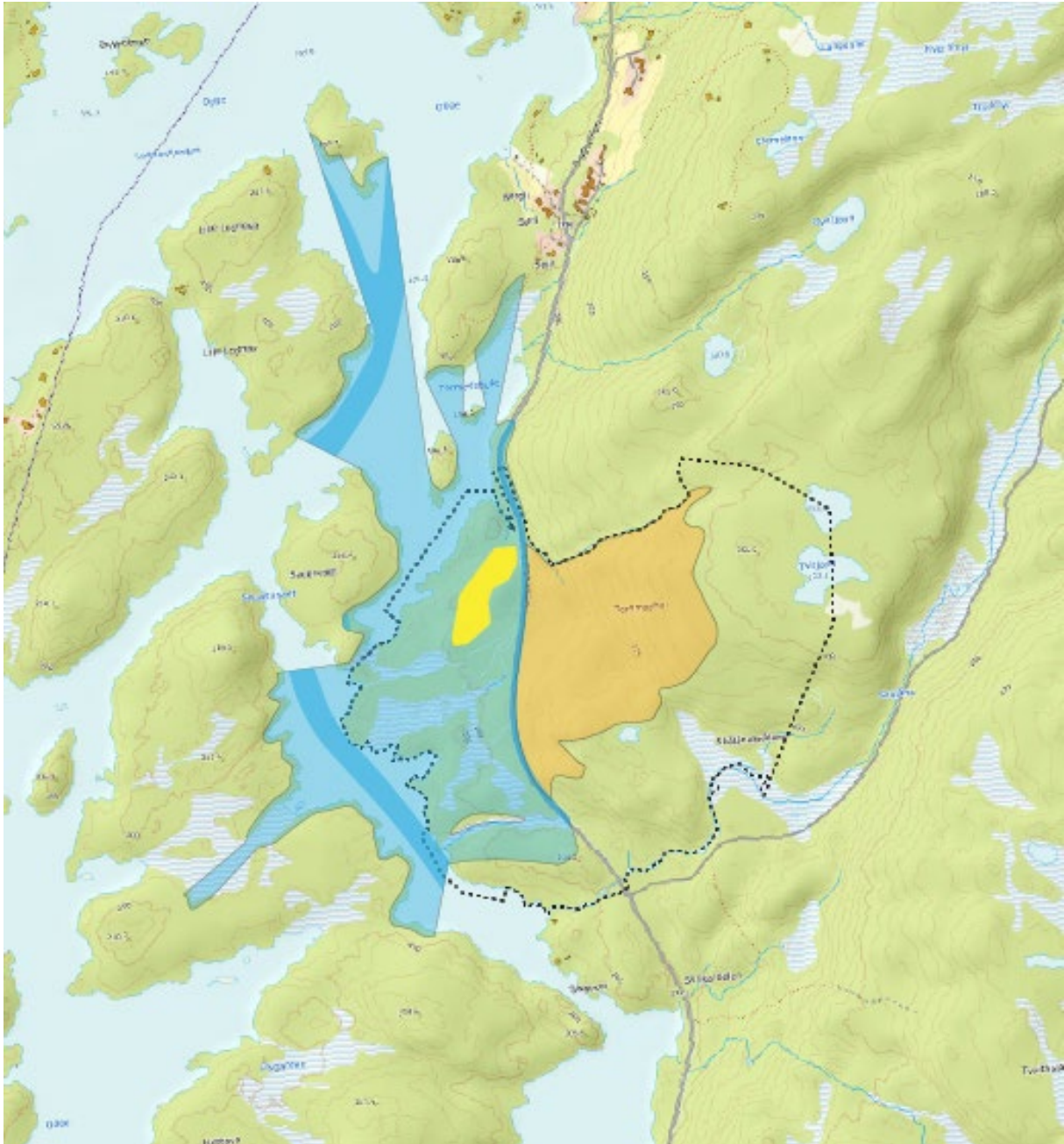

Figur 4 3D-Illustrasjon av utbyggingsalternativ 2

2.3. Influensområdet og systemgrenser

Ogge er et kjent padlevann, og benyttes både av dagsturister og folk som overnatter. Det er både leirsted, gjesteheim og naturskole ved Ogge, hvor man bl.a. kan overnatte og leie kanoer.

Synlighetskartet nedenfor, er utgangspunktet for avgrensningen av influensområdet. Dette angir hvor det er en sjans for å se de nye fritidsboligene vest for fylkesvegen, dersom all vegetasjon innenfor planområdet blir fjernet. Det forutsetter samtidig at vegetasjon utenfor planområdet bevares.

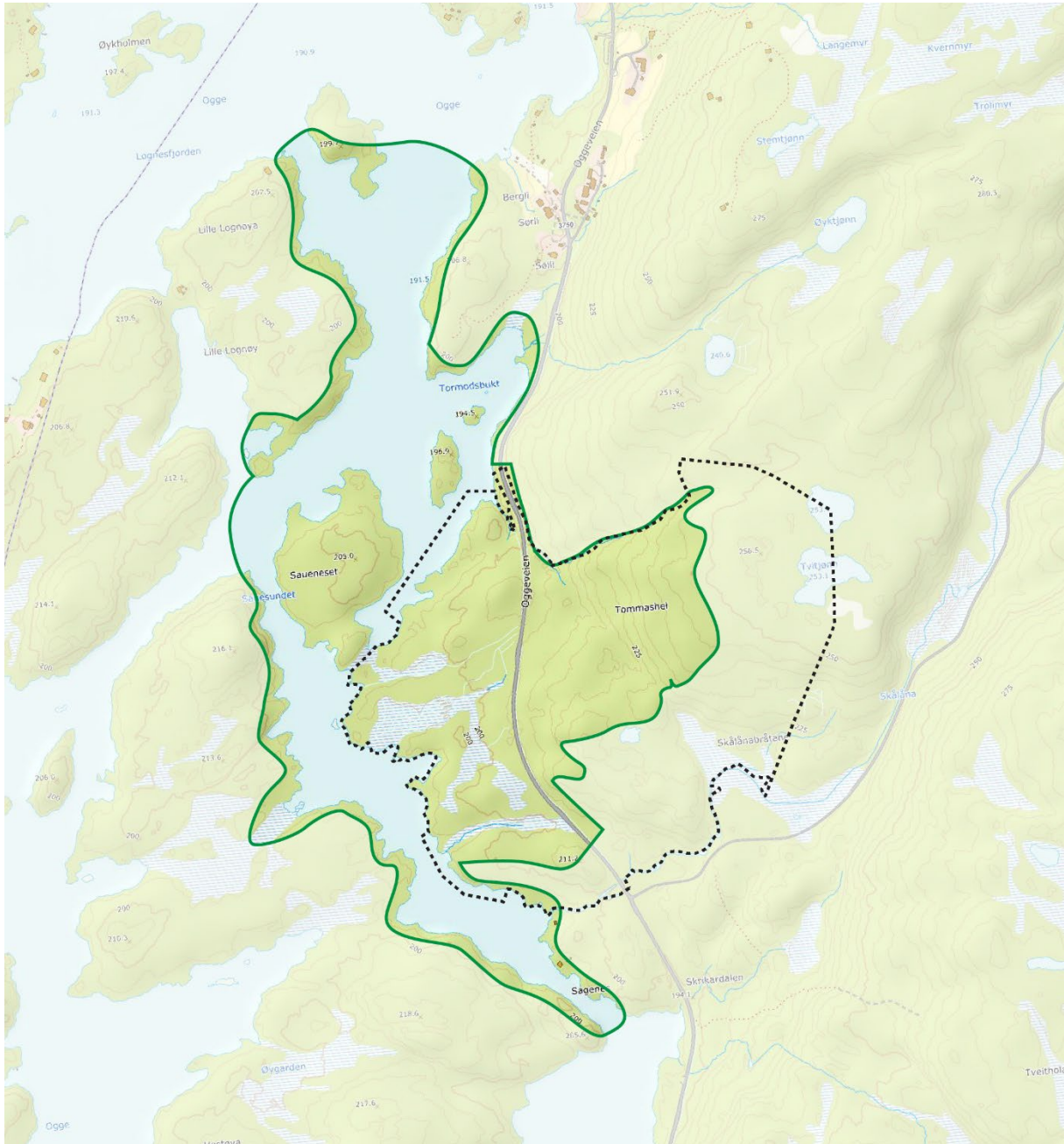

Figur 5 Synlighetskart

Området rundt Ogge er svært flatt. Skulle man laget et synlighetskart uten å forutsette at eksisterende vegetasjon utenfor planområdet blir bevart, ville influensområdet blitt uhensiktsmessig stort.

Influensområdet

Det er primært innenfor synlighetsområdet at friluftslivet kan bli berørt. Samtidig er det viktig å ha med i vurderingene at særlig padleturer som går forbi planområdet, normalt strekker seg langt utenfor synlighetskartet. Opplevelsene man har innenfor synlighetsområdet, kan således ha en påvirkning på den totale opplevelsen av padleturen.

Figur 6 Influensområdet

Avgrensning av influensområdet er basert på synlighetsvurderinger i 3D-modell og befarings. Aktiviteter og steder som vurderes å kunne bli påvirket av tiltaket er følgende:

- Selve tiltaksområdet
 - o Områdets egenkvalitet, og eventuell utøvelse av friluftsliv i området.
- Fylkesvegen
 - o Opplevelseskvalitet for forbipasserende i bil og på sykkel.

- Ogge
 - o Opplevelseskvalitet/ nær- og fjernvirkning fra kajakk/ båt/ kano.
- Teltplasser
 - o Det er flere tilrettelagte teltplasser på øyene og holmene ved Ogge. Opplevelseskvalitet/ nær- og fjernvirkning fra disse.

2.4. Avgrensning mot andre fagtema

Det utarbeides konsekvensutredning for naturmangfold, friluftsliv og landskap. Kulturminner er også et tema som generelt sett har betydning for vurdering av landskap. Kulturminner vurderes å bli tilstrekkelig vurdert gjennom fylkeskommunens befaring/ registrering, med tilhørende krav til bevaring ved eventuelle funn. Temaet er derfor ikke en del av denne konsekvensutredningen.

3. KUNNSKAPSGRUNNLAGET

3.1. Krav i plan- eller utredningsprogram

Det er ikke utarbeidet planprogram for konsekvensutredningen. Konsekvensutredningen tar utgangspunkt i metoden beskrevet i Miljødirektoratets veileder M19-41.

3.2. Eksisterende kunnskap

Fagutredning landskap

Teksten er hentet fra KU for temaet landskap.

Med hensyn til topografi, ligger planområdet i et åpent dallandskap. Ogge og holmene og øyene, ligger på mange måter i selve dalbunnen, med høyere fjell i øst og vest. Området er småkupert, med mange mindre flater. Flatene består både av slake områder med vanlig skogbunn og myrer.

Området ligger under skoggrensen. Det er forholdsvis store områder med lav bonitet. Skogen er veldig dominert av furu. Planområdet og områdene som ligger nærmest tiltaket, er stort sett yngre skog.

Planområdet har et forholdsvis stort område med slak helning mot Ogge. Litt som et nes. Dette står i kontrast med særlig den østlige delen av Ogge for øvrig, som generelt sett har en bråere overgang mellom land og vann.

Flere av myrene er grøftet en gang mellom 1960 og 1986.

Hensynssonen i kommuneplanens arealdel ser ikke ut til å skulle bevare spesielle naturverdier (arter eller naturtyper), men fungere som en byggegrense.

Vurdering av kvalitet:

- Årstall for registreringer og kartlegginger:
 - o 2025, med henvisning til nettkart og historiske bilder som strekker seg tilbake i tid
- Har viktige forhold endret seg?
 - o Nei

Fagutredning naturmangfold

Teksten nedenfor er et utklipp fra sammendraget i konsekvensutredningen for naturmangfold. KU for naturmangfold omhandler hele planområdet, og ikke bare hyttene vest for fylkesvegen.

Planområdet omfatter hovedsakelig aktivt drevet yngre furuskog, samt noe veigrunn og kantsone til vann. Det finnes noen små områder med myr og mindre tjern i området. Den kommende områdereguleringen vil legge til rette for arealendringer innen hovedformålene fritidsbebyggelse og infrastruktur.

Innen planområdet er det kartlagt naturmangfold på nytt etter Miljødirektoratets instruks for naturtypekartlegging uten at det ble påvist noen landbaserte naturtyper. Grunnene til dette er i hovedsak svært fattig berggrunn og unge skogområder med lite død ved.

Kartleggingen identifiserte ikke rødlistede arter an lav, mose, karplanter og sopp etter metodikken i Miljødirektoratets instruks. Det ble påvist den fremmede tresorten vrifuru i skogen i deler av planområdet.

Vurdering av kvalitet:

- Årstall for registreringer og kartlegginger:
 - o 2025
- Har viktige forhold endret seg?
 - o Nei

Kartlagte og verdsatte friluftslivområder, Naturbase

Hele Ogge, på Birkenes-siden, er registrert som svært viktig friluftsområde. Områdebeskrivelsen er som følger: *Populært padlevann. Mange holmer og øyer. Regionalt friluftsområde. Utleie av kano fra Ivelandssiden. Organisert padleorientering. Ogge er et godt fiskevann som kultiveres aktivt.*

Vurdering av kvalitet:

- Kilde og dato:
 - o Informasjon er hentet fra naturbase kart, 26.06.2025. Kartleggingen er fra 2015, og ble utført i regi av fylkeskommunen.
- Har viktige forhold endret seg?
 - o Ogge:
 - Registreringen virker like aktuell i dag, som ved registreringstidspunktet.
 - Det er lagt inn slipplass for småbåter og kano i kommuneplanens arealdel.
 - o Buliheia/ Joreidheia/ Storehei/ Lunseheia
 - Den delen av planområdet som ligger øst for vegen ble lagt inn som fritidsbebyggelse i kommuneplanens arealdel etter at området ble kartlagt som svært viktig friluftsområde. Kommuneplanen satte ikke krav til ytterligere konsekvensutredning for friluftsliv. I nullalternativet har dermed området øst for vegen først og fremst funksjon som hyttefelt, ikke som friluftsområde.
- Hvor detaljert er kartgrunnlaget?
 - o Ogge:
 - Avgrensningen følger i hovedtrekk kommunegrensen og fylkesveger. Avgrensningen omfatter områder med ulik mengde med inngrep og bruksfrekvens. Det vurderes likevel ikke til å være store feilmarginer i registreringen. Registreringen burde omfattet deler av Ogge som ligger på Iveland-siden.
 - o Buliheia/Joreidheia/Storehei/Lunseheia

- Avgrensningen vurderes som riktig etter dagens forhold med hensyn til inngrep. Det vurderes likevel å være store forskjeller i bruksfrekvensen innenfor området, hvor Sørliheia vurderes å være et av de mindre brukte områdene. Hovedsakelig på bakgrunn av at det ikke ser ut til å være registrerte fotturer eller stier innenfor planområdet. Det er heller ikke funnet tegn til utøvelse av friluftsliv innenfor planområdet på befaringer.

Statlig sikrede friluftsområder

Området ved Ogge Naturskole, som drives av Midt-Agder friluftsråd, er et statlig sikret friluftsområde. Området ligger i overkant av 5km sør for planområdet.

Vurdering av kvalitet:

- Kilde og dato:
 - Naturbase kart, 26.06.2025. Faktaarket sier området ble sikret i 2009.
- Har viktige forhold endret seg?
 - Nei.
- Hvor detaljert er kartgrunnlaget?
 - Godt.

Turruter

Det er ikke registrert turruter innenfor planområdet. Det er enkelte registrerte fotturer i områdene rundt, men disse ligger med forholdsvis stor avstand til planområdet.

Vurdering av kvalitet:

- Kilde og dato:
 - Naturbase kart og Ut.no, 26.06.2025. Strava Global Heat map, 23.06.2025.
- Har viktige forhold endret seg?
 - Nei.
- Hvor detaljert er kartgrunnlaget?
 - Tilstrekkelig. Mindre avvik mellom registrerte turruter og høyest aktivitet på Strava ved Brøvardheia. Turrute på Ut.no er ikke lagt inn i naturbase. Muligens siden det går via vernet skog. Det er tillatt å gå turer i det aktuelle området.

Skiløyper

Det er ikke registrert skiløyper innenfor eller i nærheten av planområdet. Kilde: skisporet og dialog med grunneier.

Strava Global Heat Map

Kartet viser mye aktivitet på fylkesvegen (sannsynligvis sykling) og mye aktivitet på Ogge (padling). På Lognaøya og rundt Bakkane er det mye aktivitet på land. Sannsynligvis en kombinasjon av sykling og løping.

Kartet viser lite aktivitet i vika mellom planområdet og Saueneset. Sannsynligvis siden det ikke er tilrettelagte rasteplasser i området, og siden det er en «blindveg».

Vurdering av kvalitet:

- Kilde og dato:
 - Strava Global Heat map, 23.06.2025.
- Har viktige forhold endret seg?

- Nei.
- Hvor detaljert er kartgrunnlaget?
 - Kartet er detaljert, men omfatter kun aktivitet som er logget med Strava i løpet av det siste året. Det antas å være mye padling i Ogge som ikke logges med Strava.

Padleperler

Informasjon om rasteplasser, parkeringsplasser m.m. langs Ogge er godt beskrevet på nettsiden padleperler.no. Her vises det også til bl.a. Ogge Gjestehjem og Fredheim Leirsted, som har utleie av kanoer.

Vurdering av kvalitet:

- Kilde og dato:
 - Padleperler, 26.06.2025. Artikkelen er sist oppdatert 26. mai 2020.
- Har viktige forhold endret seg?
 - Nei.
- Hvor detaljert er kartgrunnlaget?
 - Kartet er godt detaljert.

Kommuneplan

I kommuneplanens arealdel er det avsatt areal sør i planområdet til småbåthavn. Formålet med arealformålet er ut ifra planbestemmelsene å legge til rette for slipplass for kanoer og småbåter. Slipplassen er ikke etablert, men det er rekkefølgekrav om opparbeidelse knyttet til øvrig fritidsbebyggelse i Sørliheia Vest.

Fra planinitiativet for Sørliheia Vest kommer det frem at slipplassen er tenkt etablert lengre nord.

Vurdering av kvalitet:

- Kilde og dato:
 - Kommunekart, 26.06.2025. Planinitiativ for Sørliheia Vest, 26.06.2025.
- Har viktige forhold endret seg?
 - Ja, se kommentarer over.
- Hvor detaljert er kartgrunnlaget?
 - Godt.

Aviser og facebook

I flere aviser kan man lese om Ogge og «Oggemarka» som en viktig friluftslivdestinasjon for mange sørlendinger. NSB organiserte skitog om vinteren som samlet opp i 1000 personer om dagen (søndager). Dagstur til Vindvatn ser ut til å ha vært det mest populære. Skitoget var i drift mellom 1930 og 1960. Det ble også organisert tyttebærtog om høsten.

På facebook kan man se at Ogge også kan være et flott område i dag for skiturer og skøyting, alt etter is- og snøforhold. Siden vannet ikke er regulert, kan det bli god og trygg is.

Vurdering av kvalitet:

- Kilde og dato:
 - Birkenesavisa m.fl. Facebook-gruppa «Vi som har hytte i Ogge».
- Har viktige forhold endret seg?
 - Nei.
- Hvor detaljert er kartgrunnlaget?

- Godt.

3.3. Ny kunnskap

Feltbefaring

Sporingslogg fra de ulike befaringsene som er gjennomført er omtalt i innledningen. Nedenfor er ulike delområder beskrevet med tekst og bilder.

Padleturen

Padleturen gikk fra Ogge Gjestheim, rundt Lille Lognøya, videre rundt Hestøya, Hellersøya, Øykholmen og Lille Hestøy, og videre opp til planområdet, via en rasteplass på Saueneset, og tilbake til Ogge Gjestheim. Befaringen omfattet store deler av de mest brukte padlerutene i nærheten av planområdet.

Fra Ogge Gjestheim og frem til Lille Lognøya, er det forholdsvis mye bebyggelse og inngrep. Forholdsmessig. Bebyggelsen er stort sett fint tilpasset terrenget, forholdsvis spredt, og liten i skala. Jernbanen oppleves også som liten/ fin.

Ved Lille Lognøya er vannet forholdsvis bredt. Noe som står i kontrast med de nærmeste områdene sør for Lille Lognøya.

Når man kommer rundt Lille Lognøya blir det betydelig mindre innslag av menneskelige inngrep. Området oppleves forholdsvis uberørt helt ned til Grøttesund, med unntak av noen hytter i nærheten av Høgåsen.

Fra Grøttesund til Øykholmen ser man en del hytter, både på øyene og på «fastlandet».

Fra Øykholmen til Sagenes er det lite bebyggelse, men man padler langs fylkesvegen, som er godt synlig flere steder.

Ved Sagenes er det en liten hytte. Når man padler forbi denne, oppleves området uberørt frem til man svinger rundt Saueneset igjen.

Bebyggelsen

Bebyggelsen langs vannet er stort sett beskeden i størrelse og godt tilpasset landskapet. Det er i all hovedsak saltak og trekledning. Fargen varierer. Det er bebyggelse både tett på vannet og lengre borte. Store deler av hyttene har tilgang på en egen brygge, felles brygge, eller et naturlig egnet sted for landsetting.

Naturen

Vannet er naturligvis en vesentlig del av opplevelsen. Bredden og lengden på åpne vannområder man ser har en stor variasjon, fra store vann som Lognesfjorden, til smale sund, som Sauesundet og store og små vikene. Under befaringsene var det merkbare forskjeller på bølger i Lognesfjorden og i de smale sundene og vikene.

Strandsonen har mye synlig berg. Enkelte steder kommer også små myrer ned til vannkanten. Vegetasjonen er preget av furuskog, med noen veldig få innslag av gran og bjørk. Helt ytterst mot vannet, er det forholdsvis stor variasjon i form og fasong på furutrærne. Ca. 10m inn fra vannkanten og videre inn på land, fremstår skogen monoton, med rettvokste furuer som ser like ut. Mye av vegetasjonen fremstår som plantet, med hensyn til hvor like trærne er. I kartlaget «Naturskog» i Naturbase kart, er det angitt naturskog (skog plantet før 1940 som ikke er flatehogd siden) på store

deler av øyene og holmene, bl.a. med unntak av planområdet. Historiske bilder på 1881.no, går tilbake til 1960. Følger man kartene fra 1960 og frem til i dag, er det tydelig at mye av vegetasjonen var godt etablert allerede i 1960. Samtidig ser man også at mye av strandsonen hadde svært så trær i 1960, og at mye av dagens skog er yngre enn dette.

Friluftsliv (subjektiv vurdering av opplevelsen under befaringen)

Området oppleves som godt egnet til friluftsliv. Holmene og øyene gir stort sett lite bølger, og trygge forhold for padling. Det er enkelt å gå i land på rasteplassene, og det er også mulig å gå i land mange andre steder. Turen opplevdes som en mellomting mellom friluftsliv og rekreasjon. Litt som å padle langs skjærgården, hvor man av og til ser bebyggelse, og av og til er i mer uberørte områder. Målet for turen var å se på området i lys av vurderingene som skulle gjøres for konsekvensutredningene for landskap og friluftsliv. Den mentale innstillingen blir derfor preget at man hele tiden ser på fjernvirkning, hvor det er inngrep og ikke osv. Med andre ord er man ikke i området kun for friluftsopplevelsen. Noe som kan ha innvirkning på hvordan området oppleves.

Generelt sett oppleves naturen ikke å være i målestokk med andre nasjonalt kjente turruter og padleruter. Man får heller aldri følelsen av å være i ekte villmark. Opplevelsen er mer som å være i en ganske unik fjord, som er stille, har rolig vann og veldig mange øyer og holmer.

Det rolige vannet, og den korte avstanden til land, gjør at det oppleves trygt å padle. Området vurderes derfor som veldig godt egnet for folk som ikke har mye padleerfaring. Dette gjør det spesielt godt egnet for turister og andre som vil leie utstyr. Det gjør det også godt egnet i undervisning-/leirskole-sammenheng. Lite bølger og lite måker, i tillegg til lite biltrafikk, gjør at området har en ekte ro ved seg. Særlig når man tenker på at det tross alt er veger på begge sidene av vannet.

Fiskelykken ble ikke testet. Med alle vannets kriker og kroker, antas området å være veldig spennende å fiske i.

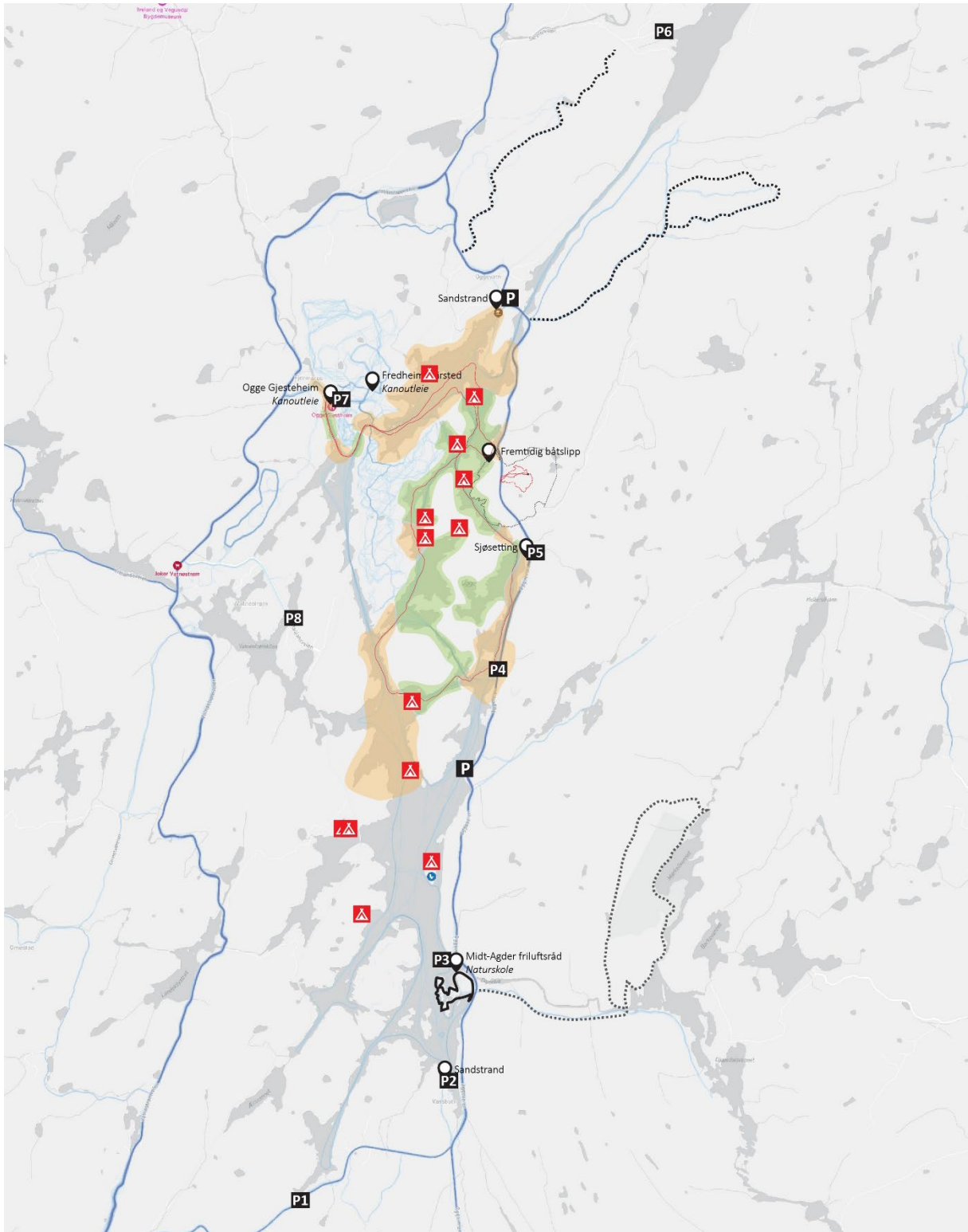
For folk som har bolig eller hytte i nærheten, antas Ogge å ha en stor verdi. Friluftsliv og rekreasjon blir ofte sterkere når man har en tilknytning til området, og blir godt kjent med vannet, øyene og kanskje naboene.

Sammenstilling av relevante nettkart

Kartet nedenfor er en sammenstilling av de viktigste kartleggingene fra tilgjengelige nettkart og nettsider, samt en vurdering av opplevelse av uberørt/berørt landskap langs Ogge. Sistnevnte er basert på FKB-data (norgeskart) og befaring. Kartet viser rasteplasser og parkeringsplasser som er vist på padleperler.no, Strava-registreringer (blå streker angir sporlogg), statlig sikrede friluftsområder og turruter.

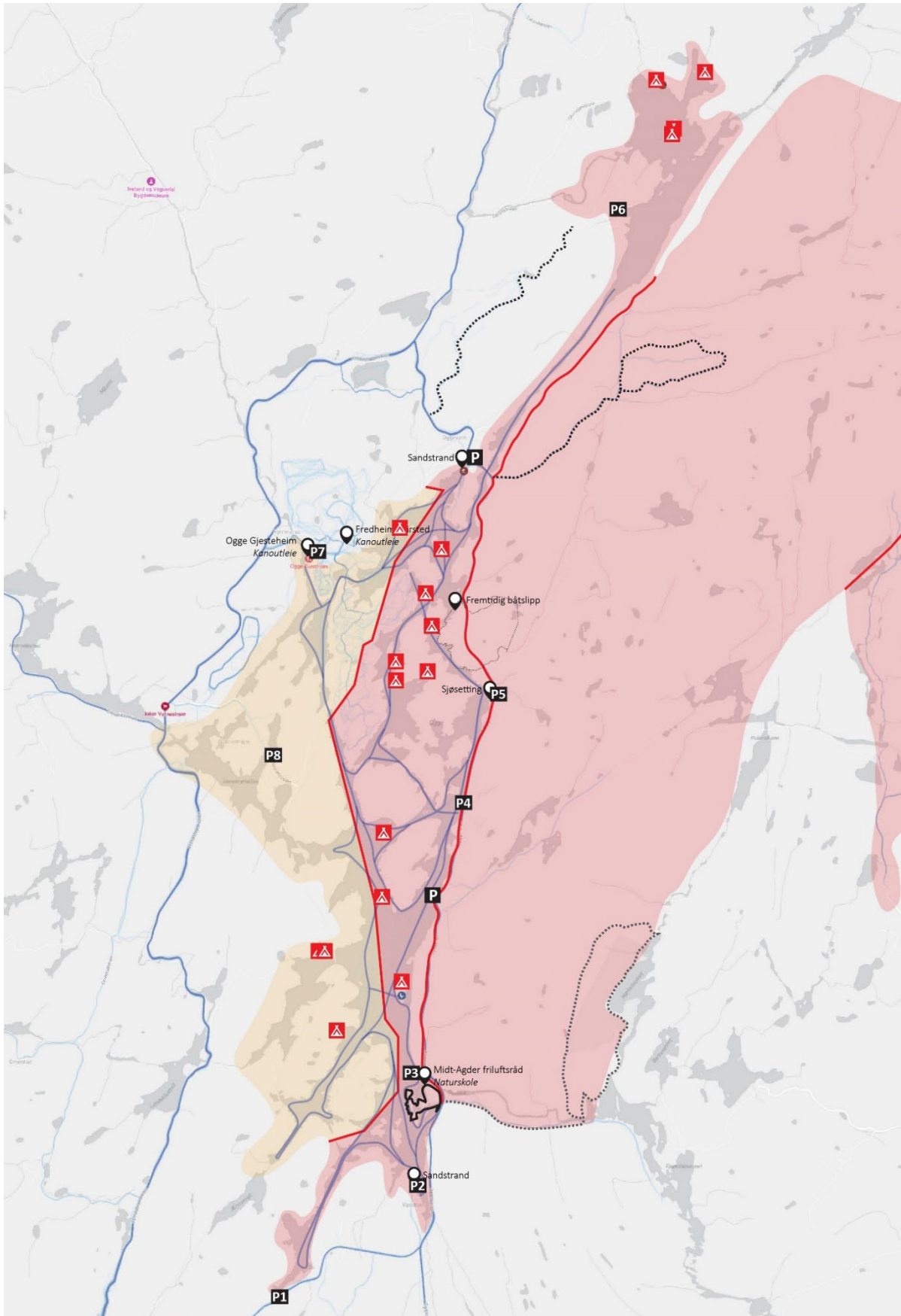
Ogge er kartlagt som et svært viktig friluftsområde. Beskrivelsen av området er nevnt tidligere. Begrunnelsen/vektingen av verdsettungskriteriene som ligger som grunnlag for verdissettingen er ikke funnet. Det antas at området har fått høy verdi på både brukerfrekvens, egnethet og tilrettelegging. Brukerfrekvensen er høy da det både er leirsted/utleie av kanoer og naturskole i området. Området er spesielt egnet, da det er store områder som er enkle å padle på, og tilretteleggingen er god med både utsetting, leie og gode muligheter for telting/opphold på leirplasser både med og uten utedo.

Det er nok få personer som reiser til Ogge for å oppleve store områder med uberørt natur, selv om enkelte leirplasser ligger godt skjermet. Særlig på Iveland-siden er det mye inngrep med jernbane, veger, næring og mange hytter. På Birkenessiden er det veg langs hele vannet, men betydelig mindre hytter. I kartet nedenfor er områdene som oppleves forholdsvis uberørte markert med grønn farge. Områdene hvor hytter, veger og andre inngrep er en tydelig del av landskapsbildet er markert med oransje.

Figur 7 Sammenstilling av nettkart og befaring

I kartet nedenfor er kartlagte friluftsområder markert med rød farge. Delene av Ogge som ikke er angitt som kartlagt friluftsområde er angitt med oransje farge.

Figur 8 Sammenstilling av nettkart

Samtaler med organisasjoner i området

Midt-Agder friluftsråd har en naturskole i sørøstlige del av Ogge. På Ivelandssiden av Ogge, like nordvest for planområdet, ligger Fredheim Leirsted og Ogge Gjesteheim. Dette er aktører som kjenner området godt, og det er de som sannsynligvis generer mest aktivitet, i tillegg til eksisterende fritidsboliger i Ogge. Disse er blitt kontaktet i forbindelse med konsekvensutredningen, for å få et bedre bilde av hvilke typer brukere det er i området, antall brukere, aktiviteter, kvaliteter etc. Hver av disse fikk oversendt et spørreskjema, i etterkant av en telefonsamtale. Spørreskjemaene og svarene kan leses i sin helhet i egne vedlegg.

Nedenfor er det gitt en oppsummering fra medvirkningsrunden.

Antall besøkende

Det opplyses om til sammen rundt 6000 besøkende i året. I tillegg kommer hytteeiere og folk som benytter Ogge uten å gå via Ogge Gjesteheim, fredheim Leirsted eller Ogge Naturskole.

De besøkende

Det er et stort spekter av ulike besøkende. De ulike organisasjonene tiltrekker seg også til en viss grad ulike brukere, herunder utdanningsinstitusjoner/ barn og unge i regionen, ulike organisasjoner, lag og menigheter, samt turister fra Agder, resten av landet og Europa.

Aktiviteter

Kanopadling og overnatting/ aktiviteter på de ulike områdene trekkes frem som de mest populære aktivitetene. Det er også mange som fisker, padler i kajakk og besøker eller overnatter rundt på øyene i Ogge. Det trekkes også frem at flere benytter skogen til fotturer, skiturer og høstingsaktiviteter.

Strava

Kartet nedenfor ble sendt over sammen med spørsmålene, og det ble spurt om kartet gav et godt bilde av friluftslivet ved Ogge. Generelt sett ser det ut som at kartet gir et greit overblikk, men at det ikke gir et fullstendig bilde. Strava benyttes mest av alt i forbindelse med trening, og en stor del av padleturene, sannsynligvis de aller fleste, blir ikke registrert. Bl.a. påpeker Midt-Agder friluftsråd at de tror at Vatnestrømkilen og Lølandsfjorden også benyttes, selv om ikke dette fremkommer av Strava-kartet. Det blir også pekt på at folk gjerne går i land på andre steder enn de angitte rasteplassene.

Ogge som friluftsområde

Først og fremst trekkes stillheten/ roen frem. Dette er en viktig kvalitet både for de som benytter Ogge, og for de som besøker områdene uten å padle. Ogge har en unik kombinasjon av tilgjengelighet og urørt preg. Øyene og vegetasjonen gir ly for vær og vind, og de smale sundene gir nærhet til naturen. Selv om man stort sett ser noen form for menneskelige inngrep, trekkes naturopplevelser frem som en viktig kvalitet.

Avgrensning av synlighet

Synlighetskartet som er vist i forbindelse med avgrensning av influensområdet vurderes å ha en god detaljeringsgrad. På befaringen var synlighetsområdet betydelig mindre på grunn av eksisterende vegetasjon. Det vurderes ikke som hensiktsmessig å redusere influensområdet av denne grunn, med bakgrunn i utredningsalternativene.

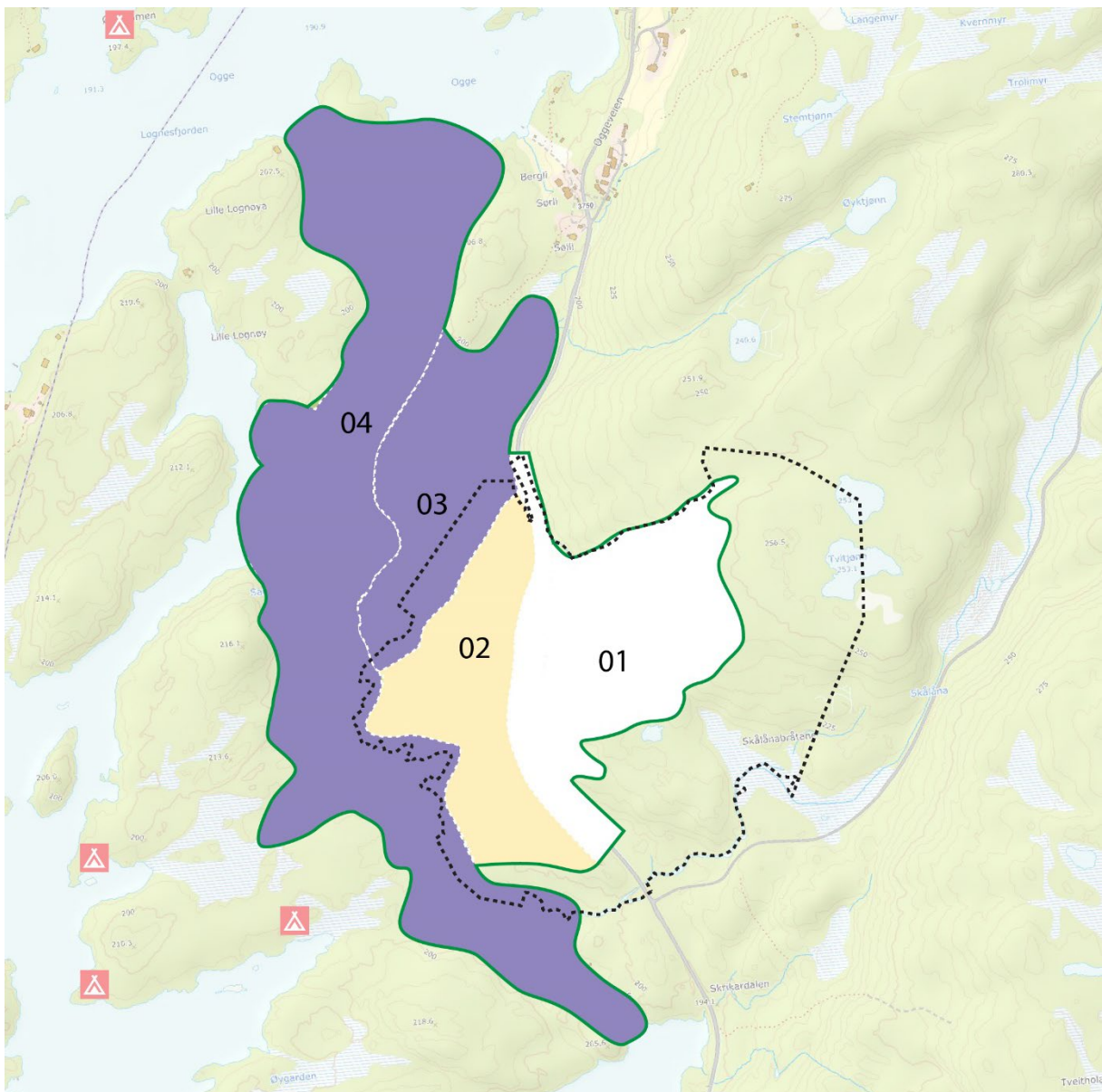
Influensområdet er delt inn i to ulike områdetyper:

- 02 – Store turområder uten tilrettelegging
- 03 og 04 – Strandsone med tilhørende sjø og vassdrag

Det hvite området faller ikke under noen av områdetypene som omtales i tabell 3-1 i Miljødirektoratets veileder. Vestlige del av område 01 er eksisterende fylkesveg. Øvrige deler av området er avsatt til fremtidig fritidsbebyggelse i kommuneplanen. Nullalternativet forutsetter utbygging av dette området til fritidsbebyggelse.

Område 02 er skog uten tilrettelegging. Området er lite attraktivt som friluftsområde i dag, men siden det er utmark, er det samtidig mulig å gå turer om man ønsker.

Område 03 og 04 henger fysisk sammen, men er adskilt i kartet på grunn av bruksfrekvens. Område 04 inneholder også tre rasteplasser. Nullalternativet omfatter en fremtidig brygge/ slipplass for småbåter og kanoer i delområde 03.

Figur 10 Delområder

5. VERDI

5.1. Verdivurdering

Tabellen nedenfor angir kriterier for vurdering av verdien til hvert enkelt delområde.

Verdikriterier	Ubetydelig	Noe	Middels	Stor	Svært stor
Brukerfrekvens	Ikke nevneverdig bruk	Brukes av noen	Brukes av flere, ofte med innslag av regionale brukere	Brukes av mange Flere regionale brukere	Brukes av svært mange Nasjonale brukere
Kvalitet	Få eller ingen opplevelseskvaliteter Har i liten grad en funksjon som adkomstsoner eller sammenheng	Noen natur- eller kulturhistoriske opplevelseskvaliteter Har begrenset funksjon som adkomstsoner/sammenheng Begrenset størrelse/ utstrekning	Flere natur- eller kulturhistoriske opplevelseskvaliteter Har i noen grad en funksjon som adkomstsoner eller sammenheng Noe tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Godt lydmiljø Tilstrekkelig utstrekning for å utøve de ønskede aktivitetene	Mange natur- eller kulturhistoriske opplevelseskvaliteter Har en viktig funksjon (sammenheng/adkomst/parkering) Godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter som det ikke finnes like gode alternative områder til Godt tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Godt lydmiljø Stor nok utstrekning for å utøve de ønskede aktivitetene	Svært mange natur- eller kulturhistoriske opplevelseskvaliteter Har en svært viktig funksjon (sammenheng/adkomst/parkering) Spesielt godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter som det ikke finnes like gode alternative områder til Svært godt tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Godt lydmiljø Svært stor utstrekning
Betydning	Har ikke symbolverdi Ikke brukt/egnet i undervisningssammenheng	Har noe symbolverdi i lokal sammenheng I liten grad brukt/egnet i undervisningssammenheng Brukes av personer i nærområdet/-bydelen	Har en spesiell symbolverdi i i regional sammenheng Egnet/noe brukt i undervisningssammenheng Brukes av personer fra hele kommunen	Har en spesiell symbolverdi i i regional/nasjonal sammenheng Godt egnet/mye brukt i undervisningssammenheng Brukes av personer fra regionen	Har en spesiell symbolverdi i i nasjonal sammenheng Svært godt egnet/svært mye brukt i undervisningssammenheng Brukes av personer fra hele Norge
Bymarker					Alltid svært stor verdi

Delområde 01

Brukerfrekvens:

Området er ikke i nevneverdig bruk i dag. Området vil få en betydelig høyere bruksfrekvens ved utbygging av hyttefeltet.

Kvalitet:

Med hensyn til opplevelseskvalitet i dag er området i og for seg flott, men skiller seg ikke ut mot vanlig utmark. Et par steder har utsikt mot deler av Ogge. Mye vegetasjon på øyene og holmene i Ogge gjør at man ikke ser mye vann. Området henger sammen med store utmarksområder, og er også angitt som svært viktig friluftsområde. Samtidig har området ingen tilrettelegging med stier. Det er en ventelomme langs vegen, som gjør det mulig å ta turer, men tilretteleggingen og opplevelseskvaliteten vurderes å være betydelig større andre steder innenfor den sammenhengende grønstrukturen som området er en del av. Det er ingen inngrep innenfor området, utover en del kjørespor fra hogstmaskin. I nullalternativet vil det bli mange hytter i området. Det blir også veger, stier, utsiktspunkt og lekeplasser. Dette vil gi gode kvaliteter. Samtidig vil disse kvalitetene være bundet opp mot selve utbyggingen. I likhet med alle delområdene er området lite påvirket av støy. Støy er primært knyttet til biltrafikk og motorisert ferdsel på vannet.

Betydning:

Ingen spesielle verdier.

Bymarker:

Området er ikke en bymark.

Verdi:

Området vurderes samlet sett å ha **ubetydelig verdi**, både i dagens situasjon, og i nullalternativet.

Delområde 02

Brukerfrekvens:

Området er ikke i nevneverdig bruk.

Kvalitet:

Området har tilnærmet ingen opplevelseskvalitet. Området ligger nærme vegen, og en del av området er påvirket av kjørespor fra hogstmaskin. Området er begrenset i størrelse, hvor Ogge og fylkesvegen avgrensner området. I nullalternativet etableres en enkel adkomstveg ned til båtslipp/ kajakkbrygge.

Strandssona (de 5-10 nærmeste meterne) er omfattet av delområde 04 og 05.

Betydning:

Ingen spesielle verdier.

Bymarker:

Området er ikke en bymark.

Verdi:

Området vurderes samlet sett å ha **ubetydelig verdi**.

Delområde 03

Brukerfrekvens:

Området er brukt av noen. Dette ser man bl.a. i Strava Global Heatmap. Det er også funnet bålrester langs land mot delområde 02. Den begrensede bruken er sannsynligvis siden man ikke kan padle forbi området. Det er nok mer aktuelt for folk å ta pauser på de mer tilrettelagte stedene som ligger langs «gjennomfartsårene». Brukerfrekvensen vil øke betydelig ved etablering av hyttefelt på østsiden av vegen, og brygge/ båtslipp i delområde 03.

Kvalitet:

Området er to koselige vikere i Ogge. Det er mer eller mindre kun fylkesvegen som er synlig av inngrep i området. Vannet er stort sett grunt, og er gjerne litt stillere enn andre steder i Ogge, da det er begrensede muligheter for vinden å bygge større bølger. Området er godt egnet for opphold. Fremtidig brygge/ båtslipp vil gi god tilgjengelighet for nye hytteeiere, men ikke nødvendigvis medføre en betydelig endring for allmenhetens tilgjengelighet til vannet. Området anses derfor å ha begrenset funksjon som adkomstsone.

Betydning:

Ingen spesielle verdier.

Bymarker:

Området er ikke en bymark.

Verdi:

Området vurderes å ha noe verdi for brukerfrekvens, noe verdi for kvalitet og ubetydelig verdi for øvrige verdikriterier. Samlet sett vurderes området i seg selv å ha **noe verdi**. Samtidig henger området sammen med resten av Ogge, og er en del av helhetsopplevelsen.

Delområde 04

Brukerfrekvens:

Området vurderes å ha høy brukerfrekvens. Dette er tydelig på Strava Global Heatmap. Ellers vet man at Ogge er mye brukt til padling, og delområde 04 er en sentral del av padlerutene i området.

Kvalitet:

Området er flott, men peker seg ikke ut i nasjonal eller regional sammenheng med hensyn til opplevelseskvalitet. Denne delen av Ogge er svært lite påvirket av inngrep, som vurderes som positivt. Det unike med området, og Ogge for øvrig, er egnetheten og tilgjengeligheten. Det er en rekke steder hvor man kan komme ut til vannet, i kort avstand fra bilveger, og flere steder man kan leie kanoer osv. Det er en del boliger og hytter langs vannet, men mest aktivitet er det sannsynligvis fra turister. Området er spesielt godt egnet til padling, på grunn av alle holmene og øyene, som gjør at man hele tiden kan utforske nye områder. Holmene og øyene bidrar også til å begrense størrelsen på bølgene. Innenfor delområde 04 er det tre rasteplasser som er godt egnet for korte opphold, så vel som overnattinger.

Betydning:

Ogge er nok et av de mest kjente padlevannene regionalt, og er utvilsomt verdsatt for mange lokale og andre som bruker området. Samtidig har det ikke samme symbolverdi som eksempelvis skjærgården.

Området har ikke spesielle kunnskapsverdier, kanskje med unntak om tidligere bruk som skidestinasjon for turister fra Kristiansand.

Bymarker:

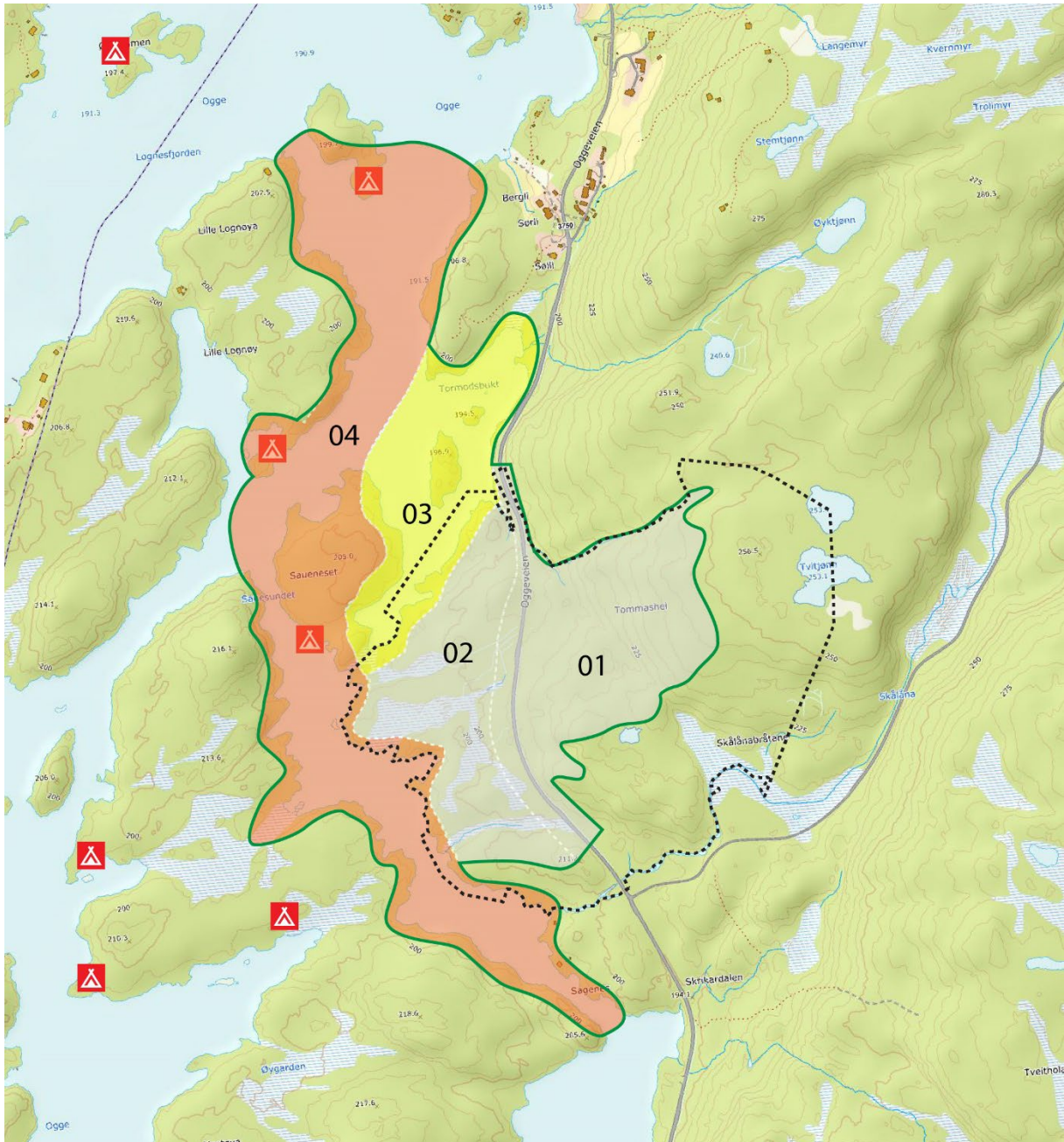
Området er ikke en bymark.

Verdi:

Brukerfrekvensen vurderes å ha stor verdi, kvaliteten vurderes å ha stor verdi, betydningen vurderes å ha noe verdi. Samlet gir dette **stor verdi**.

5.2. Verdikart

Kartet nedenfor viser verdien for friluftslivet de ulike delområdene er vurdert til å ha.

Figur 11 Verdikart

Påvirkning på delområde 01 vurderes ikke nærmere, da dette området vurderes å være helt likt i nullalternativet og utbyggingsalternativene.

6. PÅVIRKNING

6.1. Beskrivelse

Konsekvensutredningen omfatter en vurdering av konsekvensene av etablering av inntil 7 fritidsboliger i den nordlige delen av delområde 02.

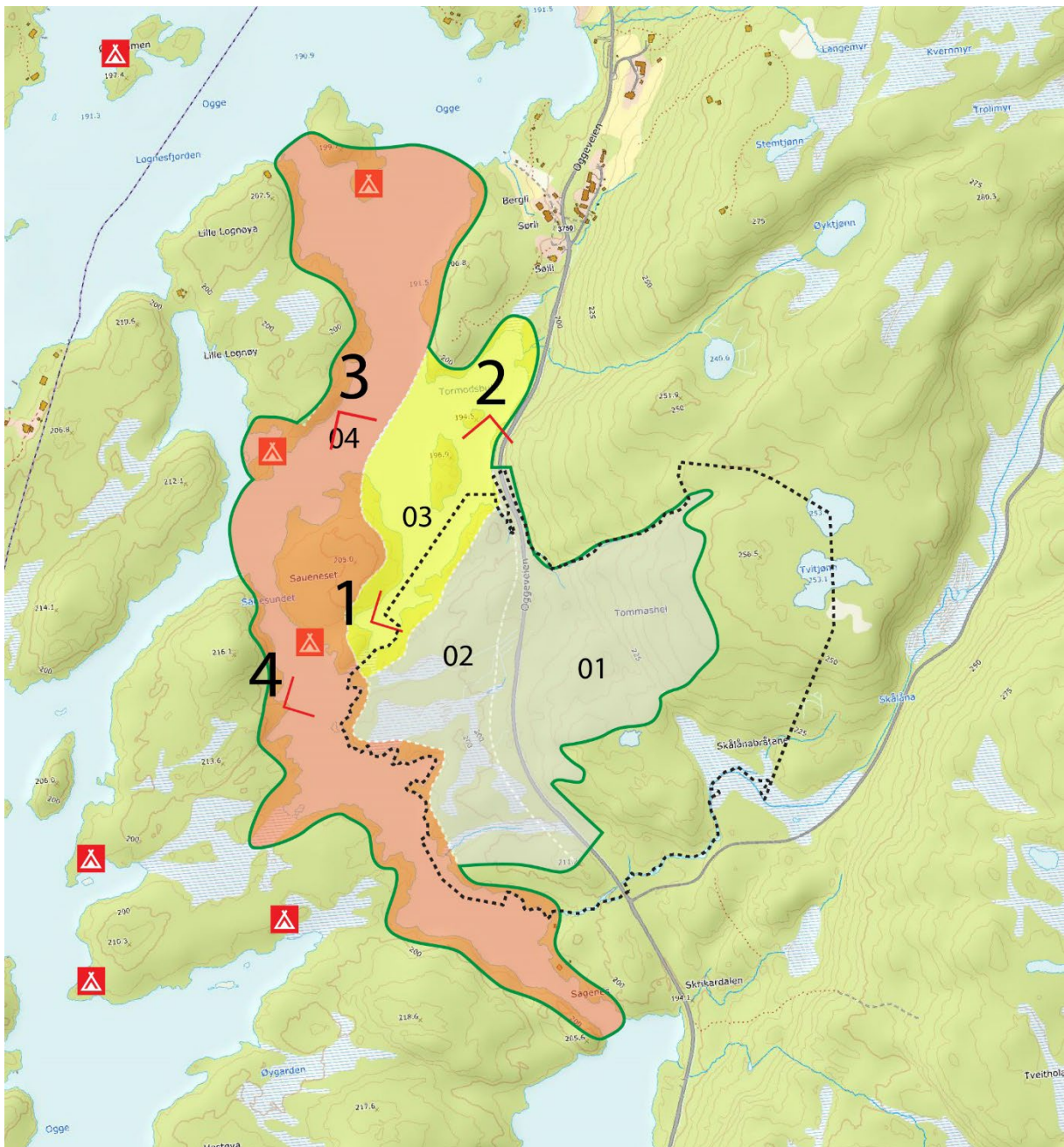
Påvirkningen vil først og fremst være direkte arealbeslag innenfor delområde 02. Videre kan nær-/fjernvirkning påvirke opplevelseskvaliteten i delområde 03 og 04.

Tabellen nedenfor benyttes videre til å vurdere planens påvirkning.

Påvirknings-faktorer	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Endring i attraktivitet	Området blir utvidet og/eller får positive fysiske/visuelle endringer	Ingen eller liten reduksjon i attraktivitet	Redusert attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning	Svært redusert attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning	Områder mister sin attraktivitet på grunn av visuelle virkninger, støy eller annen forurensning
Arealbeslag	Ingen reduksjon i areal	Ingen eller liten reduksjon i areal	Arealbeslag eller fysiske endringer som reduserer området	Arealbeslag eller en fysisk endring som i stor grad reduserer området	Friluftsområdet bygges ned og forsvinner
Tilgjengelighet	Bedre tilgjengelighet: bedre adkomst og/eller eksisterende barrierer/stengsler blir fjernet	Ingen eller lite redusert tilgjengelighet	Noe redusert tilgjengelighet: vanskeligere adkomst til området, stengsler og/eller barrierer	Svært redusert tilgjengelighet: flere adkomstmuligheter til området blir fjernet. Flere barrierer og/eller stengsler etableres i eller ved området	Området blir utilgjengelig. Barrierer, stengsler i eller ved området gjør området utilgjengelig for bruk. Adkomstmuligheter fjernes
Forurensning	Redusert forurensning (støy, støv, avrenning)	Ingen eller liten økning i forurensning (støy, støv, avrenning)	Noe økt forurensning (støy, støv, avrenning)	Økt forurensning (støy, støv, avrenning)	Vesentlig økt forurensning (støy, støv, avrenning)
Funksjon	Funksjon opprettholdes og underbygges	Funksjon uendret	Funksjon endres stor	Redusert funksjon	Dagens funksjon forsvinner
Friluftslivets ferdssårer	Ferdssårer forbedres	Ingen eller liten omlegging av ferdssårer	Ferdssårer blir lengre (noe omveg)	Ferdssårer blir vesentlig lenger (omveg)	Ferdssårer blir brutt

Der det ikke er spesifisert om det er utbyggingsalternativ 1 eller 2 som vurderes og gis påvirkning nedenfor, gjelder vurderingen for begge alternativene.

Kartet nedenfor viser de ulike ståstedene som er vist under vurderingen av de ulike delområdene.

Figur 12 Ståsteder

Delområde 01

Vurderes ikke nærmere. Se begrunnelse over.

Delområde 02

Endring i attraktivitet:

Områdets attraktivitet vurderes å være uendret (**ubetydelig endring**) i friluftslivssammenheng.

Området vil sannsynligvis få mer bruk, men dette vil sannsynligvis være knyttet til de som eventuelt får hytte i området.

Arealbeslag:

En mindre del av området blir berørt av arealbeslag i form av tomter, teknisk infrastruktur, kajakkhotell og offentlig tilgjengelige parkeringsplasser. Påvirkningen vurderes å være **ubetydelig endring**.

Tilgjengelighet:

Tilgjengeligheten bedres for både hytteeiere og allmennheten, med etablering av stiforbindelse og offentlig tilgjengelige parkeringsplasser. Den fysiske tilgjengeligheten vil forbedres der det gjøres arealbeslag, med nye vegger. Det er ingen stier som sperres. Vurderingene forutsetter at det kommer skilting, eller at allmennheten gjøres oppmerksomme på parkeringsplassene på en annen måte, for å hindre at området bli mer privatisert.

Med de avbøtende tiltakene som er lagt inn i utbyggingsalternativene, vurderes tilgjengeligheten som **forbedret**, med følgende begrunnelse:

I nullalternativet vil det ikke være intensiver til å skilte om offentlig parkeringsplass og brygge/båtslipp, da dette er i tråd med overordnet plan. Nye fritidsboliger i 100m-beltet, utgjør en risiko for privatisering av strandsonen, og skilting blir derfor helt nødvendig. Dette fører til at området blir mer tilgjengelig. I nullalternativet er det ikke parkeringsplasser. Det er heller ikke kajakkhotell e.l.

Forurensning:

Det vil være snakk om svært liten økning i trafikk i forhold til nullalternativet, og endringene vurderes derfor som ubetydelige (**ubetydelig endret**).

Funksjon:

Området får tilført flere nye funksjoner med fritidsboliger. Både i form av tomter, og som rekreasjonsområde utenfor fritidsboligene. Nye tiltak som parkeringsplasser, bygger samtidig opp om friluftslivet på Ogge. Øvrige deler av delområdet vil opprettholde dagens funksjon. Påvirkningen vurderes å være **ubetydelig endret**.

Friluftslivets ferdselsårer:

Planforslaget omfatter ingen omlegging av ferdselsårer. Dette gir **ubetydelig endring**.

Samlet påvirkning:

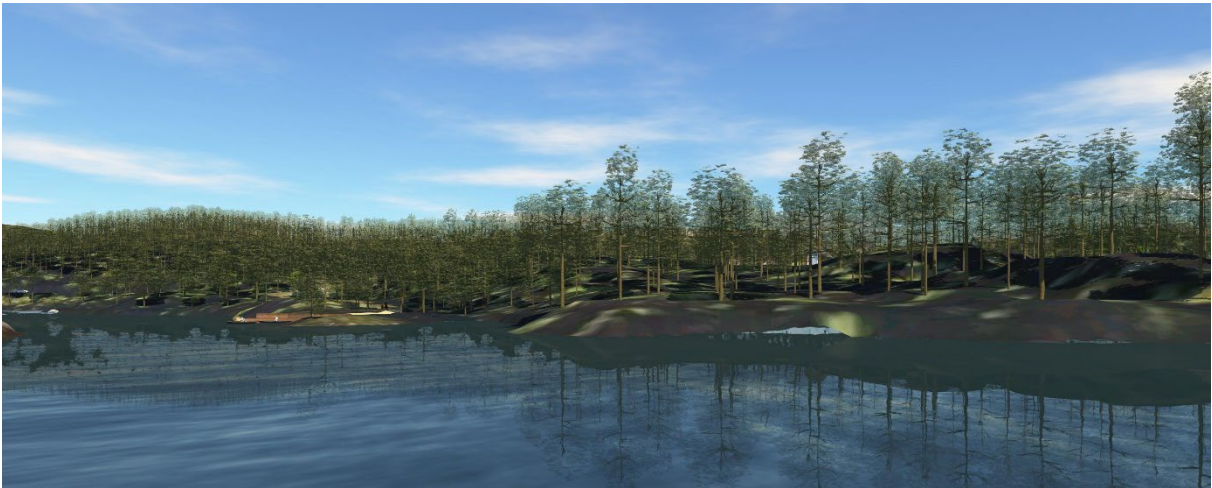
Samlet sett vurderes påvirkningen å være **forbedret**.

Påvirkningen er stort sett ubetydelig endring. Den økte tilgjengeligheten er først og fremst for nye hytteeiere. Allmennheten vil også kunne få glede av dette, men siden tilgjengeligheten til Ogge allerede er god, vurderes påvirkningen å være i nedre del av påvirkningsgraden.

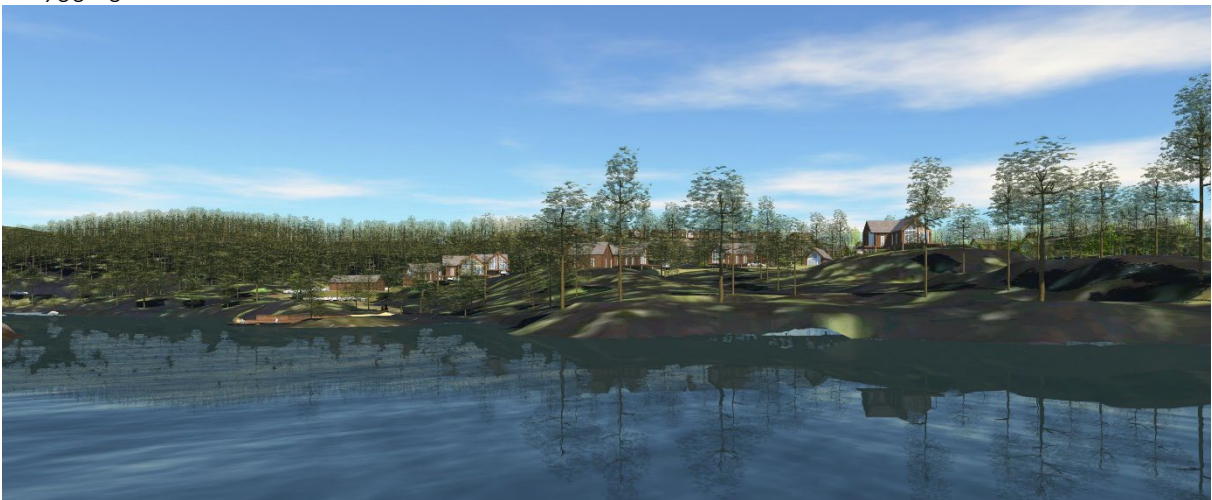
Delområde 03

Nullalternativet – ståsted 1

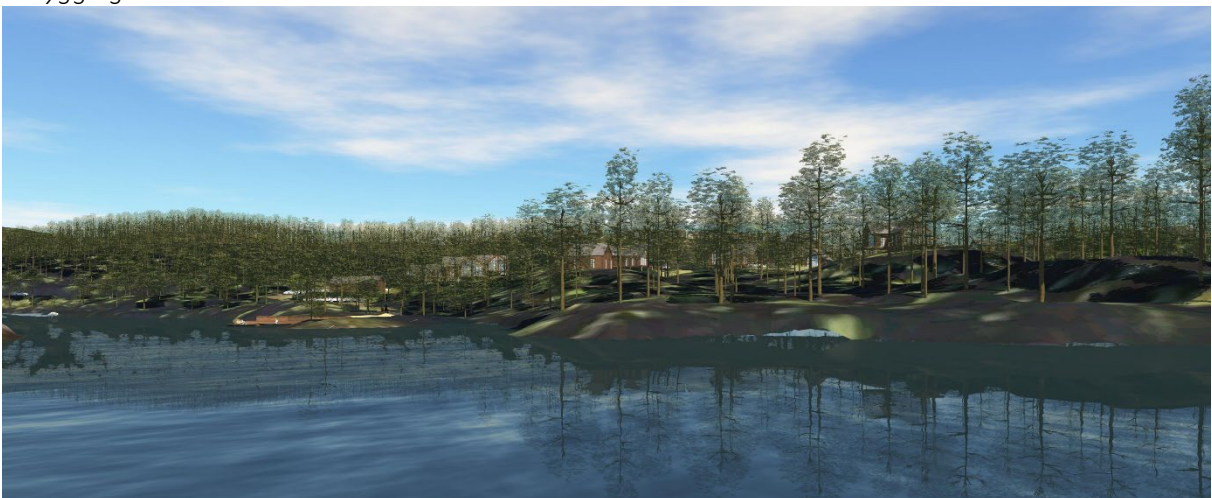
Figur 13 3D-illustrasjon fra ståsted 1, nullalternativet

Utbyggingsalternativ 1 – ståsted 1

Figur 14 3D-illustrasjon fra ståsted 1, utbyggingsalternativ 1

Utbyggingsalternativ 2 – ståsted 1

Figur 15 3D-illustrasjon fra ståsted 1, utbyggingsalternativ 1

Nullalternativet – ståsted 2

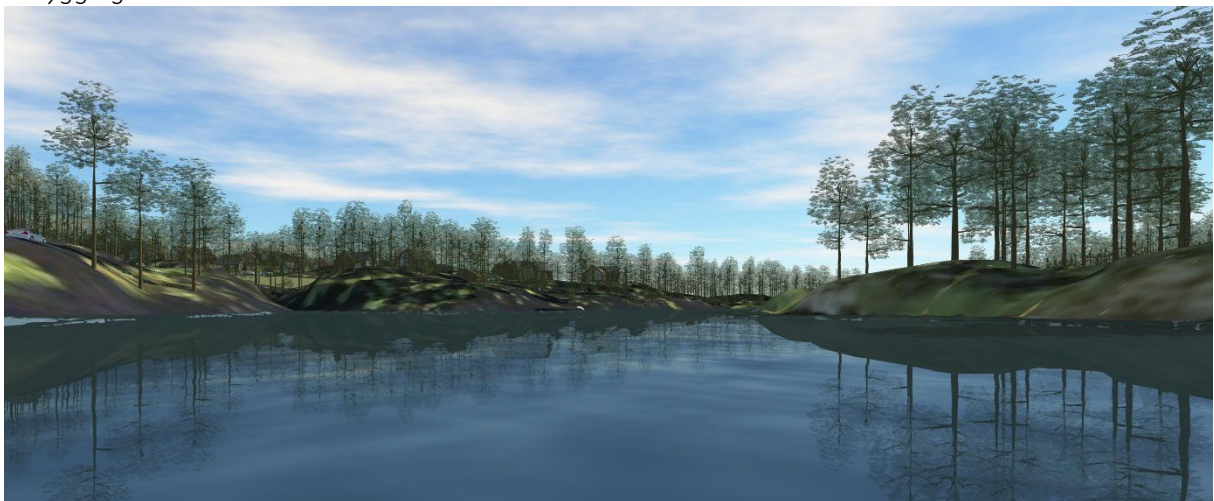
Figur 16 3D-illustrasjon fra ståsted 2, nullalternativet

Utbyggingsalternativ 1 – ståsted 2

Figur 17 3D-illustrasjon fra ståsted 2, utbyggingsalternativ 1

Utbyggingsalternativ 2 – ståsted 2

Figur 18 3D-illustrasjon fra ståsted 2, utbyggingsalternativ 1

Endring i attraktivitet:

Attraktiviteten er i stor grad en subjektiv vurdering. Eksempelvis er støler og hytter på fjellet ofte med på å tilføre områder verdi. Det samme kan man også si på sjøen, hvor særlig tradisjonelle hytter, hus og naust, kan øke attraktiviteten betraktelig.

Samtidig vil mange mene at alle inngrep er en forringelse.

I denne vurderingen er det lagt vekt på at det allerede er mange deler av Ogge som har hytter, hyttefelt og annen bebyggelse som en del av landskapsbildet, og at variasjonen mellom områder med bebyggelse, og områder som oppleves mer eller mindre uberørt, er en av kvalitetene som er viktige ved Ogge.

I dagens situasjon er det mer eller mindre kun fylkesvegen som er synlig av eksisterende inngrep. Den tar for øvrig en relativt liten plass i landskapsbildet. I nullalternativet etableres det en brygge/ slipplapp for småbåter og kanoer. Dette vil bli det mest eksponerte inngrepet i området.

Eksisterende vegetasjon er tett og høy, og består nesten utelukkende av furu. For øvrig så rettvekste at de minner om grantrær. Dette betyr at effekten tærne har for nær-/ fjernvirkning, ikke påvirkes av årstidene. Fra vannet ser man sjeldent lang inn på land. Trærne som ligger nærmest vannet er enten små, eller har grener med barnåler langt ned på stammen. Trærne som ligger innenfor, har derimot få grener med barnåler i nedre halvdel av stammen.

Med etablering av slipplapp for båter/ kanoer og tilhørende adkomstveg, vil man i nullalternativet derfor se litt lengre inn på land enkelte steder.

Nær- og fjernvirkning vil være veldig ulik i de to utbyggingsalternativene. I utbyggingsalternativ 1, hogges mye av skogen, for å bedre utsikten. Dette vil først og fremst føre til at de nye hyttene blir en tydelig del av landskapsbildet i delområdet. Dersom man hogger veldig mye, vil man også potensielt kunne se enkelte hytter som ligger øst for fylkesvegen.

Det vil også være uunngåelig å ikke se noe av de nye hyttene i utbyggingsalternativ 2. Hyttebebyggelsen vil likevel ta en mye mindre plass i landskapsbildet. I utbyggingsalternativ 2 er det også mye mindre sjans for at hyttene øst for vegen blir synlige.

Det vurderes til at det hovedsakelig er nærvirkningen som utgjør forskjellen i attraktivitet mellom nullalternativet og utbyggingsalternativene.

For utbyggingsalternativ 1, vurderes påvirkningen å være **forringet**.

For utbyggingsalternativ 2, vurderes påvirkningen å være **noe forringet**.

Arealbeslag:

Det er ingen endringer i arealbeslag. Påvirkningen er **ubetydelig endring**.

Tilgjengelighet:

Delområde 03 får sannsynligvis en betydelig økning i aktivitet, og ikke minst en bedring av tilgjengeligheten fra dagens situasjon i både nullalternativet og i utbyggingsalternativet.

Med samme resonnement som for delområde 02, vurderes på virkningen å være forbedret.

Forurensning:

Området er forholdsvis stille i dag, med kun litt støy/ lyd fra motorisert ferdsel på fylkesvegen og i Ogge. I nullalternativet får man også noe lyd knyttet til båtslippen og økt aktivitet i delområde 02 og

03. Dette får man også i utbyggingsalternativet, i tillegg til at man får noe lyd fra biler som kjører til og fra hyttene, og folk som oppholder seg på hyttene.

Den økte støyen vil ikke være mindre enn støyen innerst i et stille boligområde, men samtidig endre noe på karakteren til området i dag. Påvirkningen vurderes å være **noe forringet**.

Funksjon:

Området har i seg selv en liten bruksfrekvens, da det ikke er en del av «gjennomfartsårene». Det er flere etablerte rasteplasser i nærheten. Disse ligger langs «gjennomfartsårene». Området er derfor lite i bruk i dag. Samtidig kan man si at området støtter opp om bruken av delområde 04, ved at det er en del av landskapsbildet. I nullalternativet vil området få en funksjon som utfartsområde, og bli et sted hvor mange begynner padleturen. Både hyttefolk og andre turister. Særlig for hyttefolket vil området også få en funksjon som oppholdsareal langs land, et sted å ta et morgenbad osv.

Disse funksjonene vil i liten grad endres av nye hytter som ligger mellom 50 og 100m fra vannet. Dersom vegetasjonen bevares. Funksjonen opprettholdes til en viss grad om vegetasjonen hogges, men opplevelsen blir en annen. Parkeringsplasser og kajakkhotell vil styrke funksjonen, og særlig kajakkhotellet kan redusere bruken av båter med forbrenningsmotorer.

For begge utbyggingsalternativene, vurderes påvirkningen å være **forbedret**.

Friluftslivets ferdselsårer:

Det blir ingen endringer i ferdselsårene. Påvirkningen vurderes som **ubetydelig endring**.

Samlet påvirkning:

For utbyggingsalternativ 1, vurderes den samlede påvirkningen å være **forringet**.

Påvirkningsgraden vurderes å være i nedre del. Hovedsakelig siden de negative påvirkningene i de ulike påvirkningsfaktorene vurderes å være i nedre del. Forbedring i tilgjengelighet trekker også opp.

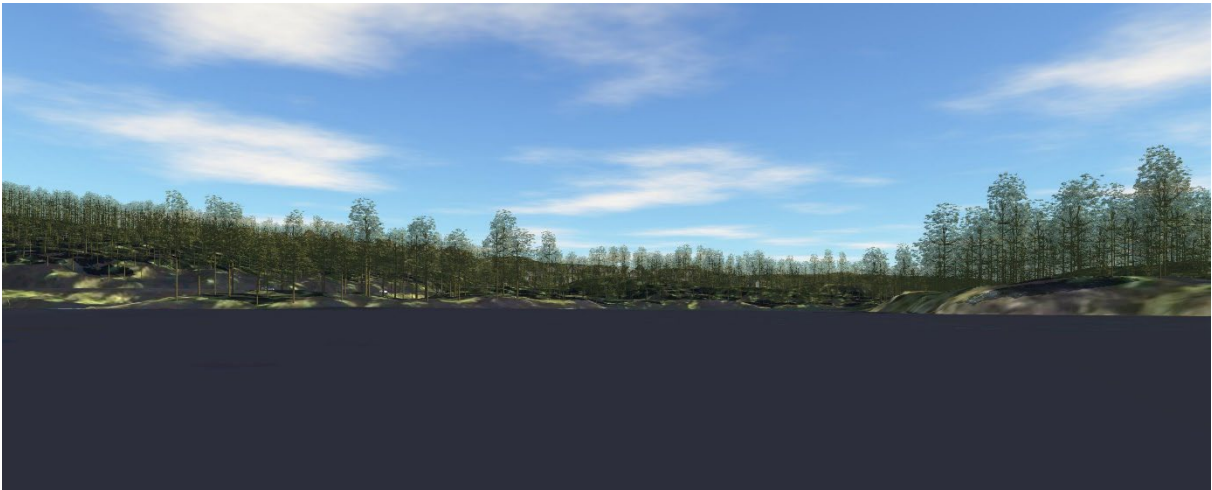
For utbyggingsalternativ 2, vurderes den samlede påvirkningen å være **noe forringet**.

Påvirkningsgraden vurderes å være i nedre del. Hovedsakelig siden de negative påvirkningene i de ulike påvirkningsfaktorene vurderes å være i nedre del. Forbedring i tilgjengelighet trekker også opp.

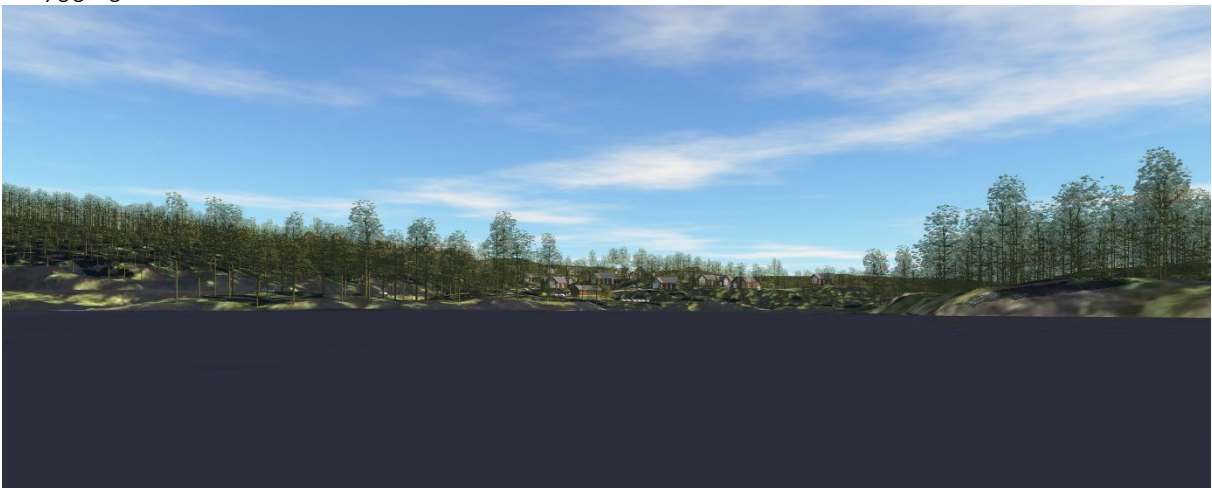
Delområde 04

Nullalternativet – ståsted 3

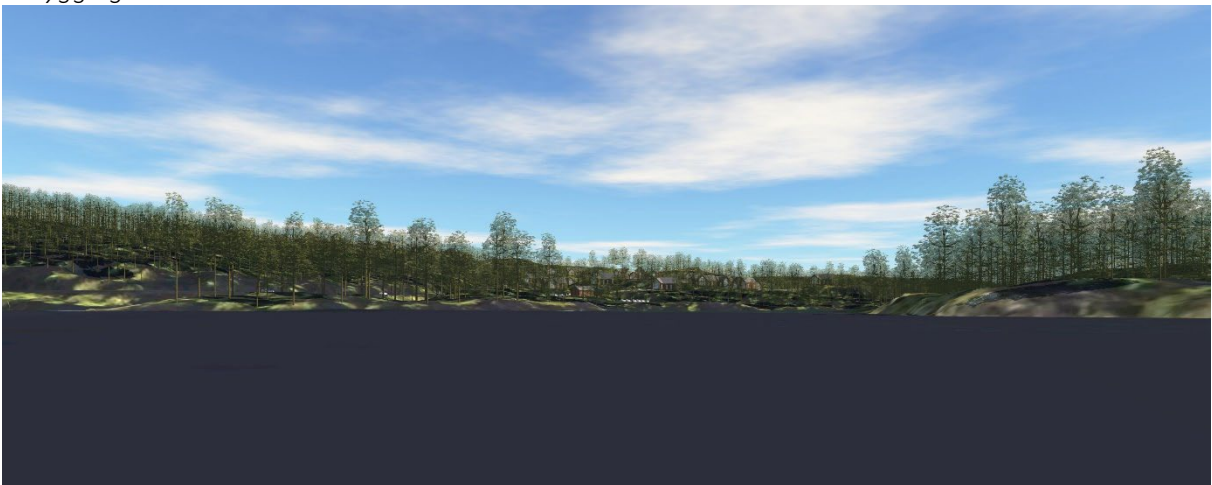
Figur 19 3D-illustrasjon fra ståsted 3, nullalternativet

Utbyggingsalternativ 1 – ståsted 3

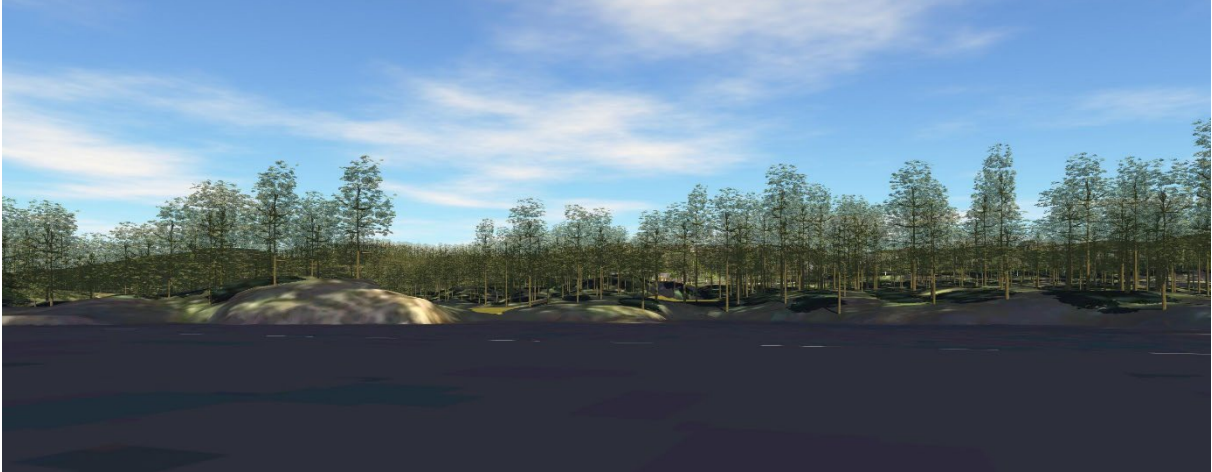
Figur 20 3D-illustrasjon fra ståsted 3, utbyggingsalternativ 1

Utbyggingsalternativ 2 – ståsted 3

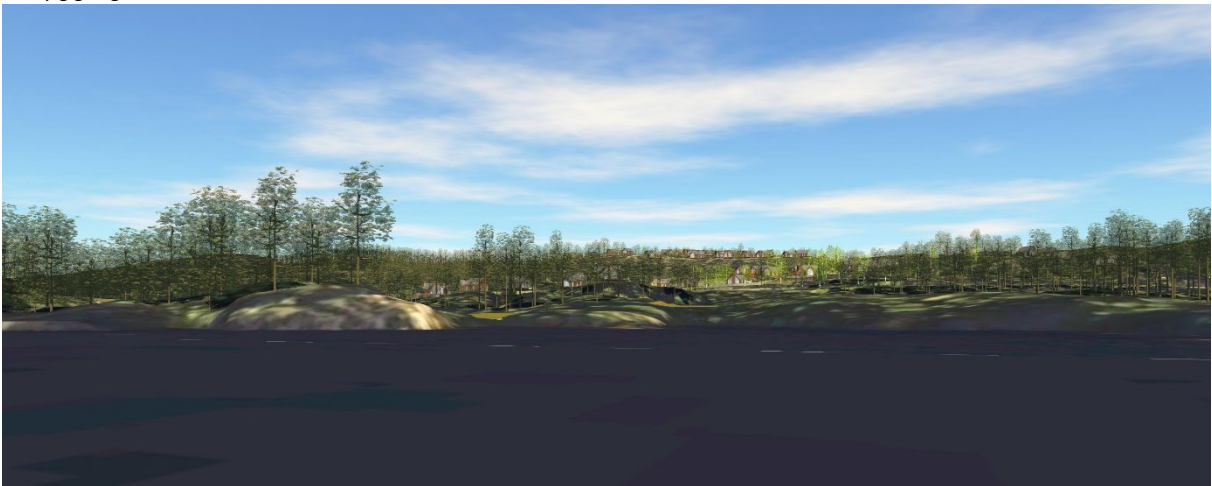
Figur 21 3D-illustrasjon fra ståsted 3, utbyggingsalternativ 1

Nullalternativet – ståsted 4

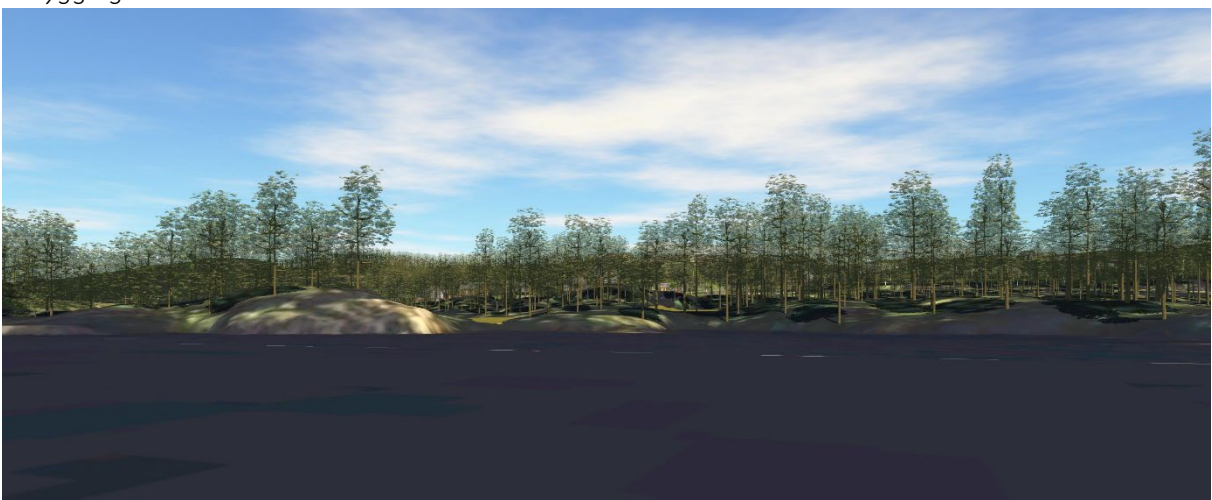
Figur 22 3D-illustrasjon fra ståsted 4, nullalternativet

Utbyggingsalternativ 1 – ståsted 4

Figur 23 3D-illustrasjon fra ståsted 4, utbyggingsalternativ 1

Utbyggingsalternativ 2 – ståsted 4

Figur 24 3D-illustrasjon fra ståsted 4, utbyggingsalternativ 1

Endring i attraktivitet:

Området har flere ulike opplevelseskvaliteter i dag, både med ulike opplevelser på vannet og de ulike rasteplassene. I grove trekk kan man dele området inn i to – nord for Saueneset og sør for Saueneset. Opplevelsen på vannet vil være noe forskjellig om man padler mot nord eller mot sør første gang. Særlig om man kommer fra nord, oppleves området nord for Saueneset som en slags overgangssone fra den bebygde delen av Ogge til den uberørte delen. Lognesfjorden er forholdsvis brei, og har mye bebyggelse. Her får man assosiasjoner både til skjærgården og vann og fjorder i småbygder, som eksempelvis hyttefelt ved Byglandsfjorden og innover mot Gautestad. Når man kommer rundt Lille Lognøya går man lengre og lengre bort fra bebyggelsen, og når man er forbi Saueneset, er det mer eller mindre uberørt natur.

Når man padler gjennom delområde 04, er man alltid mer enn 200m unna den fremtidige båtslippen.

Dersom det ikke hadde vært vegetasjon i 100m-beltet innenfor planområdet, ville man sett en eller flere av de nye hyttene i nesten hele delområdet. Dette ville vært en stor forringelse av attraktiviteten. Dersom det meste av vegetasjonen bevares, vil man kunne skimte noen hytter langs deler av vannet nord for Saueneset. Noe som sannsynligvis ikke vil svekke attraktiviteten nevneverdig.

De to rasteplassene i nord vil bli lite berørt av utbyggingsalternativet. Fra rasteplassen i sør, vil man sannsynligvis ikke legge mye merke til de nye hyttene, men det kan bli mer aktivitet her som kommer fra hyttefolk, og man vil sannsynligvis kunne høre om det er noen på hyttene. Noe som vil gi noe forringelse.

Aktuelle avbøtende tiltak er bevaring av mest mulig vegetasjon.

For utbyggingsalternativ 1, vurderes påvirkningen å være **forringet**.

For utbyggingsalternativ 2, vurderes påvirkningen å være **noe forringet**.

Arealbeslag:

Delområdet påvirkes ikke av arealbeslag. **Ubetydelig endring.**

Tilgjengelighet:

Ingen endringer. Den økte tilgjengeligheten i planområdet, vurderes å utgjøre en relativt liten del av den totale tilgjengeligheten for de som padler i delområde 04. **Ubetydelig endring.**

Forurensning:

Det kan bli noe mer lyd fra ny bebyggelse, særlig ved den sørlige rasteplassen. Endringen vurderes som liten, sett mot nullalternativet. Vurderes som **ubetydelig endring**.

Funksjon:

Funksjonen er primært en gjennomfartsåre for padling, og sekundært områder med rasteplasser. Begge i forholdsvis uberørt natur. Påvirkningen er dermed i stor grad knyttet opp mot attraktiviteten, og bevaring av vegetasjon vil ha stor betydning.

For utbyggingsalternativ 1, vurderes påvirkningen å være **noe forringet**.

For utbyggingsalternativ 2, vurderes påvirkningen å være **ubetydelig endring**.

Friluftslivets ferdselsårer:

Ingen endringer. **Ubetydelig endring.**

Samlet påvirkning:

For utbyggingsalternativ 1, vurderes den samlede påvirkningen å være **forringet**.

For utbyggingsalternativ 2, vurderes den samlede påvirkningen å være **noe forringet**.

6.2. Endringer/ avbøtende tiltak

I konsekvensutredningen er det til nå påpekt særlig to viktige avbøtende tiltak. Det første er bevaring av mest mulig vegetasjon. Det andre er tydelig skilting av offentlig tilgjengelig brygge/ slipplass for båter og kanoer. Disse tiltakene utgjør forskjellen på utbyggingsalternativene.

Bevaring av vegetasjon

Dette er særlig viktig i 100m-beltet sør for hyttene. Fra Saueneset og sørover i delområde 04, har man et av de mest uberørte områdene i hele Ogge. Det er svært viktig å opprettholde denne opplevelsen. Ved å hogge hele 100m-beltet, kan man se hytter i store deler av delområde 04. Dersom vegetasjonen bevares, vil det fremdeles være store deler hvor man ikke ser bebyggelse. Man vil med dette unngå vesentlige skadevirkninger. Vegetasjonen rundt hyttene og nord for hyttene, bør også bevares i størst mulig grad. Man likevel se eller skimte nye hytter i store deler av delområde 03 uansett. Dette siden noe vegetasjon må tas bort for etablering av båtslipp, offentlige parkeringsplasser, adkomst og eventuell tilrettelegging med gapahuk osv. Siden tærne har lite grener og barnåler i nedre halvdel, vil man se noen av hyttene. Dette vil begrense skadevirkningene i delområde 03. Bevaring av vegetasjonen her vil være vel så viktig for å sikre at man ikke ser hyttene på østsiden av vegen. Særlig fra delområde 04. Her vil man mest sannsynlig unngå skadevirkninger av å se bebyggelse på østsiden av fylkesvegen.

Skilting

Skilting vil være vesentlig for å sikre at området ikke blir privatisert. Det bør være tydelig for de som kommer langs fylkesvegen og de som padler, at området kan benyttes av allmennheten. Dette vil gjøre at man i stor grad unngår en privatisering.

Andre avbøtende tiltak

Utover bevaring av vegetasjon og skilting, forutsettes det en rekke avbøtende tiltak i begge alternativene som er vurdert. Disse handler om omfang av utbygging, plassering av bebyggelse, fundamentering, utnyttelse, byggehøyder, materialbruk og fargebruk.

Omfang av utbygging

Omfanget er satt til 7 fritidsboliger. Dette begrenser både potensialet for fjernvirkning, og for økt forurensning i form av støy/ lyd. Det muliggjør også bevaring av mye vegetasjon, og er en viktig forutsetning for å kunne plassere bebyggelsen mer enn 50m unna vannet, på naturlige steder.

Plassering av bebyggelse

Bebyggelsen er lagt på naturlige flater, som krever lite opparbeiding. Dette gir mindre terrengbearbeiding, og mindre nærvirkning. Bebyggelsen er også plassert 50m eller mer fra vannkanten.

Fundamentering

Hyttene forutsettes etablert på påler, noe som bevarer mer bakkevegetasjon, og reduserer behovet for planering med knuste masser.

Utnyttelse, byggehøyder, materialbruk og fargebruk

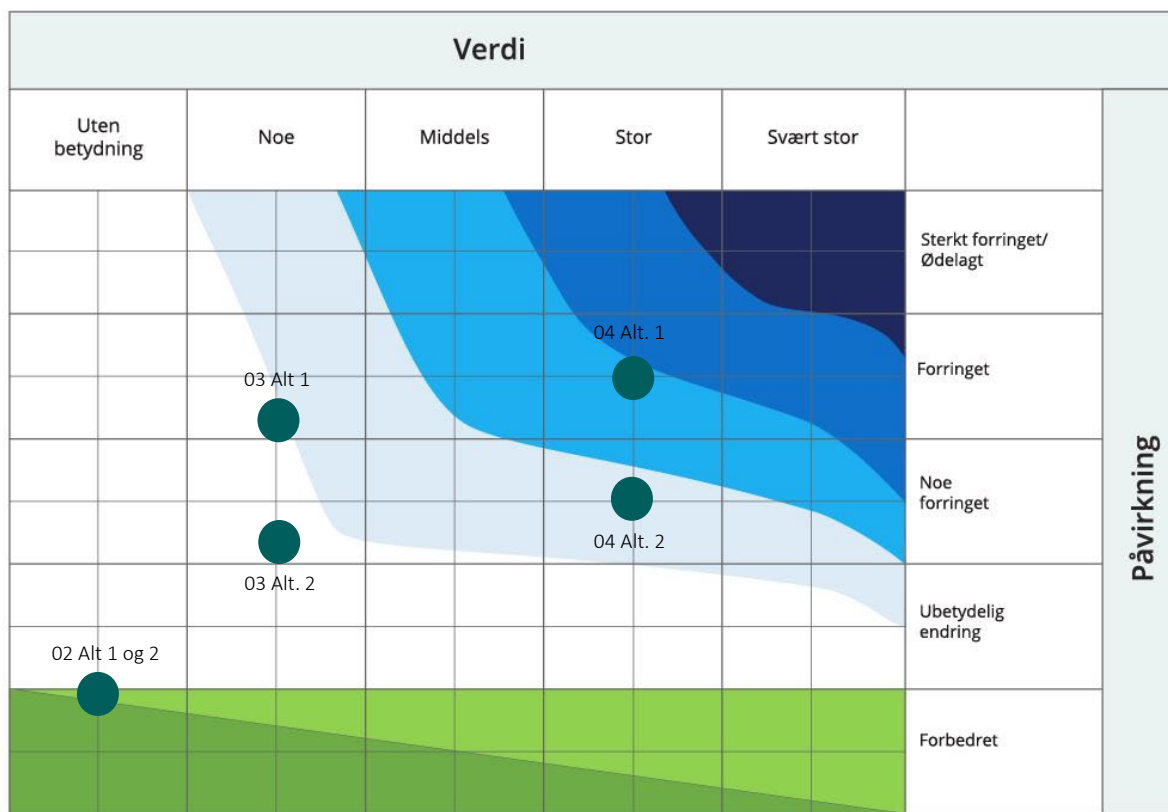
Bebyggelsen blir begrenset i både BYA og mønehøyde, med krav om saltak. Materialbruk blir tre med jordfarger. Dette gjør at bebyggelsen går mer i ett med terrenget og vegetasjonen, og reduserer både nær- og fjernvirkning.

6.3. Usikkerhet ved avbøtende tiltak

Mer eller mindre alle de avbøtende tiltakene er praktisk mulig å gjennomføre. Det er noe usikkerhet knyttet til bevaring av vegetasjon rett rundt hyttene. Siden trærne er ganske høye, og mer eller mindre kun har grener og barnåler i øvre halvdel, kan man risikere at det blir noen nedfall i sterke vindkast. Dette vil samtidig medføre at det kan komme nye trær som får mer lys ned mot bakken, og med tiden ha en større avbøtende funksjon. De foreslåtte avbøtende tiltakene, forutsettes innarbeidet i plandokumentene.

7. KONSEKVENNS

7.1. Konsekvensgrad for delområder

Konsekvensviften angir konsekvensgraden basert på verdien av og påvirkning på de ulike delområdene.

Delområde 02 får **Noe positiv konsekvens** for begge utbyggingsalternativene. Hovedsakelig siden verdien er vurdert som forholdsvis lav, og noe positiv virkning for tilgjengeligheten.

Delområde 03 får **ubetydelig endring** i begge utbyggingsalternativene. Utbyggingsalternativ 1 ligger veldig tett på noe konsekvens.

Delområde 04 får **middels negativ konsekvens** for utbyggingsalternativ 1, og **noe negativ konsekvens** for utbyggingsalternativ 2. Her ligger begge konsekvensgradene i øvre del. Altså nærmere konsekvensgraden over, enn konsekvensgraden under.

7.2. Sammenstilling av konsekvens

Delområder	Alt. 0	Utbyggingsalternativ 1	Utbyggingsalternativ 2
Delområde 01	Ikke relevant for vurderingen		
Delområde 02	-	+	+
Delområde 03	-	0	0
Delområde 04	-	--	-
Samlet konsekvens	-	Middels negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens
Begrunnelse for samlet konsekvens		Ett delområde med middels negativ konsekvens. Ett delområde med ubetydelig konsekvens. Ingen delområder med høyere enn middels negativ konsekvens. Konsekvens for delområde 03 ligger nær <i>noe konsekvens</i> .	Ett delområde med noe negativ konsekvens. Ett delområde med ubetydelig konsekvens. Ingen delområder med høyere enn noe negativ konsekvens.
Rangering	1	3	2
Begrunnelser for rangering		Potensiale for å få nær-/ fjernvirkning fra store deler av influensområdet.	Noe konsekvens fra økt aktivitet og nærvirkning, men i begrenset omfang.

7.3. Rangering av alternativer

Alternativene får ulik konsekvensgrad, og rangeringen sier seg derfor selv. Ingen av utbyggingsalternativene får positiv konsekvens for friluftsliv, samlet sett.

7.4. Usikkerhet

Miljødirektoratets veileder til konsekvensutredning, danner et godt grunnlag for å fremheve vurderinger og viktige temaer. For et tema som friluftsliv, er det likevel ikke mulig å utføre helt objektive vurderinger i alle ledd. Ogge blir både benyttet av hyttefolk, fastboende og turister. Turister vil gjerne foretrekke urørte områder, mens hyttefolk og fastboende gjerne har gode assosiasjoner til andre hytter og menneskelig aktivitet langs vannet.

Det vurderes som at konsekvensutredningen belyser friluftslivet i stor grad. Særlig med tanke på dagsturister og andre som reiser til Ogge for å padle, eller besøke Ogge Gjesteheim, Fredheim Leirsted eller Ogge naturskole. Hvordan hyttebeboerne benytter vannet er i mindre grad undersøkt.

Usikkerheten i forhold til bruk, kommer mest av alt på bakgrunn av at Ogge er så stort, med mange mulige padleruter, at man ikke har full oversikt over brukerfrekvens alle steder.

7.5. Samlet belastning

Planen medfører i ytterste konsekvens at man ser flere hytter langs et vann hvor man allerede ser mange hytter og annen bebyggelse. Mange steder er bebyggelsen med på å tilføre opplevelsesverdi. Konsekvensutredningen belyser at det er en verdi for Ogge at enkelte steder oppleves uberørt. Dette er likevel ikke den viktigste verdien. Den viktigste verdien vurderes å være tilgjengeligheten. Det vurderes ikke til at planen bidrar til en samlet belastning som ødelegger for friluftsliv på Ogge. Vi er heller ikke kjent med at kommunen opplever et generelt press på friluftsområder i kommunen for øvrig. I planbeskrivelsen til kommuneplanens arealdel, punkt 6.1.2, står det følgende: «*Birkenes kommune har betydelige arealressurser som er avsatt til fremtidig fritidsboligformål. Mange av disse områdene har ligget i kommuneplanen svært lenge og flere av områdene ligger i områder hvor det i dag er lite interesse for fritidsboligområder. Nye fritidsboligområder i kommuneplanen bør derfor legges i prioriterte områder nær viktige friluftslivsdestinasjoner i kommunen*». Det er altså en villet politikk i kommunen å etablere bebyggelse med god tilgang til friluftsddestinasjoner.

7.6. Indirekte virkninger

De mest åpenbare indirekte virkningene av planen, er et mulig ønske om å etablere mer bebyggelse i 100m-beltet i planområdet. Her vil utbyggingsalternativ 2 i vesentlig større grad enn utbyggingsalternativ 1, sikre at det ikke etableres flere fritidsboliger enn det som fremkommer av denne konsekvensutredningen.

8. OPPSUMMERING

Kunnskapsgrunnlaget for konsekvensutredningen består av kartstudier, padleperler.no, dialog med Ogge Naturskole, Ogge Gjestehjem og Fredheim Leirsted, befaring og vurdering av synlighet i 3D-modell. På nettkart finnes informasjon om kartlagte friluftsområder, turruter, statlig sikrede friluftsområder, historiske bilder, logget aktivitet på Strava etc. Padleperler.no har en egen side om Ogge, som viser mange av de tilgjengelige parkeringsplassene og rasteplassene. Dialog med Ogge Naturskole, Ogge Gjestehjem og Fredheim Leirsted gir et innblikk i brukerfrekvens og kvaliteter ved Ogge som verdsettes. Befaringen er gjennomført for å få en egen opplevelse av området. 3D-modell er benyttet til å bl.a. se hvordan vegetasjon påvirker synlighet.

Gjennom disse undersøkelsene, er det sett på hva som er viktige verdier i Ogge, og da spesielt innenfor influensområdet. Influensområdet er et avgrenset område, hvor man tenker at planforslaget kan påvirke verdien som er der i dag. Det som gjør Ogge unikt, er at man har et stort vann, med mange øyer og holmer. Øyene og holmene bryter opp vannspeilet, og gir mange kanaler, vik og fjorder man kan padle i. Siden det også er mye vegetasjon på øyene og holmene, er vannet forholdsvis stille, og godt egnet for padling. Øyene og holmene er lett tilgjengelige og egnet for korte pauser og overnattinger. Vannet er også veldig lett tilgjengelig, med mange parkeringsplasser og flere steder med utleie av kanoer. Noen steder er det mange hytter og andre inngrep langs vannet, og enkelte steder er det få eller ingen inngrep. Mer eller mindre hele vannet byr på en stillhet, som mange besøkende verdsetter.

Influensområdet er delt inn i fire delområder. Ett øst for vegen, et på land, vest for vegen. Ett i de to vikene nord for planområdet, og ett langs en gjennomfartsåre i Ogge, som går langs hele plangrensen i sørvest. På land, er det ikke avdekket spesielle verdier. Vikene er i seg selv flotte, og har en viss opplevelsesverdi. Det er samtidig vurdert at bruksfrekvensen er forholdsvis lav. Gjennomfartsåren i

vest, er vurdert å ha store verdier. Særlig på bakgrunn av bruksfrekvens, men også på grunn av et forholdsvis urørt preg.

Konsekvensutredningen vurderer tre alternativer. Nullalternativet er angitt som dagens situasjon, men med etablering av hyttefelt øst for vegen, og båtslipp/ kajakkbrygge og adkomstveg øst for vegen. Utbyggingsalternativ 1 inkluderer 7 hytter, kajakkhotell og offentlig tilgjengelige parkeringsplasser vest for vegen. I alternativet forutsettes det at man hogger en del vegetasjon for å få bedre utsikt for de nye hyttene. Utbyggingsalternativ 2 er det samme som utbyggingsalternativ 1, men med bevaring av vegetasjon.

Nullalternativet er en referanse for utbyggingsalternativene. Det betyr at man sier at nullalternativet ikke har noen konsekvens. Utbyggingsalternativene sammenlignes med nullalternativet, for å vurdere om forholdene forbedres eller forringes.

Nullalternativet er rangert som det beste alternativet for friluftsliv. Bakgrunnen for dette er at 100-metersbeltet beholdes mer eller mindre uberørt. Utbyggingsalternativene er vurdert til å forbedre tilgjengeligheten. Siden Ogge allerede har god tilgjengelighet, er likevel ikke dette utslagsgivende for den samlede konsekvensen. Utbyggingsalternativ 1 er rangert som det dårligste alternativet. Grunnen til dette er hovedsakelig at opplevelseskvaliteten reduseres ved omfattende hogging i 100-metersbeltet. Utbyggingsalternativ 2 får noe negativ konsekvens, siden man vil kunne se deler av enkelte hytter fra vannet.

Utredningen legger stor vekt på at området er forholdsvis urørt i dag, og at det er viktig å beholde denne kvaliteten. Samtidig er det mange steder langs vannet hvor man ser hytter og andre inngrep, og det vil nok være mange som ikke hadde reagert på å se flere hytter. Det er også noe usikkerhet knyttet til brukerfrekvens i delområde 03, altså vikene nord for planområdet. Det antas at det ikke er mange som tar omvegen inn i dette området til vanlig.

Konsekvensutredningen forutsetter at den nye bebyggelsen etableres skånsomt. Hyttene skal stå på påler og legges på naturlige flater i terrenget, og det skal benyttes jordfarger på kledningen.

Grunnen til at nullalternativet vurderes som det beste alternativet, er at Ogge har mange eksisterende brukere og tilreisende. For disse er Ogge allerede godt tilrettelagt, og det er vanskelig å vesentlig forbedre situasjonen med ytterligere tilrettelegging. For fremtidige hytteiere i Sørliheia Vest, vil tilrettelegging være en vesentlig forbedring for friluftslivet.

KONSEKVENsutREDNING

Landskap

Detaljregulering for Sørliheia Vest,
Birkenes kommune

Dato: 03.11.2025

Oppdragsnummer: A882
Versjon: 1
Plan ID: 20250002
Siste revisjon:
Utgivelsesdato: 03.11.2025
Utarbeidet: Simon Stulien, Trollvegg Arkitektstudio AS

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	Innledning.....	4
2.	Beskrivelse av planforslaget/ tiltaket.....	8
2.1.	Planforslaget/ tiltaket.....	8
2.1.	Nullalternativet.....	9
2.2.	Alternativer som skal utredes.....	10
2.3.	Influensområdet og systemgrenser.....	11
2.4.	Avgrensning mot andre fagtema.....	13
3.	Kunnskapsgrunnlaget.....	14
3.1.	Krav i plan- eller utredningsprogram.....	14
3.2.	Eksisterende kunnskap.....	14
3.3.	Ny kunnskap.....	25
3.4.	Usikkerhet ved kunnskapsgrunnlaget.....	27
4.	Inndeling i delområder.....	28
5.	Beskrivelse av landskapet.....	29
6.	Verdi.....	42
6.1.	Verdivurdering.....	42
6.2.	Samlet verdi og verdikart.....	45
7.	Påvirkning.....	48
7.1.	Påvirkningstabell.....	48
7.2.	Endringer/ avbøtende tiltak.....	66
7.3.	Usikkerhet ved avbøtende tiltak.....	66
8.	Konsekvens.....	67
8.1.	Konsekvensgrad for delområder.....	67
8.2.	Sammenstilling av konsekvens.....	68
8.3.	Rangering av alternativer.....	68
8.4.	Usikkerhet.....	69
8.5.	Vurdering av Europarådets landskapskonvensjon.....	69
8.6.	Indirekte virkninger.....	70
9.	Oppsummering.....	70

1. INNLEDNING

Plankonsulent og forslagsstiller

Trollvegg fremmer på vegne av Oggevann Utvikling AS, forslag til detaljregulering for Sørliheia Vest.

Formålet med planen

Planen har som mål å utvikle et naturnært og bærekraftig hyttefelt som tilpasses landskapet. Videre er det et mål å sikre fellesgoder som stier, lekeområder og utsiktspunkter. Hyttene plasseres på naturlige flater og bygges på påler for å bevare vegetasjon og terreng. Det vil også jobbes med enkel tilrettelegging ved Ogge som kan gi kvaliteter for fremtidige hytteeiere, så vel som dagsturister, lokale og andre som bruker tid ved Ogge.

Det vil reguleres inntil 100 fritidsboliger. Disse er i hovedsak tenkt øst for fylkesvegen. Det er også et mål å legge til rette for noen fritidsboliger vest for fylkesvegen. Småbåthavna som er avsatt i kommuneplanens arealdel er tenkt flyttet til den nordlige delen av planområdet.

Krav om KU

Fritidsboliger vest for fylkesveien er vurdert til å utløse krav om konsekvensutredning jf. forskrift om konsekvensutredning §8 – *planer og tiltak som skal konsekvensutredes hvis de kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn*. Det utarbeides ikke planprogram. Øvrige deler av planforslaget er vurderer å ikke utløse krav om konsekvensutredning. Se full vurdering i planinitiativet.

Planprogram

Det er ikke krav om utarbeiding av planprogram. Planprogram er heller ikke utarbeidet. Utredningen tar utgangspunkt i miljødirektoratets veileder. Hvordan utredningen er gjennomført er videre beskrevet i kapittel 2.5.

Utredning

Kartlegging og feltbefaring er utført av Simon Stulien i Trollvegg Arkitektstudio AS. Han har bachelor i bygghet design/ byggingeniør fra Universitetet i Agder og master i urban design fra Aalborg Universitet. Han har over 8 års erfaring innen arealplanlegging, hvor en stor del av prosjektene har vært knyttet til spredt fritidsbebyggelse på Sørlandet. Bebyggelsens og infrastrukturens tilpasning til landskapet har vært en sentral del av planarbeidet i disse prosjektene. Både i form av konsekvensutredninger og beskrivelse av landskapsvirkninger der planene har vært i tråd med overordnet plan.

Befaringer

Det er utført flere befaringer av området. Som det fremkommer av formålet med planen, er det et mål om at bebyggelsen skal tilpasse seg landskapet. Det betyr at befaring også er en sentral del for å planlegge området, ikke bare for å vurdere landskapsvirkningene.

Første befaring, 25.09.2024

Første befaring ble utført med oppdragsgiver og grunneier, og gikk gjennom de mest sentrale områdene. Befaringen gav et overblikk over de ulike delene av området, av utsikt, vegetasjon og grunnforhold. På tidspunktet hadde man mulighetsstudiet fra Cowi som underlag. Dette ble brukt ved innspill til kommuneplanen. Mulighetstudiet for detaljreguleringen og planinitiativet ble utarbeidet i etterkant av befaringen.

Det ble ikke ført sporlogg. Bildet nedenfor viser omtrentlig befaringsrute.

Andre befaring, 19.06.2025

Andre befaring var todelt. Første del ble foretatt sammen med konsulenter for vann og avløp, og det ble sett på om det var steder som egnet seg for infiltrasjon. Andre del ble foretatt alene, og fokuset var å få et bedre bilde av området langs Ogge, og området hvor fritidsboligene vest for vegen er tenkt plassert. Befaringen ble registrert i Strava.

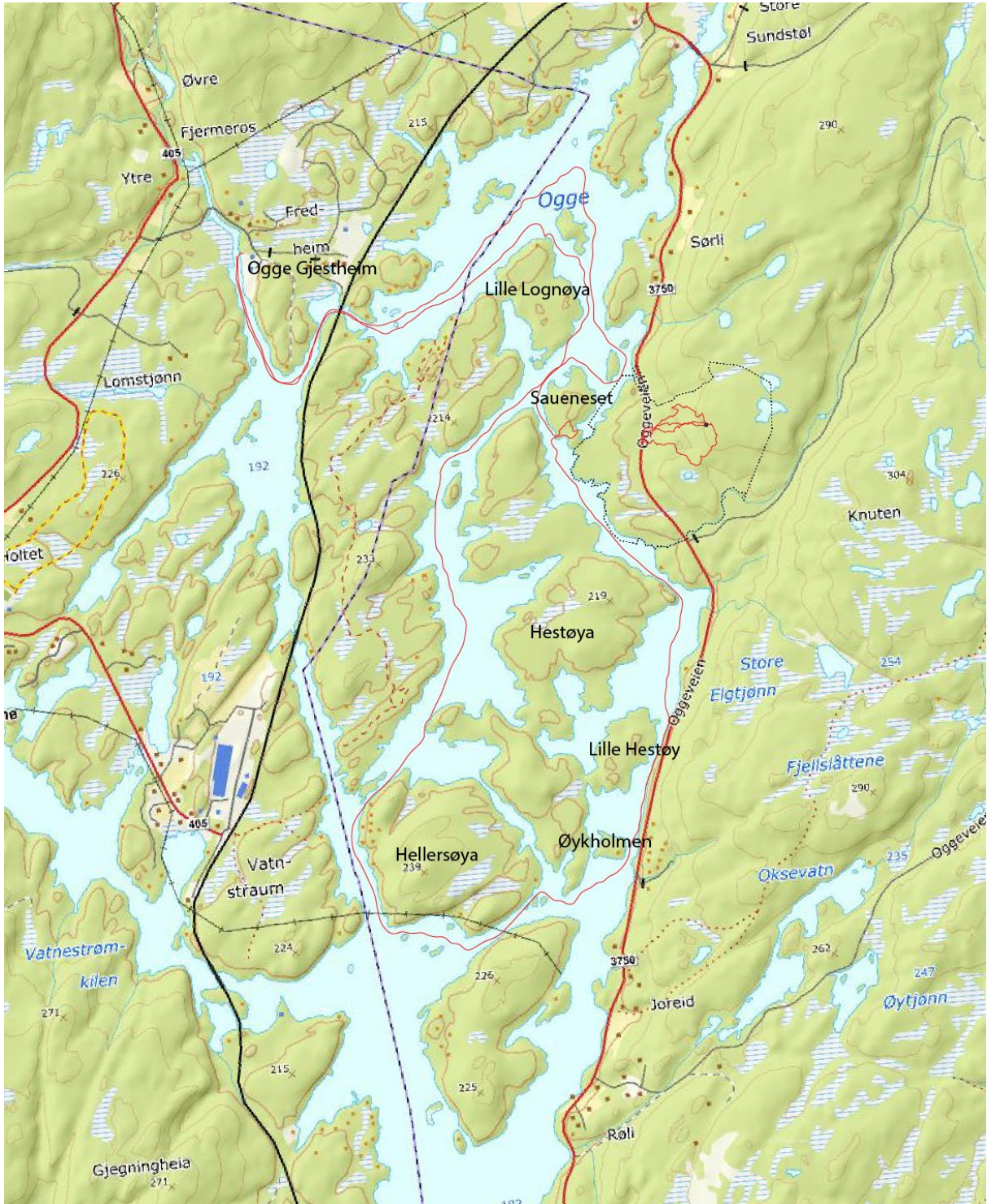

Tredje befaring, 22.06.2025

Tredje befaring besto primært av en padletur, for å bli mer kjent i områdene utenfor planområdet, og for å se planområdet fra vannet. I forkant av padleturen ble det gått en tur opp til øvre del av feltet, hvor man kunne se mest vann. Her ble det hengt opp et rødt tøyestykke i toppen av et tre, for å se om det var mulig å se dette fra vannet. Etter padleturen ble tøyestykket tatt ned. Plassering av tøyestykket er vist med svart sirkel. Det ble gått ulike traseer opp og ned, for å få et bedre bilde av området.

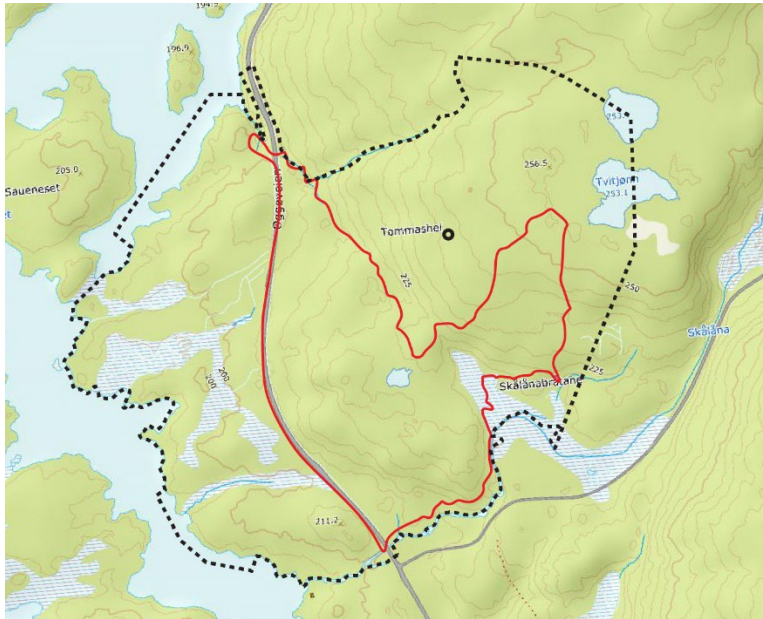
Padleturen gikk fra Ogge Gjestehjem, rundt Lille Lognøya, videre rundt Hestøya, Hellersøya, Øykholmen og Lille Hestøy, og videre opp til planområdet, via en rasteplass på Saueneset, og tilbake til

Ogge Gjestheim. Målet var å vurdere mulig fjernvirkning, og ta bilder som kunne benyttes som referanser for illustrering i 3D-modellen. Særlig viktig var å få et inntrykk av eksisterende vegetasjon på øyene. Befaringen ble gjort etter at første mulighetsstudie ble gjennomført. Befaringene ble registrert i Strava.

Fjerde befaring, 04.10.2025

Fjerde befaring ble gjort tidlig på morgenen, lørdag 4. oktober, under ekstremværet «Amy». Det var meldt oransje farevarsel for flom, og målet med befaringen var først og fremst å se hvordan bekkene så ut under større nedbørsmengder.

Andres befaringer

Konsekvensutredningen støtter seg også på befaringer utført av fagpersoner fra andre temaer. Bl.a. er området befart av biolog i forbindelse med naturtypekartlegging. Rapporten og konsekvensutredningen av naturmangfold ligger dermed som et ekstra grunnlag for vurderinger av landskap. Området er også befart av konsulenter for geologi, med hensyn til vurdering av sulfid, samt konsulenter for vann og avløp. Alle disse fagtemaene har samarbeidet om å vurdere riktig plassering av tiltak. Grunneier, som kjenner området veldig godt, har også vært del i prosessen. Totalt sett vurderes området å være svært godt kartlagt.

2. BESKRIVELSE AV PLANFORSLAGET/ TILTAKET

2.1. Planforslaget/ tiltaket

Planforslaget omfatter 96 fritidsboliger med helårsveg frem til hytta. Hyttene vil variere i bruksareal fra 30-120m² pluss areal til parkering. Hyttene skal stå på påler/ pilarer. Det skal benyttes jordfarger.

Planområdet er delt inn i flere deler, med forskjellige uttrykk. Ved vannet og i skogen, blir hyttene liggende lunt mellom trærne. Hyttene som ligger nærmest vegen ligger er planlagt som et mer åpent landskap, med mulighet for hager og parsellhager. Hyttene på fjellet blir mer eksponert, ved at det er lite vegetasjon i området i dag.

I tillegg til hyttene og vegene, legges det til rette for et område med parsellhager, turstier, lekeplass, møteplasser og fellesområde med brygge og båtslipp, samt offentlig tilgjengelige parkeringsplasser.

Figur 1 3D-Illustrasjon av planforslaget

Som nevnt over er det kun fritidsboligene i 100m-beltet som er omfattet av konsekvensutredning. Landskapsvirkninger for båtslippen/ fellesområdet og fritidsboligene øst for fylkesvegen er vurdert og omtalt i planbeskrivelsen. Landskapsvirkningene for de ulike delområdene henger samtidig sammen, og hvordan bebyggelsen i 100m-beltet utformes, kan påvirke hvor eksponert bebyggelsen øst for fylkesvegen blir. Dette vil vurderes i konsekvensutredningen.

2.1. Nullalternativet

Siden det ikke er krav om konsekvensutredning for båtslippen og bebyggelsen øst for fylkesvegen, er nullalternativet vurdert som følgende scenario:

- Det etableres inntil 100 fritidsboliger øst for vegen
- Båtslipp og brygge etableres i den nordlige delen
- Det etableres veg ned til båtslippen, men gjøres ikke ytterligere tilrettelegging med eksempelvis gapahuk, offentlig parkeringsplass osv.
- Det etableres ikke bebyggelse i 100m-beltet. Eksisterende vegetasjon bevares med hensynssynssone.

Figur 2 3D-Illustrasjon av nullalternativet

2.2. Alternativer som skal utredes

Det skal utredes to utbyggingsalternativer. Begge alternativene er like med hensyn til arealinngrep og ny bebyggelse. Forskjellen er om skog bevares eller ikke.

Alternativ 1:

- Etablering av båtslipp, kajakkbrygge, adkomstveg, parkeringsplasser, hytter og kajakkhotell. Det hogges i store deler av planområdet for å få bedre utsikt.

Figur 3 3D-Illustrasjon av utbyggingsalternativ 1

Alternativ 2:

- Etablering av båtslipp, kajakkbrygge, adkomstveg, parkeringsplasser, hytter og kajakkhotell. Trær øst for vegen bevares der det ikke etableres ny bebyggelse. Det settes ikke krav til bevaring av vegetasjon på de tresatte myrene.

Figur 4 3D-Illustrasjon av utbyggingsalternativ 2

2.3. Influensområdet og systemgrenser

Avgrensning av influensområdet er basert på synlighetsvurderinger i 3D-modell og befaring. Aktiviteter og steder som vurderes å kunne bli påvirket av tiltaket er følgende:

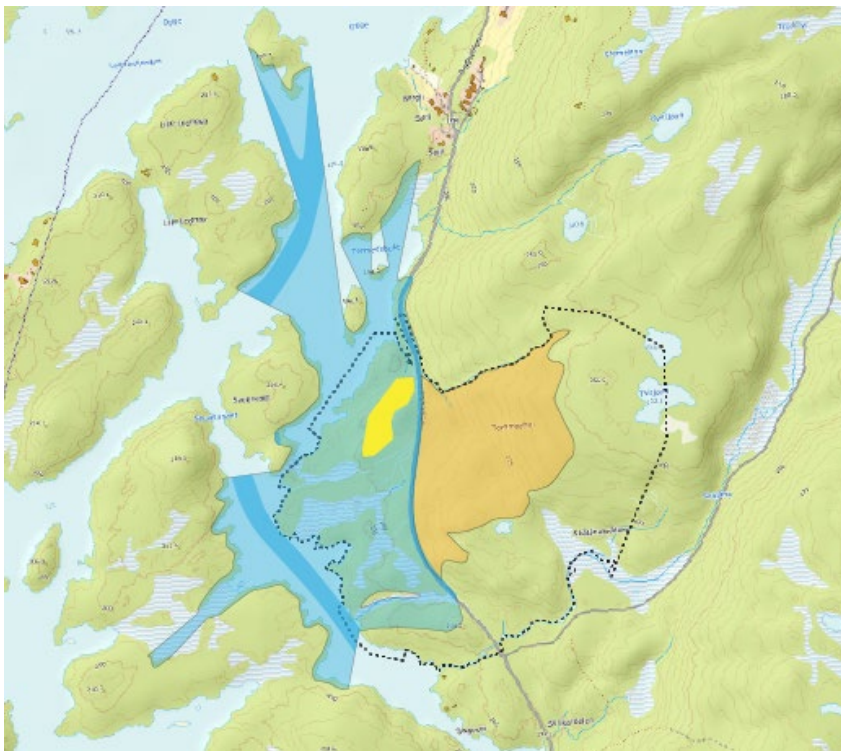
- Selve tiltaksområdet
 - o Områdets egenkvalitet, og eventuell utøvelse av friluftsliv i området.
- Fylkesvegen
 - o Opplevelseskvalitet for forbipasserende i bil og på sykkel.
- Ogge
 - o Opplevelseskvalitet/ nær- og fjernvirkning fra kajakk/ båt/ kano.
- Teltplasser
 - o Det er flere tilrettelagte teltplasser på øyene og holmene ved Ogge. Opplevelseskvalitet/ nær- og fjernvirkning fra disse.

Utover dette vil det kunne bli nær-/ fjernvirkning fra hyttefeltet på andre siden av fylkesvegen. Det er ikke vurdert som relevant å se på virkningene for fremtidige hytter. Dette siden det vurderes som åpenbar positivt for disse hyttene at det etableres fritidsboliger og tilrettelegges ved Ogge. De som kjøper hytter på østsiden av vege vil på tidspunktet for kjøp være klar over om det er planlagt hytter i 100m-beltet eller ikke.

Synlighetskart

Synlighetskartet er basert på vurderinger i 3D-modell, samt referansebilder fra befaring. Synlighetskartet er beregnet for bebyggelse innenfor det gule området i illustrasjonen. Med hensyn til vegetasjon, forutsette synlighetskartet eksisterende vegetasjon utenfor planområdet, og ingen vegetasjon innenfor planområdet.

Synlighetskartet er delt inn i to områder. Det blå området er areal utenfor arealet som er avsatt til fritidsbebyggelse i kommuneplanens arealdel. Det oransje området er areal innenfor fritidsbebyggelse i kommuneplanens arealdel.

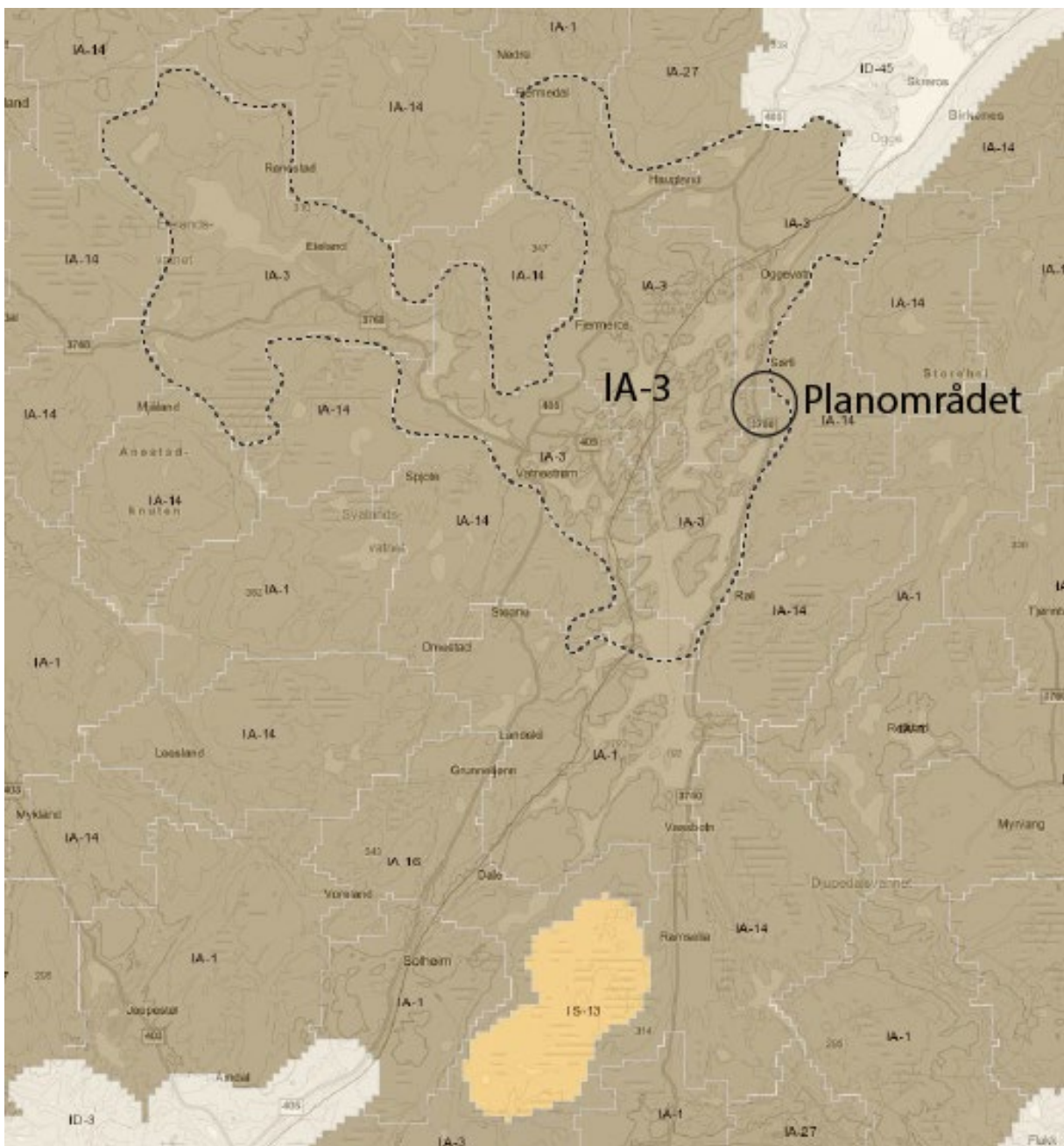

Figur 5 Synlighetskart

Det oransje området kan bli påvirket av ny bebyggelse vest for vegen. Samtidig vurderes dette allerede nå til å være av uvesentlig betydning av åpenbare årsaker. Som utsikt for fritidsbebyggelse øst for vegen, har området for fritidsbebyggelse vest for vegen liten verdi i dag.

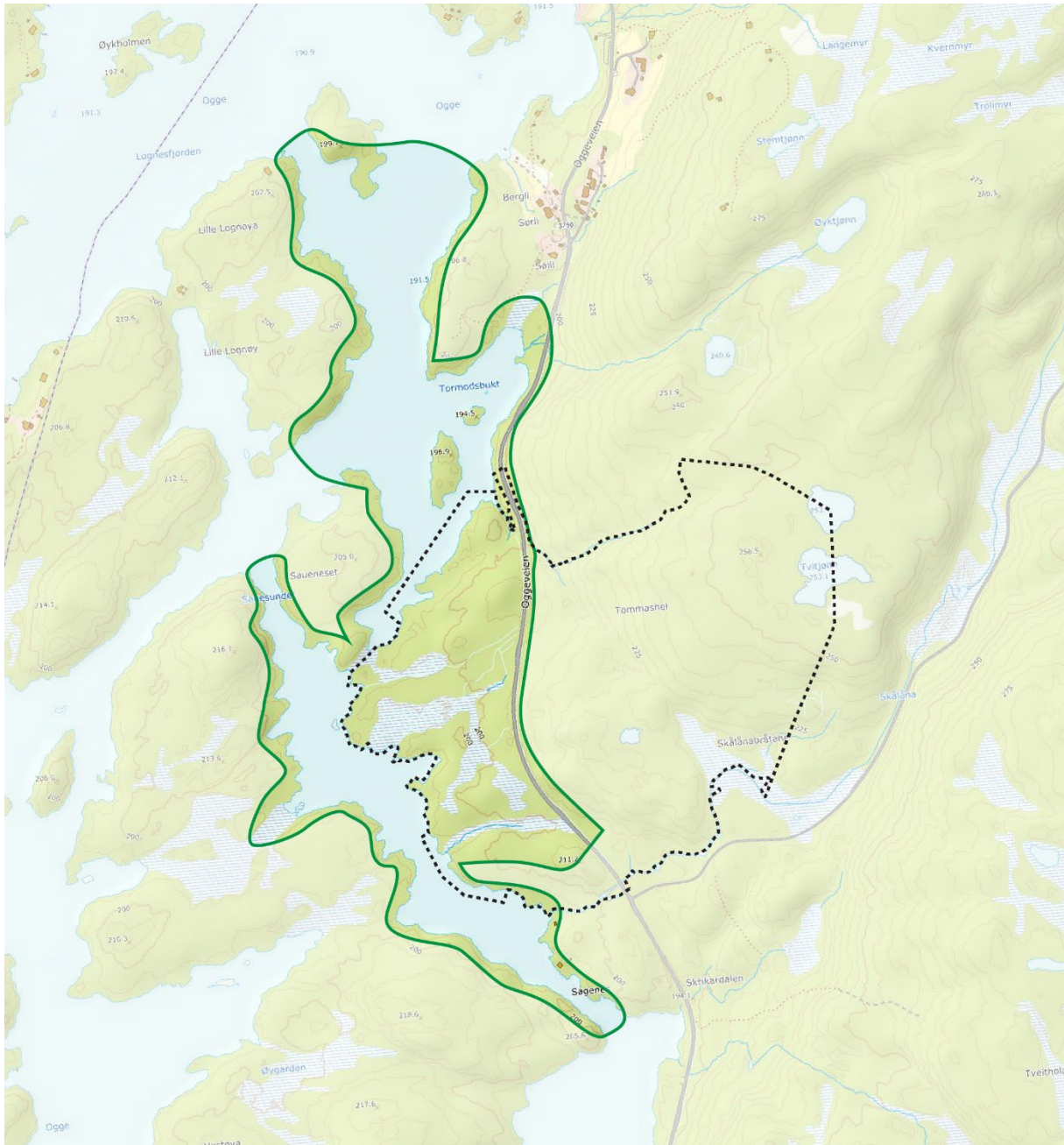
Området rundt Ogge er svært flatt. Skulle man laget et synlighetskart uten å forutsette at eksisterende vegetasjon utenfor planområdet blir bevart, ville influensområdet blitt uhensiktsmessig stort. Det er ikke utenkelig at skogen utenfor planområdet blir hogd i fremtiden. Sjansen for at all skog hogges samtidig vurderes som liten. Det vurderes derfor som hensiktsmessig å vurdere virkninger ut ifra at vegetasjonen utenfor planområdet beholdes som i dag.

Området er registrert som landskapstypen IA-3, Grunne daler i ås- og fjellandskap under skoggrensen med bebyggelse/ infrastruktur, NiN-kode LA-TI-I-A-3. Området inngår i et sammenhengende område med landskapstypen som dekker et areal på rundt 40km².

Figur 6 Landskapstype, naturbase kart

Influensområdet

Figur 7 Influensområdet

2.4. Avgrensning mot andre fagtema

Det utarbeides konsekvensutredning for naturmangfold, friluftsliv og landskap. Kulturminner er også et tema som generelt sett har betydning for vurdering av landskap. Kulturminner vurderes å bli tilstrekkelig vurdert gjennom fylkeskommunens befaring/ registrering, med tilhørende krav til bevaring ved eventuelle funn. Temaet er derfor ikke en del av denne konsekvensutredningen.

3. KUNNSKAPSGRUNNLAGET

3.1. Krav i plan- eller utredningsprogram

Det er ikke utarbeidet planprogram for konsekvensutredningen. Konsekvensutredningen tar utgangspunkt i metoden beskrevet i Miljødirektoratets veileder M19-41.

3.2. Eksisterende kunnskap

Fagutredning friluftsliv

Teksten er hentet fra KU for temaet friluftsliv.

Det som gjør Ogge unikt, er at man har et stort vann, med mange øyer og holmer. Øyene og holmene bryter opp vannspeilet, og gir mange kanaler, vik og fjorder man kan padle i. Siden det også er mye vegetasjon på øyene og holmene, er vannet forholdsvis stille, og godt egnet for padling. Øyene og holmene er lett tilgjengelige og egnet for korte pauser og overnattinger. Vannet er også veldig lett tilgjengelig, med mange parkeringsplasser og flere steder med utleie av kanoer. Noen steder er det mange hytter og andre inngrep langs vannet, og enkelte steder er det få eller ingen inngrep. Mer eller mindre hele vannet byr på en stillhet, som mange besøkende verdsetter.

Vurdering av kvalitet:

- Årstall for registreringer og kartlegginger:
 - o 2025
- Har viktige forhold endret seg?
 - o Nei

Fagutredning naturmangfold

Teksten nedenfor er et utklipp fra sammendraget i konsekvensutredningen for naturmangfold. KU for naturmangfold omhandler hele planområdet, og ikke bare hyttene vest for fylkesvegen.

Planområdet omfatter hovedsakelig aktivt drevet yngre furuskog, samt noe veigrunn og kantsone til vann. Det finnes noen små områder med myr og mindre tjern i området. Den kommende områdereguleringen vil legge til rette for arealendringer innen hovedformålene fritidsbebyggelse og infrastruktur.

Innen planområdet er det kartlagt naturmangfold på nytt etter Miljødirektoratets instruks for naturtypekartlegging uten at det ble påvist noen landbaserte naturtyper. Grunnene til dette er i hovedsak svært fattig berggrunn og unge skogområder med lite død ved. Kartleggingen identifiserte ikke rødlistede arter an lav, mose, karplanter og sopp etter metodikken i Miljødirektoratets instruks. Det ble påvist den fremmede tresorten vrifuru i skogen i deler av planområdet.

Vurdering av kvalitet:

- Årstall for registreringer og kartlegginger:
 - o 2025
- Har viktige forhold endret seg?
 - o Nei

Naturbase kart

Landskapstyper

Området er registrert som landskapstypen IA-3, Grunne daler i ås- og fjellandskap under skoggrensen med bebyggelse/ infrastruktur, NiN-kode LA-TI-I-A-3. Området inngår i et sammenhengende område med landskapstypen som dekker et areal på rundt 40km².

Naturvernområder etter verneform - landskapsvernområder

Det er ikke angitt landskapsvernområder innenfor eller i nærheten av planområdet.

Vurdering av kvalitet:

- Årstall for registreringer og kartlegginger:
 - o Informasjonen er hentet fra naturbase kart 15.10.2025
- Har viktige forhold endret seg?
 - o Nei.
- Hvor detaljert er kartgrunnlaget?
 - o Grovt

Kilden - NIBIO

Arealinformasjon

Det meste av planområdet og influensområdet er angitt som barskog med lav bonitet og grunnlendt grunnforhold. Det er noen myrer. Myrene nærmest tiltaket er drenert og tresatt.

Jordsmonn

Ingen dyrket eller dyrkbar mark i området.

Skogportalen

Ingen miljøregistreringer i skog.

Vurdering av kvalitet:

- Årstall for registreringer og kartlegginger:
 - o Data er hentet fra kilden.no 15.10.2025. Basert på befaringer i området, vurderes kartlagene å være oppdatert.
- Har viktige forhold endret seg?
 - o Nei.
- Hvor detaljert er kartgrunnlaget?
 - o Kartlagene er grove, men gir likevel et forholdsvis godt bilde.

NIN-landskap

Influensområdet er angitt som landskapstypen «*Innlandslandskap*», med underkategorien «*Innlandsås- og fjellandskap*» med underkategorien «*Grunne daler i ås- og fjellandskap under skoggrensen med bebygde områder*». Landskapstypen defineres av bebygde områder, ikke isbredominert, ikke jordbruksdominert, dalformet og under skoggrensen.

Det er ikke kartlagt natursystemer innenfor eller i nærheten av planområdet.

Vurdering av kvalitet:

- Årstall for registreringer og kartlegginger:
 - o Informasjonen er hentet fra nin.artsdatabanken.no 15.10.2025
- Har viktige forhold endret seg?
 - o Nei

- Hvor detaljert er kartgrunnlaget?
 - o Grov kartlegging.

NIBIO - landskapsregioner

Området er en del av landskapsregionen «Skog- og heibydene på Sørlandet».

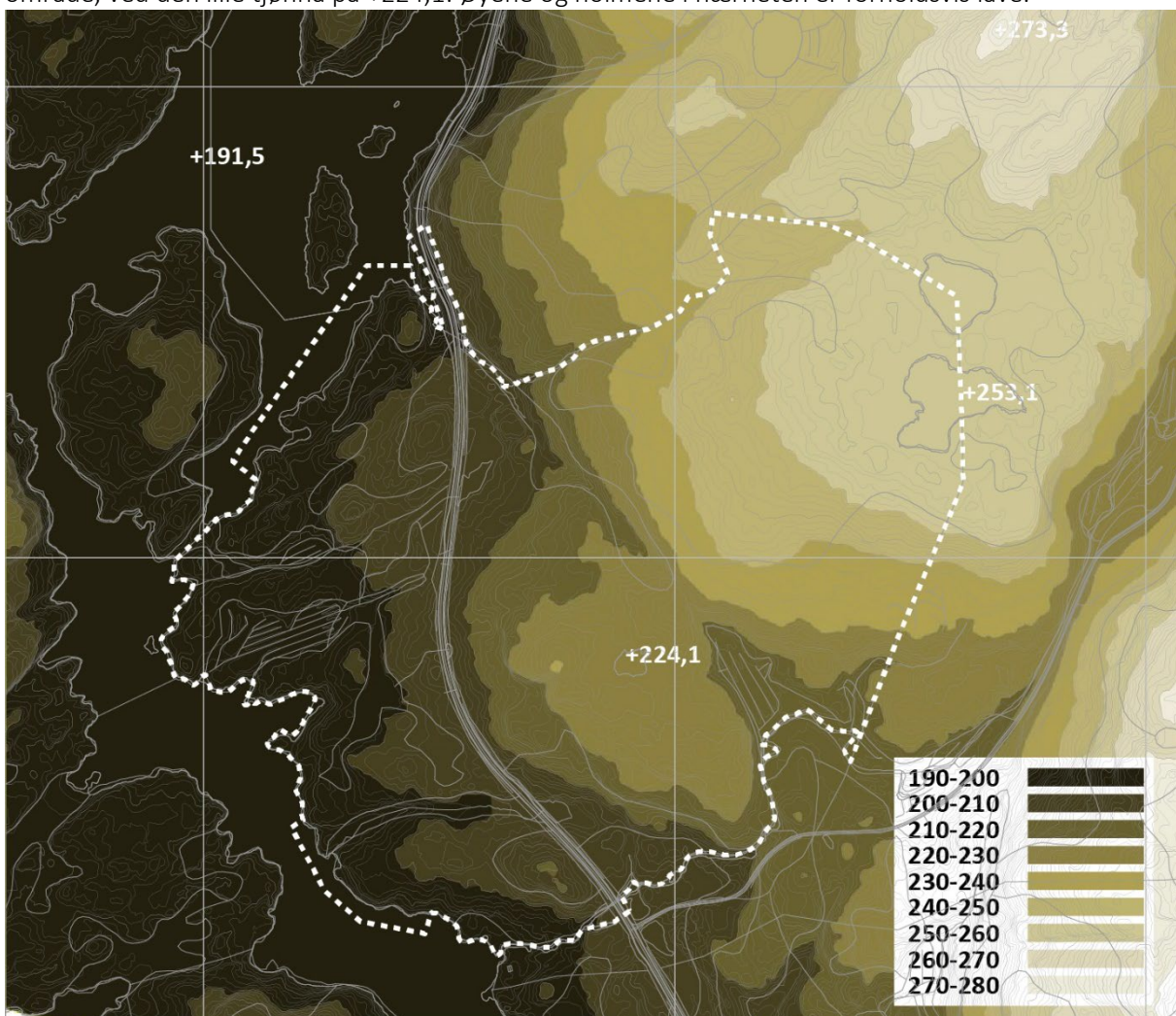
Vurdering av kvalitet:

- Årstall for registreringer og kartlegginger:
 - o Informasjonen er hentet fra NIBIO 15.10.2025
- Har viktige forhold endret seg?
 - o Nei
- Hvor detaljert er kartgrunnlaget?
 - o Grov kartlegging.

Grunnkart

Høyder

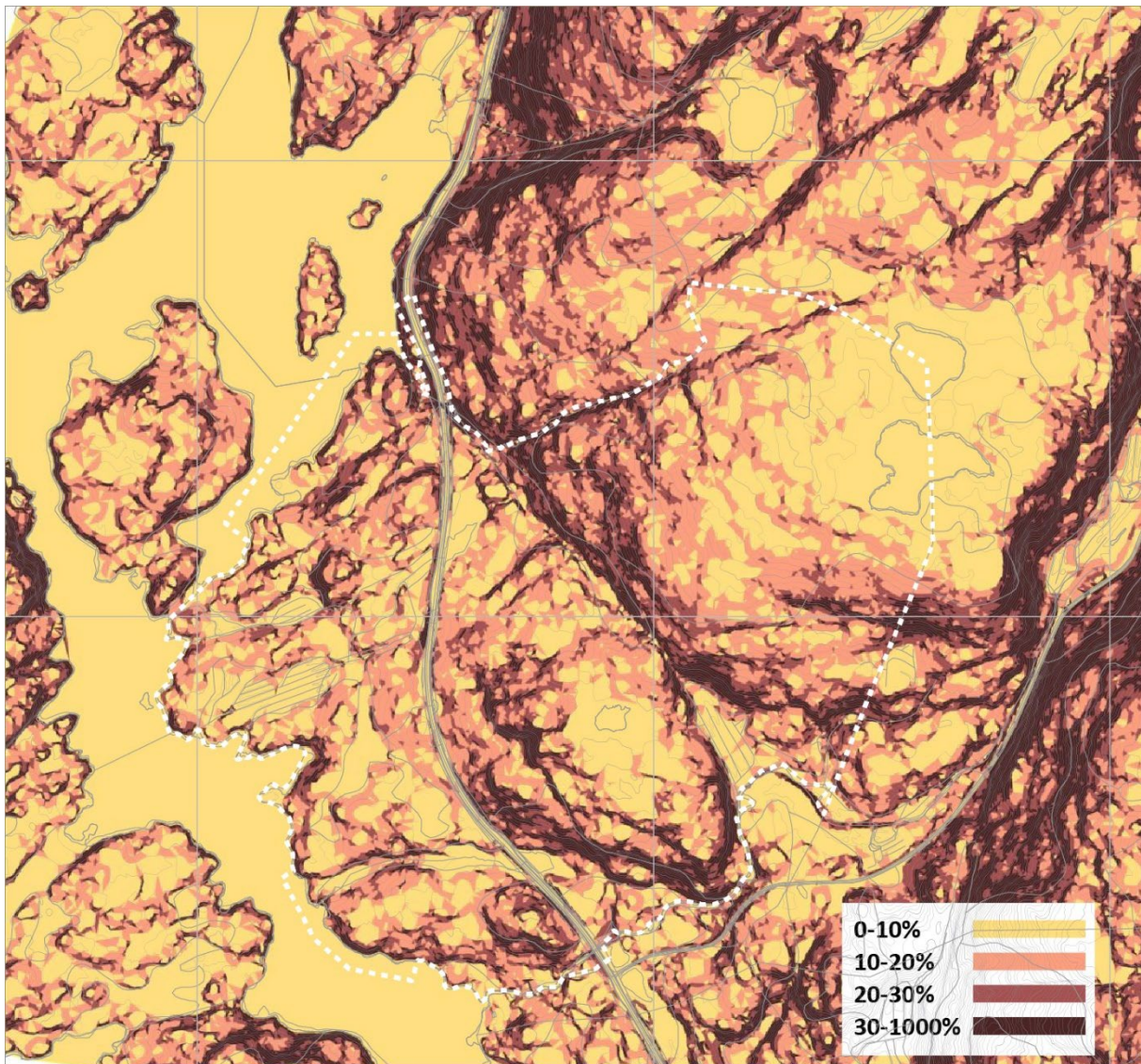
Fra Ogge til høyeste punkt i planområdet er det ca. 65m høydeforskjell. Store deler av strandsonen på østsiden av Ogge har en brå overgang fra land til vann. I planområdet er overgangen forholdsvis slak, med store områder som ligger mindre enn 10m høyere enn Ogge. Høydene viser en kolle i midten av område, ved den lille tjønna på +224,1. Øyene og holmene i nærheten er forholdsvis lave.

Figur 8 Høydekart

Helning

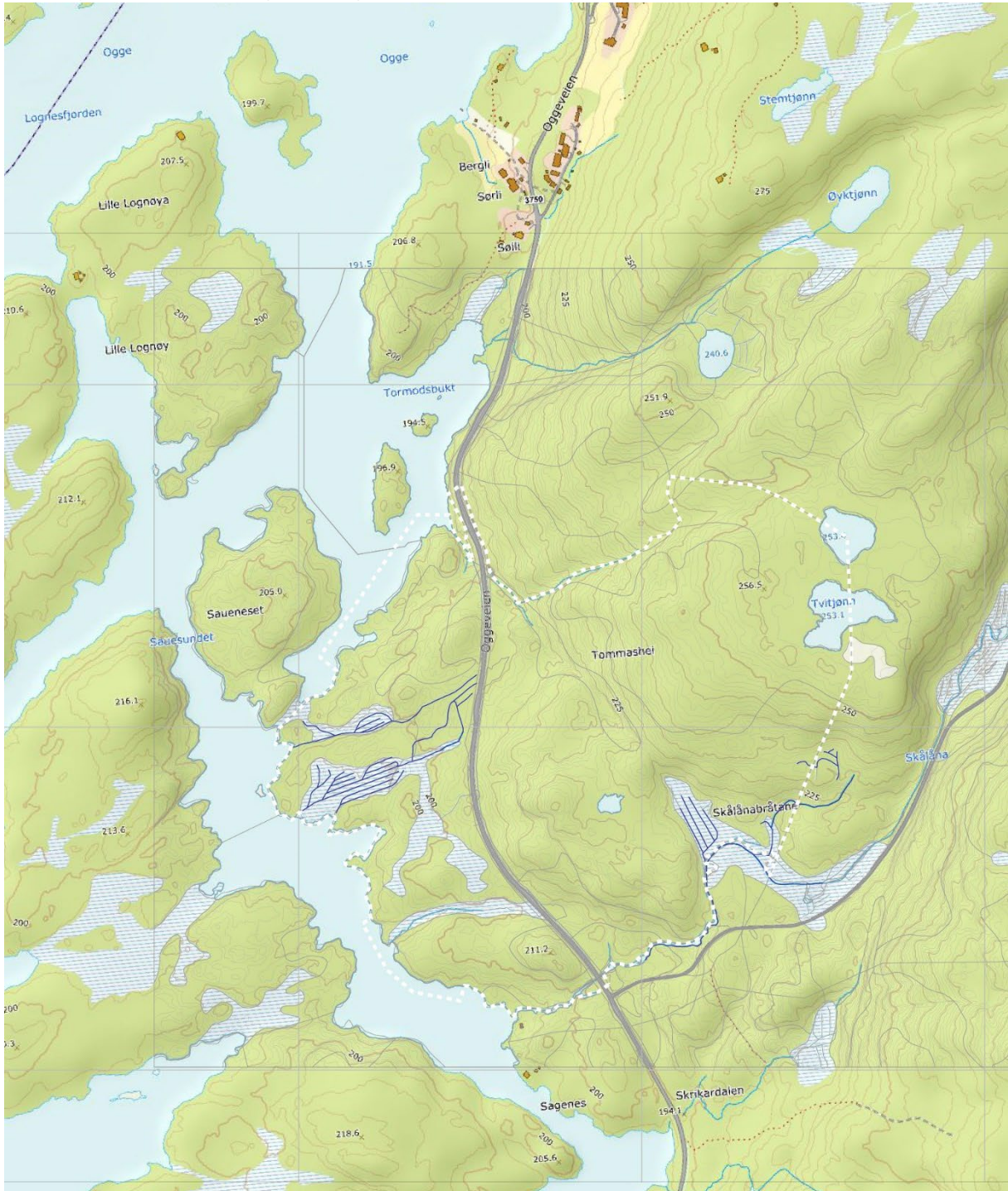
Mange helningskart viser helning i grader. Dette kartet angir %. Til sammenligning er 10% ca. 5,7 grader, 20% ca. 11,3 grader, 30% ca. 16,7 grader og 1000% ca. 84 grader. Helningskartet viser at området generelt sett er veldig slakt, med mindre bratte partier enkelte steder.

Figur 9 Helningskart

Grunnkart

Kartet nedenfor består av grunnkartet fra Infoland Ambita (linjer) med usklipp fra Norgeskart som bakgrunn. Kartet viser tydelig Ogge, tjønnene og land. Myrer er illustrert med hvitt område med blå striper. Bekker er vist med blå linjer. Som de historiske bildene viste, er en del av myrene grøftet. I illustrasjonen nedenfor er grøftene gitt en mørkere blåfarge.

Figur 10 Grunnkart og norgeskart

Vurdering av kvalitet:

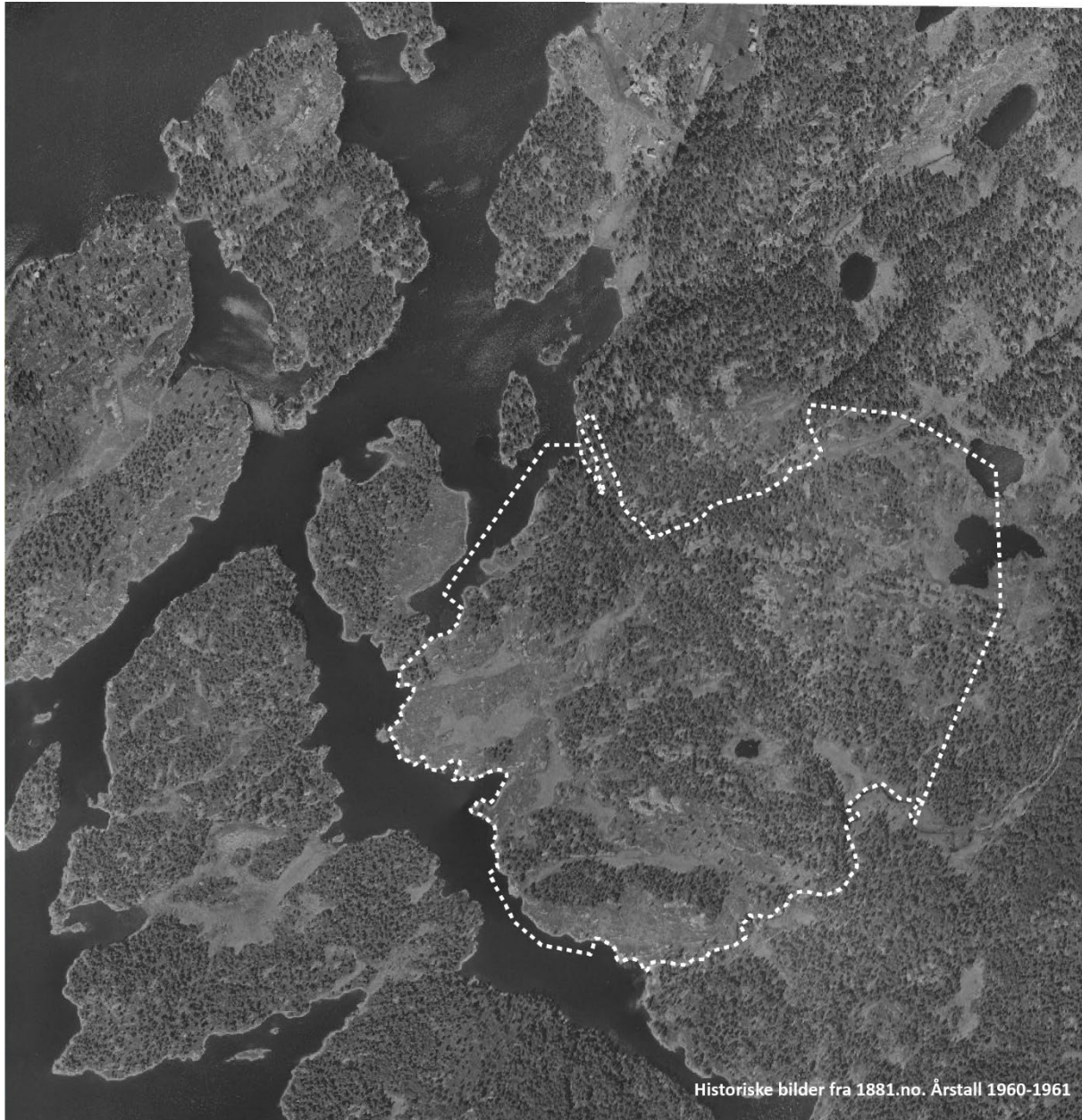
- Årstall for registreringer og kartlegginger:
 - o Kartene er fra 2025.
- Har viktige forhold endret seg?

- Nei
- Hvor detaljert er kartgrunnlaget?
 - Godt detaljert.

Historiske kart

1960-1961

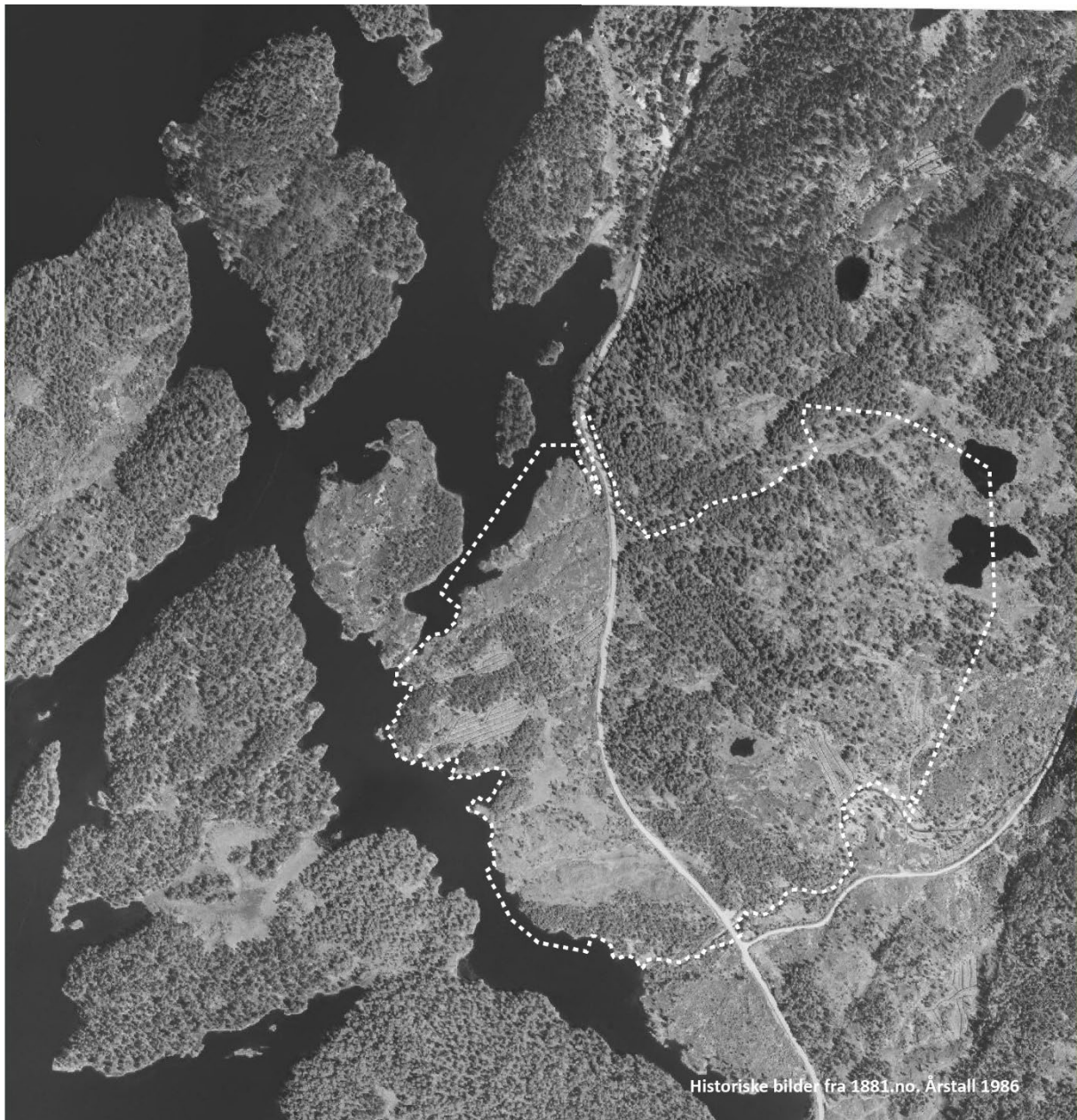
Hele planområdet er hei. Langs Ogge er store områder uten skog. Det er usikkert om dette er områder som ble brukt til beite, eller om det på grunn av nylig hogst. Det er tilsynelatende ingen arealinngrep i området.

Figur 11 Flyfoto 1960-1961, 1881.no

1986

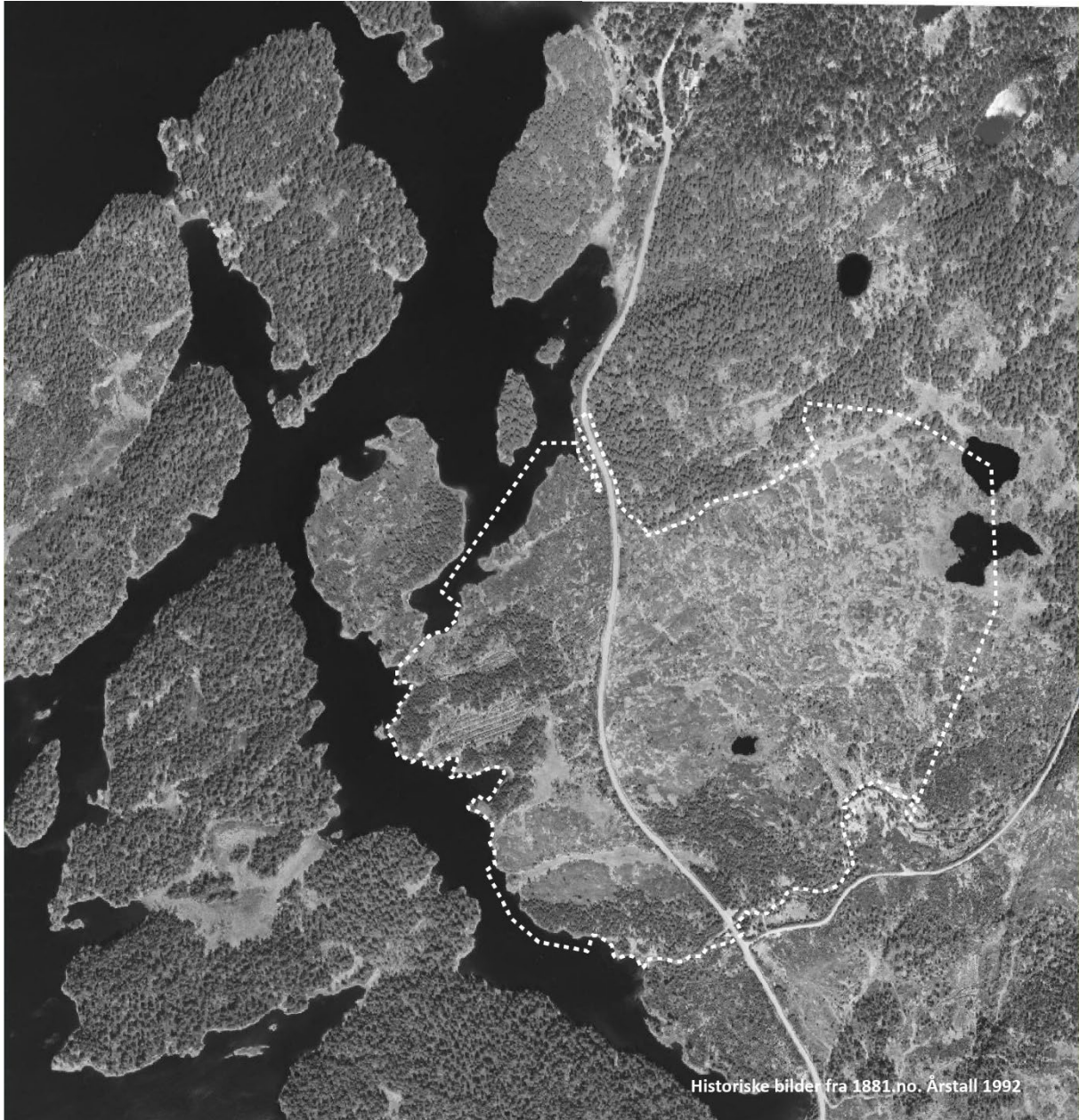
I 1986 er fylkesvegen etablert. Utformingen ser lik ut som i dagens situasjon. En del skog er hogget. Mye av områdene som var uten vegetasjon i 1960, har nå skog. Store deler av myrene er grøftet.

Figur 12 Flyfoto 1986, 1881.no

1992

Store deler av planområdet i øst er hogget. Det ser ut som at de grøftede myrene er tresatt.

Figur 13 Flyfoto 1992, 1881.no

2009

Trærne på de grøftede myrene begynner å bli større. Det er også på veg opp ny vegetasjon i østlige del av planområdet.

Figur 14 Flyfoto 2009, 1881.no

2021

Ingen synlige inngrep siden 2009. Vegetasjonen er blitt tettere.

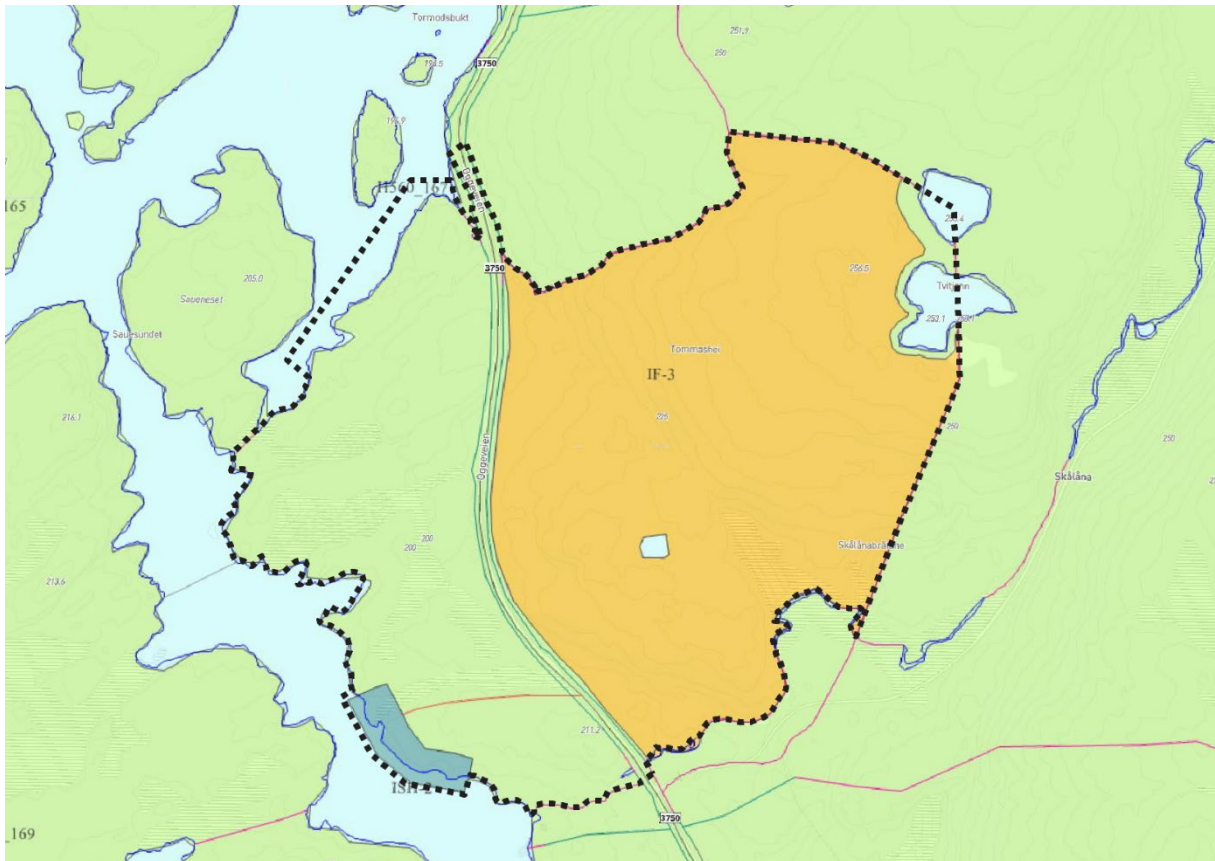
Figur 15 Flyfoto 2021, 1881.no

Vurdering av kvalitet:

- Årstall for registreringer og kartlegginger:
 - o 1960-2021
- Har viktige forhold endret seg?
 - o Ingen betydelige arealinngrep. Befaring viser at det har det har vært drevet skogpleie med hogstmaskin i store deler av skogen langs vegen, med mange kjørespor.
- Hvor detaljert er kartgrunnlaget?
 - o Godt detaljert.

Kommuneplan

Arealet øst for vegen er avsatt til fritidsbebyggelse. Lengst sør i planområdet er det avsatt areal til slipplass for småbåter og kanoer.

Figur 16 Kommuneplanens arealdel

I kommuneplanen er 100m-beltet angitt med hensynssone naturmiljø. Kommuneplanen har også faresone for flom langs Ogge og bekken i øst.

Vurdering av kvalitet:

- Årstall for registreringer og kartlegginger:
 - o 15.10.2025
- Har viktige forhold endret seg?
 - o Slipplass for småbåter og kanoer skal flyttes til nordlige del av planområdet, ref. planinitiativet for Sørliheia Vest.
- Hvor detaljert er kartgrunnlaget?
 - o Godt detaljert.

3.3. Ny kunnskap

Vurdering av innhentet informasjon (planer og kart)

Med hensyn til topografi, ligger planområdet i et åpent dallandskap. Ogge og holmene og øyene, ligger på mange måter i selve dalbunnen, med høyere fjell i øst og vest. Området er småkupert, med mange mindre flater. Flatene består både av slake områder med vanlig skogbunn og myrer.

Området ligger under skoggrensen. Det er forholdsvis store områder med lav bonitet. Skogen er veldig dominert av furu. Planområdet og områdene som ligger nærmest tiltaket, er stort sett yngre skog.

Planområdet har et forholdsvis stort område med slak helning mot Ogge. Litt som et nes. Dette står i kontrast med særlig den østlige delen av Ogge for øvrig, som generelt sett har en bråere overgang mellom land og vann.

Flere av myrene er grøftet en gang mellom 1960 og 1986.

Hensynssonen i kommuneplanens arealdel ser ikke ut til å skulle bevare spesielle naturverdier (arter eller naturtyper), men fungerer som en byggegrense.

Feltbefaring

Som tidligere omtalt, er det utført flere befaringer. Det har vært utført befaringer på land og i kano.

Sporingslogg fra de ulike befaringene som er gjennomført er omtalt i innledningen. Nedenfor er ulike delområder beskrevet med tekst og bilder.

Padleturen

Padleturen gikk fra Ogge Gjestheim, rundt Lille Lognøya, videre rundt Hestøya, Hellersøya, Øykholmen og Lille Hestøy, og videre opp til planområdet, via en rasteplass på Saueneset, og tilbake til Ogge Gjestheim. Befaringen omfattet store deler av de mest brukte padlerutene i nærheten av planområdet.

Fra Ogge Gjestheim og frem til Lille Lognøya, er det forholdsvis mye bebyggelse og inngrep. Forholdsmessig. Bebyggelsen er stort sett fint tilpasset terrenget, forholdsvis spredt, og liten i skala. Jernbanen oppleves også som liten/ fin.

Ved Lille Lognøya er vannet forholdsvis breit. Noe som står i kontrast med de nærmeste områdene sør for Lille Lognøya.

Når man kommer rundt Lille Lognøya blir det betydelig mindre innslag av menneskelige inngrep. Området oppleves forholdsvis uberørt helt ned til Grøttesund, med unntak av noen hytter i nærheten av Høgåsen.

Fra Grøttesund til Øykholmen ser man en del hytter, både på øyene og på «fastlandet».

Fra Øykholmen til Sagenes er det lite bebyggelse, men man padler langs fylkesvegen, som er godt synlig flere steder.

Ved Sagenes er det en liten hytte. Når man padler forbi denne, oppleves området uberørt frem til man svinger rundt Saueneset igjen.

Landskapet (terreng, vann og vegetasjon):

Bredden og lengden på åpne vannområder man ser har en stor variasjon, fra store vann som Lognesfjorden, til smale sund, som Sauesundet og store og små vikene. Under befaringen var det merkbart forskjell på bølger i Lognesfjorden og i de smale sundene og vikene.

Vegetasjonen og løsmasser er stort sett likt langs hele befaringsruta, og inneholder lite variasjon. Vegetasjonen er dominert av rettvekste furutrær. Det er en viss variasjon lengst ute mot vannkanten. Lengre inne på land, er trærne rette, med trekroner som begynner høyt oppe på stammen. Det er mye berg i dagen langs land, og skrint jordsmonn. Bakkevegetasjonen består primært av blåbærbusker, lyng og gress. I noen vikene finner man mindre sivarealer. Det er også enkelte partier med liljer.

Den tette furuskogen ligger tett på vannkanten, og gjør at landskapsrommene varierer mye i størrelse, til tross for at topografien er forholdsvis slak. Der vannet er smalt, danner skogen langs vannet silhuetten, og man ser ikke fjell og områdene rundt. Der vannet er breiere, og særlig langs lengre kanaler, kan man se mer av heiene.

Den tette og ensartede vegetasjonen, i kombinasjon med at skogen er tett helt ned til vannet, gjør det vanskelig å vite hvilke topper man egentlig ser, når de først stikker seg frem. Det er ingen spesielle landemerker eller tydelige fjellformasjoner man enkelt kan referere til. I motsetning til høyfjellet, hvor man enkelt kan se terrengformasjoner og navigere, eller i dypere daler, hvor man kan orientere seg etter fjellformasjoner, oppleves det å padle i Ogge ofte mer som at man er inne i en stor skog.

På land er områdene småkupert, med forholdsvis lite berg i dagen vest for fylkesvegen, og gradvis mer berg i dagen opp mot toppen av planområdet. Siden trekronene begynner høyt oppe på stammene, har man god sikt inne i skogen. Det er også utført tynning av skog i store deler av områdene vest for veien, samt den sørøstlige delen av området øst for veien. Det er mange kjørespor fra hogstmaskin. Ellers er bakken veldig «ryddig», med lite kvist og nedfall.

Bebyggelsen

Bebyggelsen langs vannet er stort sett beskjeden i størrelse og godt tilpasset landskapet. Det er i all hovedsak saltak og trekledning. Fargen varierer. Det er bebyggelse både tett på vannet og lengre borte. Store deler av hyttene har tilgang på en egen brygge, felles brygge, eller et naturlig egnet sted for landsetting.

Samtaler med historielag eller bygdelaget

Det er ikke blitt vurdert som nødvendig med samtaler med historielag eller bygdelaget.

Avgrensning av synlighet

Synlighetskartet som er vist i forbindelse med avgrensning av influensområdet vurderes å ha en god detaljeringsgrad. På befaringen var synlighetsområdet betydelig mindre på grunn av eksisterende vegetasjon. Det vurderes ikke som hensiktsmessig å redusere influensområdet av denne grunn, med bakgrunn i utredningsalternativene.

3.4. Usikkerhet ved kunnskapsgrunnlaget

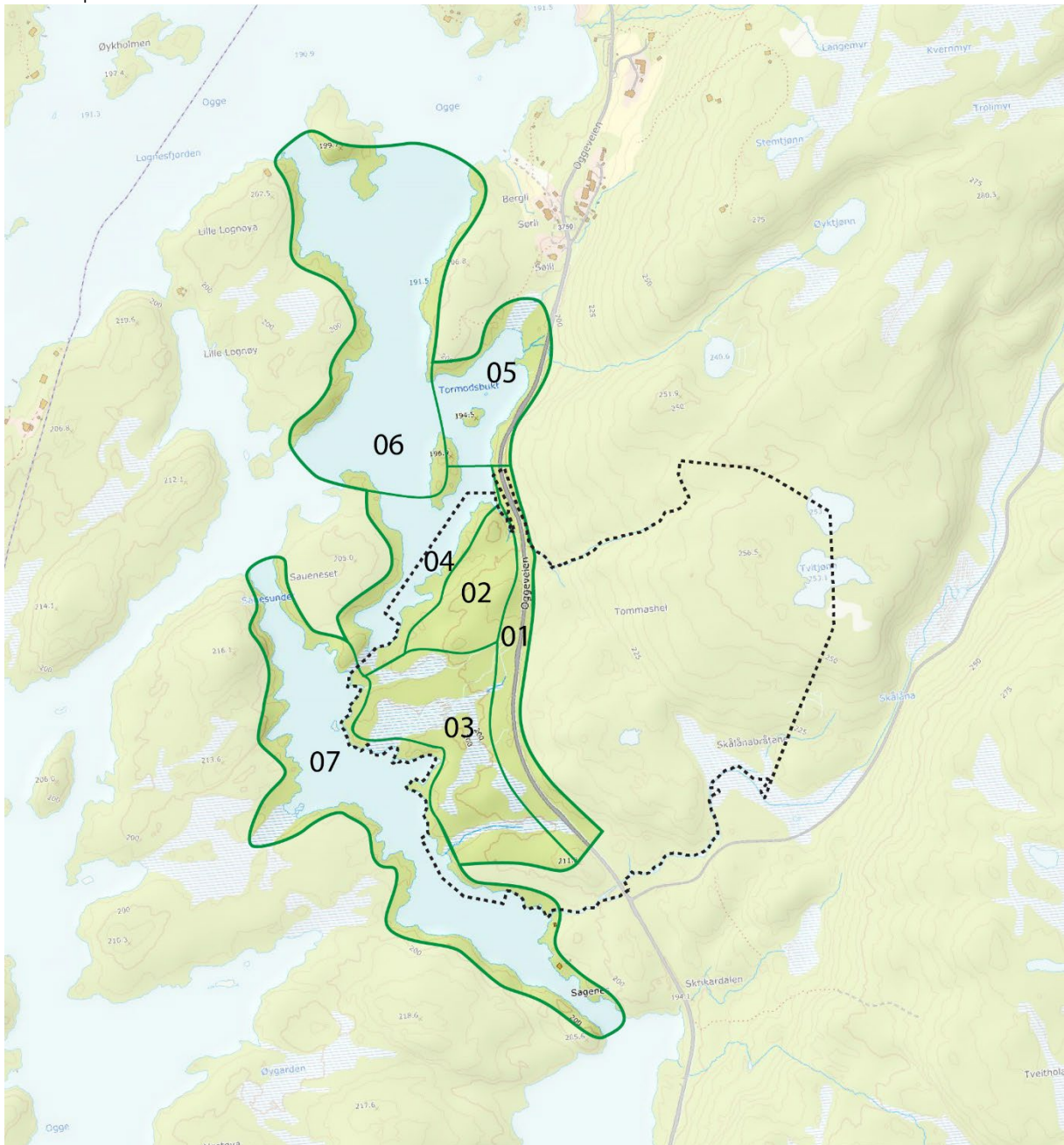
For vurderingene som skal gjøres, vurderes kunnskapsgrunnlaget å være tilstrekkelig. Det er særlig to typiske usikkerheter som kan forekomme i forbindelse med landskap, hvor den ene er relevant for vurderingene.

Den første usikkerheten er knyttet til kartgrunnlaget, og hvor godt grunnlag dette gir for å forutse landskapsvirkningene i neste fase. Høydekotene virker å være betydelig mer detaljerte nå, enn de var for 20 år siden. Samtidig får de ikke med seg dybder på løsmasser, berg i dagen, og høydeforskjeller som er mindre enn 1m. Dette kan ofte føre til at det som tegnes, ikke kan tilpasses til terrenget helt som det illustreres. For tiltakene som skal vurderes i dette prosjektet, vurderes likevel kartgrunnlaget å være forholdsvis godt. Det skal ikke gjøres store terrenginngrep, og løsmassedekket ser stort sett ut til å være tynt. Dette betyr at selv dersom det skulle vise seg at kartgrunnlaget viste 50cm for lav høyde et sted det skal etableres en hytte, vil ikke dette medføre mer sprengning i virkeligheten, kun at gulvet må legges litt høyere. Denne usikkerheten vurderes derfor å i liten grad påvirke vurderingene.

Den andre usikkerheten er knyttet til vegetasjonen. Siden trærne og landskapet går så i ett, er det vanskelig å bedømme hvilke trær som har betydning for fjernvirkningen, og hvor stor effekt det har å ta bort trær for etablering av hytter og infrastruktur. Slike vurderinger er derfor nødt til å bli gjort på bakgrunn av 3D-modeller, som ikke gir en eksakt gjengivelse av eksisterende vegetasjon.

4. INNDELING I DELOMRÅDER

Influensområdet er delt inn i 7 delområder. Inndelingen av delområder i vann er gjort etter romlige vurderinger. På land oppleves også området langs fylkesvegen som ett landskapsrom. Delområde 2 og 3 oppleves også å til en viss grad være ulike landskapsrom, da område 2 er betydelig mer kupert enn område 3. Hvert enkelt delområde er i stor grad enhetlig, uten store betydelige innbyrdes variasjoner i landskapet.

Figur 17 Delområder

5. BESKRIVELSE AV LANDSKAPET

Delområde 01

Figur 18 Bilde fra befaring, sett mot nord

Figur 19 Bilde fra befaring, sett mot sør

Forhold ved landskapet	Beskrivelse
Geologi, landformer og vannforekomster	Domineres av vegen, som har lite stigning i hele området. Det er lite skjæringer og fyllinger.
Romlige forhold og skala	Vegetasjonen er tidvis tett på vegen på begge sider, og landskapsrommet er smalt. Åpnes noe mer opp i nærheten av myrene i sørvest. Langt rettstrekk/ slak kurvatur på vegen.
Distinkte naturelementer	Veldig få distinkte landskapselement. Stedvis berg i dagen. Mindre skjæringer i disse.
Natursammenhenger	Fylkesvegen går gjennom store sammenhengende grøntområder med sporadiske innslag av hyttegrender, bolighus og boligrender.
Vegetasjonsdekke og vegetasjonsbruk	Svært lite variasjon i vegetasjonsdekket. Hovedsakelig furutrær som er forholdsvis rettvekste.
Aktive naturprosesser	Få aktive naturprosesser, utover skogen som vokser.
Jord- og skogbruk, tamreindrift, fiske og annen utmarksbruk	Kjørespor fra hogstmaskin på begge sider av vegen i deler av området.
Arealbruk	I nullalternativet forutsettes det at hyttefeltet øst for vegen etableres. Dette vil inneholde veger, hytter og muligens parsellhager. Hyttefeltet vil være delvis synlig, særlig i nordlige del av delområdet.
Bebyggelsespreg	Noen synlige hytter og veger i nordlige del av delområdet. Sannsynligvis liten eller ingen silhuettvirkning.
Historie og stedsidentitet	Ingen kjente eller synlige verdier.
Landskapskarakter	Området oppleves forholdsvis naturpreget/ landlig. Lite variasjon i terrengformer og vegetasjon, uten spesielle visuelle særpreg i landskapet. Stort sett små landskapsrom.

Delområde 02

Figur 20 Bilde fra befarings, sett mot vest

Figur 21 Bilde fra befarings, sett mot nordvest

Forhold ved landskapet	Beskrivelse
Geologi, landformer og vannforekomster	Småkupert landskap, mer eller mindre uten vannforekomster. En liten bekk i nord.
Romlige forhold og skala	Små landskapsrom, som er avgrenset av vegetasjon (begrenset synlighet) og ikke av selve landformene. Noe utsikt mot vannet.
Distinkte naturelementer	Få eller ingen distinkte naturelementer. Stort sett ensartet.
Natursammenhenger	Henger sammen med store områder med skog.
Vegetasjonsdekke og vegetasjonsbruk	Veldig ensartet. Hovedsakelig gress, einer og blåbærbusker på bakken, med innslag av berg i dagen. Hovedsakelig furutrær.
Aktive naturprosesser	Ingen spesielle prosesser.
Jord- og skogbruk, tamreindrift, fiske og annen utmarksbruk	Tydelig preget av kjørespor fra hogstmaskin. Ikke tegn til flatehogst. Sannsynligvis kun utført skogpleie.
Arealbruk	Nullalternativet forutsetter etablering av veg til båtslippen. Utover dette er det bare skog.
Bebyggelsespreg	Ingen preg av bebyggelse utover fremtidig veg til båtslipp.
Historie og stedsidentitet	Ingen kjente verdier.
Landskapskarakter	I korte trekk et småkupert landskap med ensartet vegetasjon. Trærne er rettvokste og uten særpreg. Domineres av furu, som gjør at det er forholdsvis liten variasjon med årstidene. Preges også av fremtidige tiltak for etablering av båtslipp osv., og kjørespor fra hogstmaskin.

Delområde 03

Figur 22 Bilde fra Google Maps

Forhold ved landskapet	Beskrivelse
Geologi, landformer og vannforekomster	Forholdsvis flatt område med antydning til bekker her og der. Flere av dem grøfter, som er laget for å drenere og tresette myrer.
Romlige forhold og skala	Myrene i sør gir noe større skala enn i delområdet i nord. I den nordlige delen av delområdet er det forholdsvis tett skog, og små landskapsrom.
Distinkte naturelementer	Myrer i sør.
Natursammenhenger	Henger sammen med store grøntområder.
Vegetasjonsdekke og vegetasjonsbruk	Generelt ensartet vegetasjon, men skiller seg fra de andre områdene med innslag av myrer. De nordligste myrene i kartet er grøftet og plantet. I sør er det fremdeles myrer.
Aktive naturprosesser	Ingen spesielle naturprosesser. Drenering av myrer.
Jord- og skogbruk, tamreindrift, fiske og annen utmarksbruk	Sørlige del er ikke spesielt preget av jord- og skogbruk. Nordlige del er tydelig preget av skogbruk.
Arealbruk	Ingen spesielle tiltak.
Bebyggelsespreg	Ingen bebyggelse.
Historie og stedsidentitet	Ingen spesielle verdier.
Landskapskarakter	Flatt område som preges av små myrer og ensartet furuskog. Få inngrep i sør. Tydelige inngrep i myrene i nord.

Delområde 04

Figur 23 Bilde fra befarings, sett mot sørvest

Figur 24 Bilde fra befarings, sett mot sørøst

Forhold ved landskapet	Beskrivelse
Geologi, landformer og vannforekomster	Vik med mye grunt og forholdsvis rolig vann. Generelt sett flatt rundt området (ingen store/ bratte fjell).
Romlige forhold og skala	I hovedsak små landskapsrom, med unntak av nordlige del, hvor man kan se forholdsvis langt nord i Ogge. Samtidig oppleves området ikke som lukket, da det ikke er store fjell i nærheten.
Distinkte naturelementer	Flere synlige berg i dagen, og soner med gress uten trær. Ikke veldig distinkte elementer, men de skiller seg likevel noe ut fra nærområdet som hovedsakelig er tett furuskog. Vika i sør er rolig og idyllisk.
Natursammenhenger	Henger sammen med hele Ogge.
Vegetasjonsdekke og vegetasjonsbruk	En viss variasjon av vegetasjonsdekke, mellom områder med berg i dagen, smale belter med gress og furuskog.
Aktive naturprosesser	Forholdsvis få aktive naturprosesser. Vannet er ikke regulert, som gjør at det kan synke og stige noe, og fryser på vinteren.
Jord- og skogbruk, tamreindrift, fiske og annen utmarksbruk	Lite tegn til dette. Historiske kart viser at store deler av nærområdet har blitt hogd mellom litt før 1960 og 1986.
Arealbruk	Nullalternativet forutsetter båtslipp osv. i området, som vil prege området.
Bebyggelsespreg	Lite preg av bebyggelse utover fremtidig båtslipp.
Historie og stedsidentitet	Ingen spesielle verdier.
Landskapskarakter	En rolig vik, med et lite landskapsrom i sørlig del og et middels stort landskapsrom i nord. Preges av vannet og litt variasjon i vegetasjonsdekket i strandsonen.

Delområde 05

Figur 25 Bilde fra befaring, sett mot nord

Figur 26 Bilde fra befaring, sett mot sør

Forhold ved landskapet	Beskrivelse
Geologi, landformer og vannforekomster	Liten vik mellom fastlandet og to små holmer. Forholdsvis stor hei i øst.
Romlige forhold og skala	Mellomstort landskapsrom, hvor man kan se et stykke sørøst i Ogge. Heia i øst er en tydelig romlig avgrensning.
Distinkte naturelementer	Ingen spesielle naturelementer, utover holmene.
Natursammenhenger	Henger sammen med store naturområder. Hovedsakelig Ogge.
Vegetasjonsdekke og vegetasjonsbruk	Sett mot de øvrige delområdene, er det noe mer variasjon i dette området. En del furuskog, en del myr/ gressletter, vegskråninger, berg i dagen, og også en del innslag av bjørk.
Aktive naturprosesser	Ingen spesielle naturprosesser, utover naturlig heving/ senkning av vannet, og endringer som følge av årstider. Sistnevnte blir noe mer tydelig i dette området, siden det er en del innslag av bjørk.
Jord- og skogbruk, tamreindrift, fiske og annen utmarksbruk	Området bærer lite preg av dette.
Arealbruk	Området bærer tydelig preg av vegen som går forbi. Delvis på grunn av fyllingen langs vegen, og ikke minst på grunn av autovernet.
Bebyggelsespreg	Lite preg av bebyggelse.
Historie og stedsidentitet	Ingen kjente eller synlige verdier.
Landskapskarakter	Området er en flott vik med en forholdsvis høy hei i øst. Det er mer variasjon i vegetasjonen her enn de andre områdene. Vegen er samtidig veldig dominerende, og gjør område betydelig mindre naturpreget.

Delområde 06

Figur 27 Bilde fra befaring, sett mot sørøst (mot planområdet)

Figur 28 Bilde fra befaring, sett mot sørvest

Forhold ved landskapet	Beskrivelse
Geologi, landformer og vannforekomster	Delområdet domineres av åpent vann mellom fastlandet og små og store øyer og holmer. Landformene rundt er småkuperte/ flate, med forholdsvis små høydeforskjeller.
Romlige forhold og skala	Innenfor influensområdet er dette det største landskapsrommet, og man ser også langt utenfor delområdet. Det er samtidig et betydelig mindre landskapsrom enn Lognesfjorden og andre åpne områder sør i Ogge. Mye vegetasjon på land begrenser størrelsen.
Distinkte naturelementer	Man får et visst overblikk i området, og øyene/ holmene peker seg i noen grad ut som distinkte landskapsformer.
Natursammenhenger	Naturlig sammenheng med resten av Ogge. Til en viss grad visuell forbindelse til heiene rundt.
Vegetasjonsdekke og vegetasjonsbruk	Forholdsvis ensartet vegetasjon, med tett og rettvokst furuskog. En del synlige berg.
Aktive naturprosesser	Ikke spesielle naturprosesser, utover endringer i vannstand og årstider.
Jord- og skogbruk, tamreindrift, fiske og annen utmarksbruk	Lite/ ingen preg av punktene.
Arealbruk	Lite preg av arealbruk.
Bebyggelsespreg	Lite preg av bebyggelse. Man kan se et par hytter enkelte steder.
Historie og stedsidentitet	Ingen kjente eller synlige verdier.
Landskapskarakter	Sett i forhold til andre deler av Ogge, er området midt på treet når det gjelder størrelse på landskapsrom. Forholdsvis brede og lange vannflater, men ikke blant de største og ikke blant de minste. Flere holmer er synlige. Området ligger i en slags overgangssone mellom områder som er preget av bebyggelse og områder som ikke er preget av bebyggelse.

Delområde 07

Figur 29 Bilde fra befarings, sett mot nordvest

Figur 30 Bilde fra befarings, sett mot øst

Forhold ved landskapet	Beskrivelse
Geologi, landformer og vannforekomster	Et langt og smalt sund med mange små vik, nes og odder. Småkupert strandsone med forholdsvis små høydeforskjeller.
Romlige forhold og skala	Langt og smalt, men med stor variasjon.
Distinkte naturelementer	Lengst sør er det et slags stup på to-tre meter. Preges ellers av en del innslag av berg i dagen og at vegetasjonen er trukket litt inn på land en del steder.
Natursammenhenger	Henger sammen med hele Ogge.
Vegetasjonsdekke og vegetasjonsbruk	Randsonen er stort sett preget av ensartet furuskog, men strandsonen innenfor delområdet varierer i stor grad mellom berg i dagen og flate grønne partier med gress og siv.
Aktive naturprosesser	Ikke spesielle naturprosesser, utover endringer i vannstand og årstider.
Jord- og skogbruk, tamreindrift, fiske og annen utmarksbruk	Lite/ ingen preg av punktene.
Arealbruk	Lite preg av arealbruk.
Bebyggelsespreg	En hytte i sørlige del og en rasteplass i nordlige del. Ellers lite preget av bebyggelse.
Historie og stedsidentitet	Ingen kjente eller synlige verdier.
Landskapskarakter	Naturpreget langt og smalt sund, med mye bevegelse i strandlinjen.

6. VERDI

6.1. Verdivurdering

Tabellen nedenfor benyttes til å sette verdi på de ulike delområdene.

Verdi-kriterier	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Inngrepsgrad	Områder uten innslag av natur.	Naturpreget, men med overvekt av menneskelig aktivitet, bebyggelse og infrastruktur.	Noe inngrep. Sammenhengende naturområde i lokal skala. Naturpreget med spredt bebyggelse og infrastruktur.	Få inngrep. Stort sammenhengende naturlandskap i regional skala. Naturlandskap hvor det f.eks er enkelte bygninger og kraftledninger.	Uten inngrep. Stort sammenhengende naturlandskap i nasjonal skala. Landskap som ikke, eller i svært liten grad, er preget av menneskelig aktivitet, bebyggelse og infrastruktur.
Naturvariasjon	Naturlandskap uten variasjoner	Naturlandskap med lite variasjon.	Naturlandskap med noe naturvariasjon og flere landskapstyper.	Naturlandskap med stor naturvariasjon over korte avstander og med høyt antall landskapstyper.	Naturlandskap med svært stor naturvariasjon over korte avstander og med høyt antall landskapstyper.
Distinkte elementer	Landskap uten distinkte landskaps-elementer.	Landskapstype eller landskaps-element som er synlig, men uten spesiell betydning for landskapet.	Landskapstype eller landskaps-element som har stor betydning for landskaps-karakteren.	Karakteristisk landskapstype eller landskaps-element som setter tydelig preg på landskapet.	Karakterisk landskapstype eller landskaps-element som definerer landskapet.
Mangfold	Landskap uten variasjon av natur- og kulturverdier.	Landskap med variasjon med innhold av v en eller få elementer fra natur, friluftsliv, kultur og landbruk.	Landskap som er mangfoldig og har et tydelig preg av flere elementer fra natur, friluftsliv, kultur og landbruk.	Landskap som er svært mangfoldig med et markant preg av elementer fra både natur, friluftsliv, kultur og landbruk.	Landskap som er svært mangfoldig med et og unikt markant preg, av elementer fra både natur, friluftsliv, kultur og landbruk.
Særpreg	Vanlig forekommende landskap uten særpreg.	Vanlig forekommende landskap med noe særpreg.	Særpregede landskap med flere innslag av eksempelvis, inngrep, arealbruk bebyggelse og elementer som forstyrrer særpreg.	Særpregede landskap med få, ikke dominerende, negative brudd og/eller kontraster.	Unike og intakte, særpregede landskap.
Sammenhenger	Landskap uten kjente sammenhenger mellom elementer eller historiske spor.	Landskap med sammenhenger mellom elementer eller historiske spor som er viktige kun i lokal sammenheng.	Landskap med sammenhenger mellom elementer eller historiske spor som er viktige i regional sammenheng.	Landskap med sammenhenger mellom elementer eller historiske spor som er viktige i regional sammenheng	Landskap med tydelige sammenhenger mellom elementer eller historiske spor som er viktige i internasjonal eller nasjonal sammenheng.
Tilhørighet/identitet	Områder som det ikke er knyttet spesiell tilhørighet til.	Områder med betydning for en bydel eller mindre gruppe, «hverdagslandskapet».	Områder med lokal betydning, «hverdagslandskapet».	Områder med regional betydning.	Områder med internasjonal/-nasjonal betydning.
Visuell karakter	Landskapet domineres av tilfeldighet, fragmentering, monotoni og/eller uoversiktighet.	Landskapet er ubalansert, til dels uoversiktlig, mindre strukturert, og har svake sammenhenger i utforming.	Landskapet fremstår balansert, lesbart, oversiktlig, og strukturert.	Landskapet preges av bevisst formgivning, farge- og materialbruk, lesbare sammenhenger og godt totalinntrykk.	Landskapet preges av bevisst og gjennomført formgivning, farge- og materialbruk, god lesbarhet, logiske sammenhenger, og har et unikt visuelt totalinntrykk.

Inngrepsgrad

Alle delområdene er påvirket av menneskelige inngrep i en eller annen form. De største inngrepene er eksisterende fylkesveg, og fremtidig hyttefelt øst for vegen. Utover dette er det noen hytter og rasteplasser, samt fremtidig tilrettelegging med båtslipp osv. i forbindelse med utbygging av hyttefeltet.

Andre tydelige menneskelige inngrep er kjørespor fra hogstmaskin og grøfting av myrene i nord.

Historiske bilder viser også at mer eller mindre hele hundremetersbeltet mellom Ogge og fylkesvegen, samt hele Saueneset har vært uten skog mellom 1960 og 1986. Om de delene som ikke har vegetasjon på flyfoto i 1960/ 1961 har vært flatehogd, eller bare kultivert uten skog frem til da, er usikkert. Store deler er tydelig flatehogd mellom 1960 og 1986.

Til tross for dette, oppleves ikke området som et stort plantefelt. Delvis siden det stort sett er ensartet furuskog på alle øyene og holmene i området, og siden bakkevegetasjonen stort sett er grønn og fin, og ikke grå og fattig som i mange planfelt med gran.

Inngrepsgraden er forholdsvis lav, men er påvirket av hogst og det er aldri veldig langt til infrastruktur og bebyggelse. Noe som gjør at området ikke skiller seg ut i regional skala.

Verdi	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Delområde	01, 02	03, 05	04, 06, 07		

Naturvariasjon

Variasjonen er svært liten innenfor hvert enkelt delområde, men varierer en del fra delområde til delområde. Hovedsakelig har man variasjonen fra vannet til tettere skog til fylkesvegen og myrene i sør.

Det er ellers lite variasjon i vegetasjonen. Terrenget har stort sett små høydeforskjeller og er enten småkupert eller flatt.

Verdi	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Delområde		01, 02, 03, 04, 05, 06, 07			

Distinkte elementer

Områdene har få distinkte elementer. Området er forholdsvis flatt, og den høye og tette vegetasjonen gjør at man sjeldent ser noe til fjellene rundt. Fjellene rundt er også forholdsvis slake, og lite distinkte.

Verdi	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Delområde	01, 02, 04, 05, 06, 07	03			

Mangfold

Landskapet har lite mangfold, men verdien Ogge har for friluftsliv, rekreasjon og fiske er sentral. Få eller ingen verdier for kultur og landbruk.

Verdi	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Delområde	01, 02, 03,	04, 05, 06	07		

Særpreg

Områdene på land er uten særpreg. De ulike delområdene på vann er i utgangspunktet også uten særpreg, men må her ses i sammenheng med hverandre og Ogge for øvrig. Ogge har et tydelig særpreg med sitt mangfold av øyer og holmer, fjorder, sund og viker. Vegetasjonen er ensartet nesten over alt, som bidrar til særpreg. Mange steder er i ulik grad påvirket av bebyggelse og andre anlegg.

Verdi	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Delområde	01, 02, 03, 05	04	06	07	

Sammenhenger

Området har ikke spesielle sammenhenger eller historiske spor.

Verdi	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Delområde	01, 02, 03, 04, 05, 06, 07				

Tilhørighet/ identitet

Området ligger forholdsvis langt fra større tettsteder, og er sannsynligvis mindre viktig for den lokale identiteten enn eksempelvis Tovdalselva. Samtidig er det flere som bor i området, og en rekke

fritidsboliger. For disse er det naturlig at området har en veldig viktig betydning. Området er også viktig for for eksempel Ogge naturskole, hvor mange nok får en viss tilknytning til området.

Områdene på land innenfor influensområdet vurderes å ikke ha noen betydning for andre enn fremtidige hytteeiere i området.

Verdi	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Delomr åder	01, 02, 03	04, 05	06, 07		

Visuell karakter

Områdene på land er til en viss grad preget av tilfeldighet, hovedsakelig på grunn av kjøresporene og grøfting. Områdene langs vannet oppleves enhetlige og ryddige.

Verdi	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Delomr åder	01, 02, 03	05	04, 06, 07		

6.2. Samlet verdi og verdikart

Nedenfor er verdivurderingen av hvert enkelt delfelt for hver verdikategori gjengitt.

Verdi-kriterier	Uten betydning	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Inngreps-grad	01, 02	03, 05	04, 06, 07		
Natur-variasjon		01, 02, 03, 04, 05, 06, 07			
Distinkte elementer	01, 02, 04, 05, 06, 07	03			
Mangfold	01, 02, 03	04, 05, 06	07		
Særpreg	01, 02, 03, 05	04	06	07	
Sammenhenger	01, 02, 03, 04, 05, 06, 07				
Tilhørighet/identitet	01, 02, 03	04, 05	06, 07		
Visuell karakter	01, 02, 03	05	04, 06, 07		

For landskapsvernområder, nasjonalparker, kulturmiljøer og landskap av nasjonal interesse (tidligere KULA), utvalgte kulturlandskap i jordbruket, samt verdifulle kulturlandskap, har Miljødirektoratet satt verdier som alltid skal brukes i konsekvensutredninger, i tabell 5-3 i veilederen M1941. Ingen av delområdene faller inn under noen av disse kategoriene.

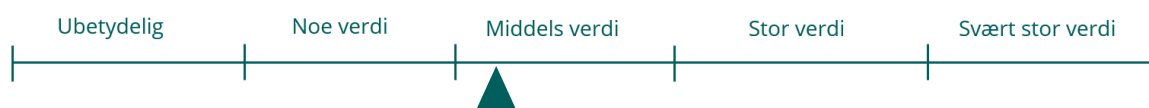
Samlet verdi for hvert delområde er angitt nedenfor. Alle verdiene er gitt basert på den høyeste verdien som er gitt i tabellen over. Verdier som ikke er kommentert vurderes å ligge i midten av verdien på verdiskalaen.

Delområde 01: **noe verdi**

Delområde 02: **noe verdi**

Delområde 03: **noe verdi**

Delområde 04: **middels verdi**

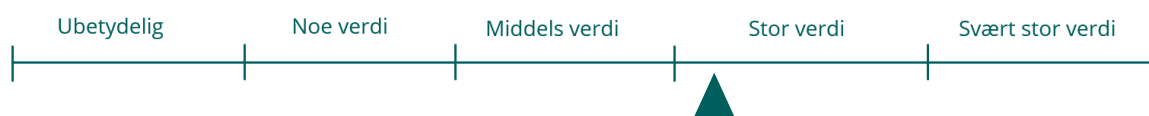

Overvekt av verdiene ubetydelig verdi og noe verdi. Den visuelle karakteren trekkes opp på grunn av vannet og utsikten, men vurderes som betydelig mindre enn eksempelvis delområde 05 og 09.

Delområde 05: **noe verdi**

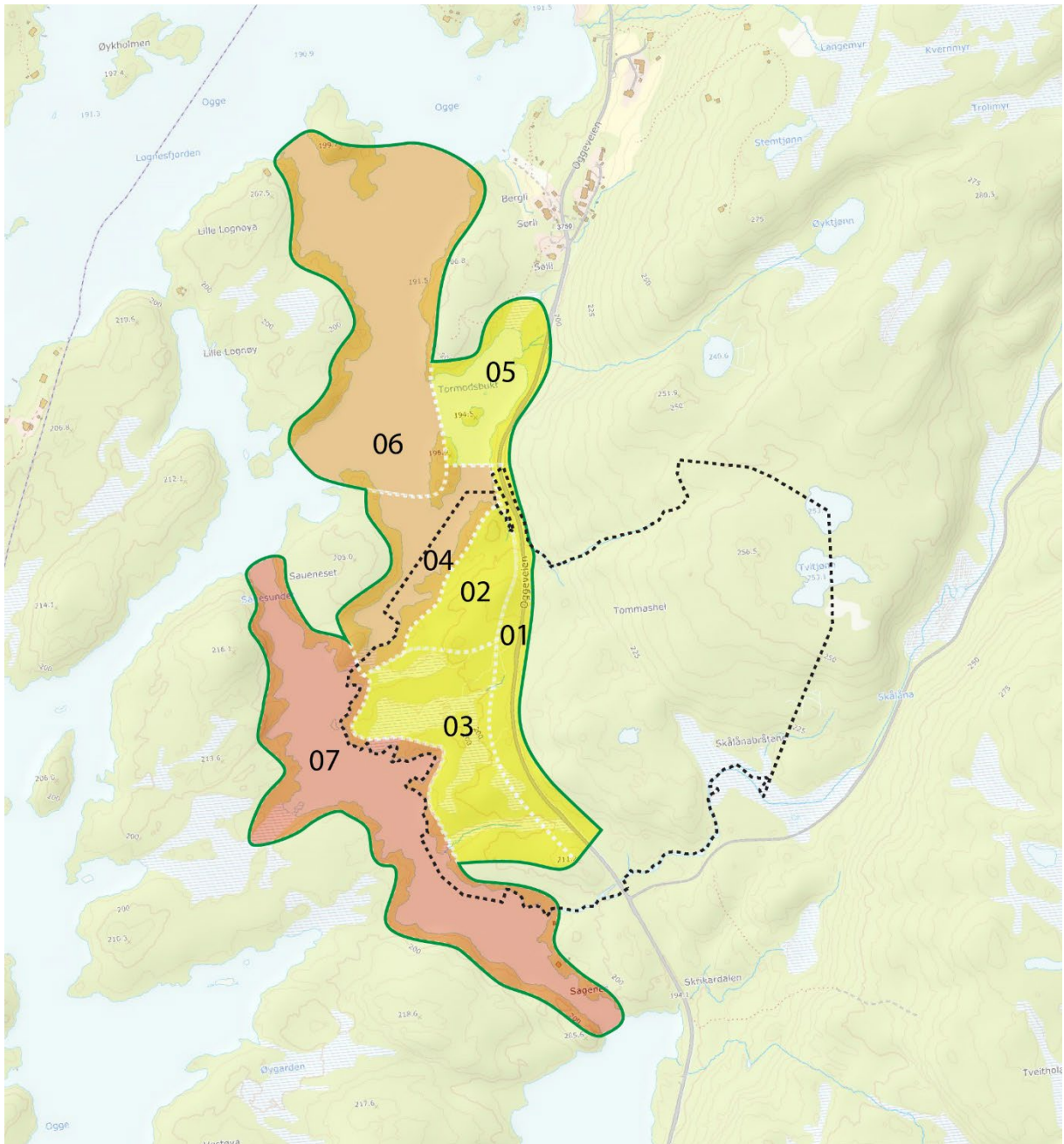
Delområde 06: **middels verdi**

Delområde 07: **stor verdi**

Kun en verdikategori med stor verdi. Til referanse setter Miljødirektoratet kun stor verdi, og ikke svært stor verdi, på kulturmiljøer og landskap av nasjonal interesse (tidligere KULA), utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdifulle kulturlandskap. Delområde 09 vurderes ikke å være i en slik målestokk.

Verdikart

Figur 31 Verdikart

7. PÅVIRKNING

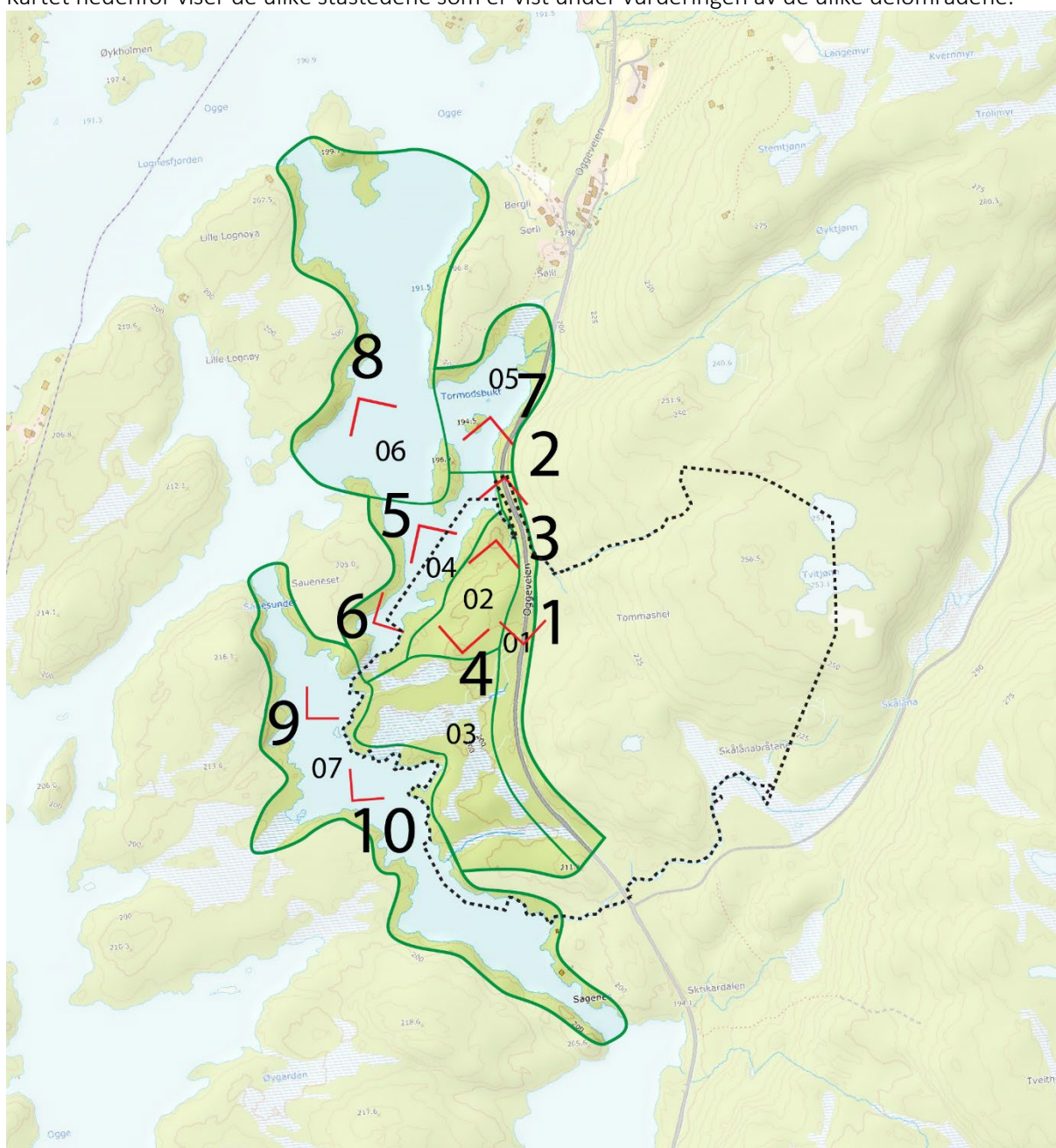
7.1. Påvirkningstabell

Påvirkningstabellen nedenfor benyttes til å vurdere påvirkningen for hvert delområde.

Påvirknings faktorer	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Synlighet	Tiltaket er istandsatt slik at det faller naturlig inn i landskapsbildet. Tiltaket fremhever landskapskvaliteter innen planområdet og/eller i omgivelsene. Tiltaket har blitt et positivt blikkfang Tiltaket medfører istandsetting av ødelagt/sterkt forringet landskap	Tiltaket har samme fremtoning i landskapsbildet som før inngrepet.	Tiltaket medfører noe økt synlighet i brudd med tiltakets nære omgivelser Tiltakets fjernvirkning er liten eller ikke påvirket	Tiltaket medfører vesentlig økt synlighet i landskapet i nære omgivelser Tiltakets fjernvirkning er negativ i noen grad i form av skjemmende inngrep og/eller bygde elementer	Både tiltakets nær- og fjernvirkning er vesentlig negativ, og skjømmer landskapet visuelt i stor grad i form av skjemmende inngrep og/eller bygde elementer
Fragmentering	Tiltaket skaper nye eller bygger opp ødelagte landskapsammenhenger, og/eller fremhever kvaliteter knyttet til helhet, struktur og lesbarhet	Tiltaket medfører ikke endringer i landskapsammenhenger eller kvaliteter knyttet til helhet, struktur eller lesbarhet	Tiltaket bryter delvis med landskapsammenhenger Tiltaket medfører noe forringelse av kvaliteter knyttet til helhet og struktur, og har dårlig lesbarhet	Tiltaket bryter landskapsammenhenger Tiltaket skaper et uryddig og uoversiktlig landskap i utredningsområdet	Tiltaket bryter viktige landskapsammenhenger innad og ut over utredningsområdet Tiltaket skaper et uryddig og uoversiktlig landskap uten struktur
Skala	Tiltaket har en god tilpasning til skalaen i landskapet, eller framhever denne	Tiltaket er tilpasset skalaen i landskapet, eller er underordnet denne	Tiltaket dominerer noe over landskapets skala, og/eller er ikke tilpasset landskapets skala	Tiltaket dominerer i stor grad, og/eller er i brudd, over landskapets skala	Tiltaket dominerer over landskapets skala, og/eller er i vesentlig brudd med landskapets skala.
Formgivning	Tiltaket tilfører verdi til et monotont eller forringet landskap. Tiltaket er forankret i landskapet ved hjelp av formgivning, farge- og materialbruk. og har et balansert uttrykk.	Tiltaket har samme formspråk som førsituasjonen.	Tiltaket gir et ubalansert inntrykk. Tiltaket har tilfeldig formgivning og materialbruk. Tiltaket bidrar til et monotont eller uryddig inntrykk.	Tiltaket mangler bevisst formgivning, farge og/eller materialbruk. Tiltaket bidrar til et monotont eller kaotisk inntrykk.	Tiltaket mangler forankring i landskapet, og formgivning, farge og/eller materialbruk er uheldig . Tiltaket gir et monotont eller kaotisk inntrykk.

Tilhørighet / identitet	Tiltaket ivaretar og/eller forsterker tilhørighet/identitet i området. Tiltaket har gitt nytt og positivt innhold til et ubetydelig eller negativt ladet sted.	Tiltaket medfører ingen endring av tilhørighet, identitet eller brukeropplevelse, se, gjenskapt eller kompensert.	Tiltaket fører til at tilhørighet, identitet eller brukeropplevelse er noe brutt eller forstyrret.	Tiltaket fører til at tilhørighet identitet eller brukeropplevelse er brutt eller forstyrret i en slik grad at dagens referanser ikke er gjenkjennbare. Tiltaket fremstår uten sammenheng med historisk og/eller følelsesmessig tilhørighet og identitet.	Tiltaket har ødelagt tilhørighet, identitet eller brukeropplevelse. Tiltaket oppleves som fremmed i landskapet.
Samlet påvirkning					

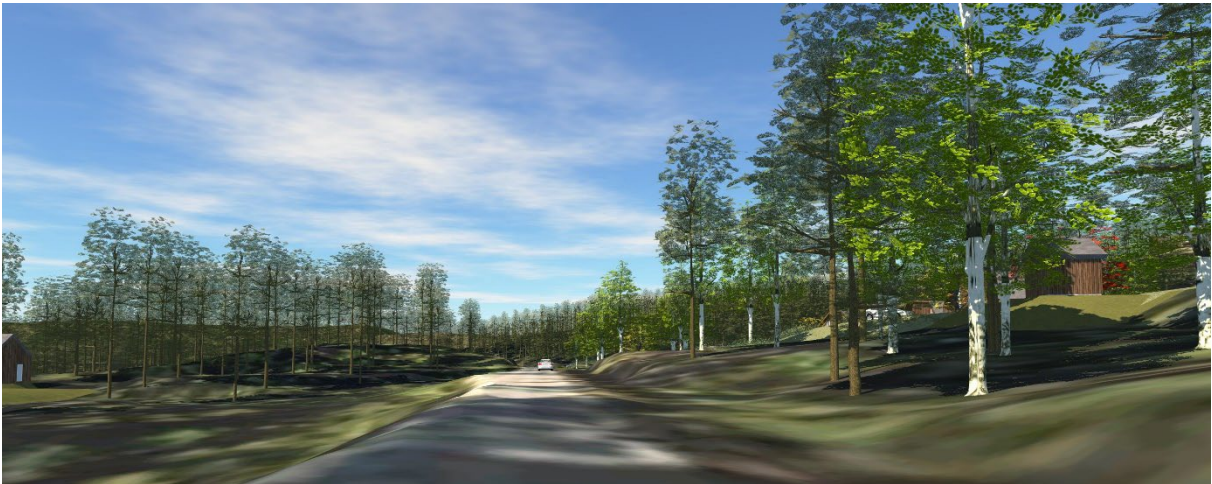
Kartet nedenfor viser de ulike ståstedene som er vist under vurderingen av de ulike delområdene.

Figur 32 Ståsteder

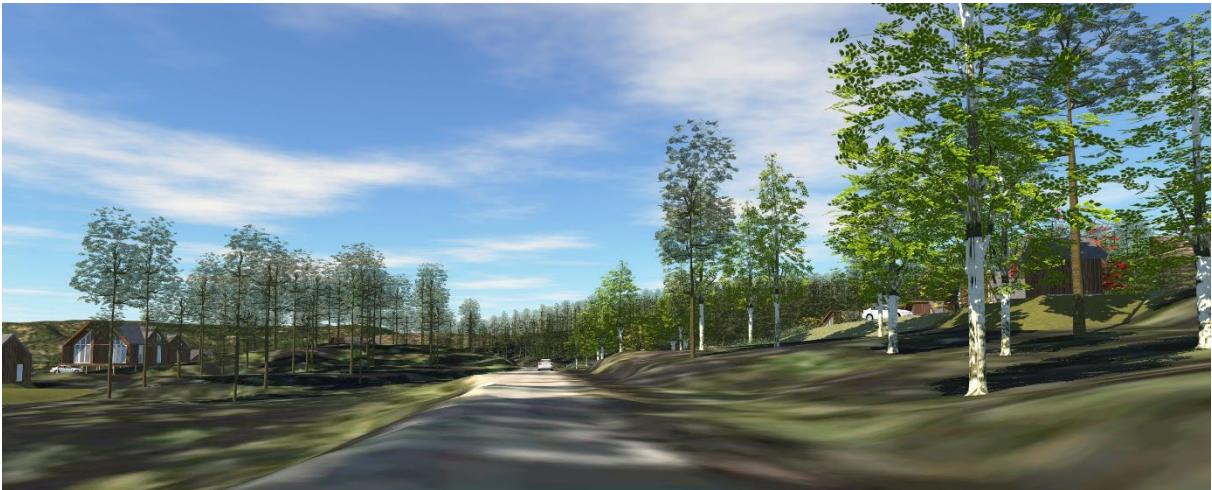
Delområde 01

Nullalternativet – ståsted 1

Figur 33 3D-illustrasjon fra ståsted 1, nullalternativet

Utbyggingsalternativ 1 – ståsted 1

Figur 34 3D-illustrasjon fra ståsted 1, utbyggingsalternativ 1

Utbyggingsalternativ 2 – ståsted 1

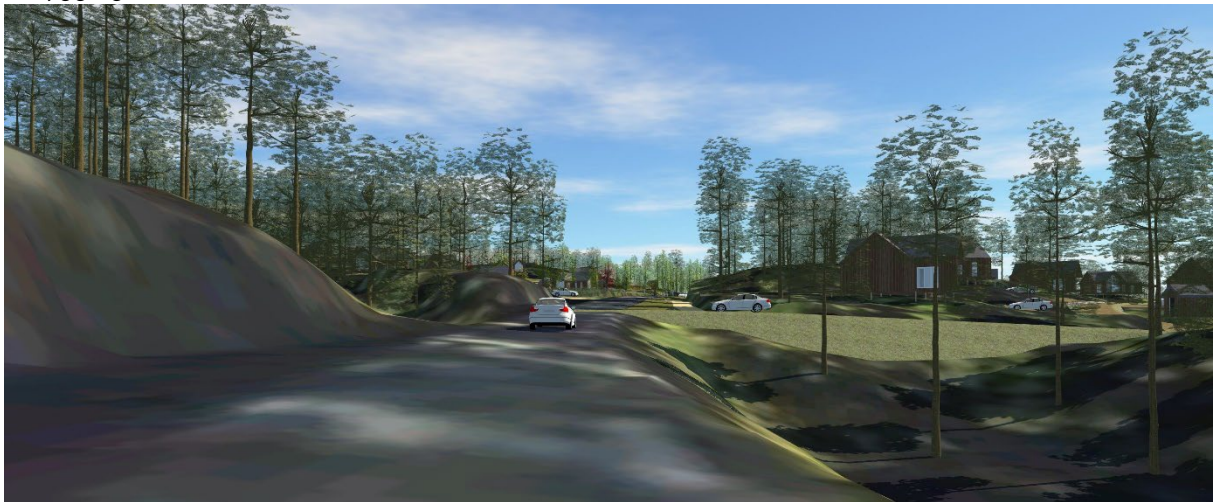
Figur 35 3D-illustrasjon fra ståsted 1, utbyggingsalternativ 1

Nullalternativet – ståsted 2

Figur 36 3D-illustrasjon fra ståsted 2, nullalternativet

Utbyggingsalternativ 1 – ståsted 2

Figur 37 3D-illustrasjon fra ståsted 2, utbyggingsalternativ 1

Utbyggingsalternativ 2 – ståsted 2

Figur 38 3D-illustrasjon fra ståsted 2, utbyggingsalternativ 1

Synlighet

Tiltaket vil bli et nytt element innenfor delområdet, men vil i liten grad oppleves fremmed langs vegen generelt. Tiltaket faller derfor naturlig inn i landskapsbildet. Både med og uten bevaring av vegetasjon.

Utbyggingsalternativ 1: **forbedret**.

Utbyggingsalternativ 2: **forbedret**.

Fragmentering

Tiltaket vil gi en sammenheng mellom det som skjer vest for vegen og det som skjer øst for vegen, og dra paralleller til slik vegene gikk før i tiden – midt mellom bebyggelsen, i stedet for nyere tids veger, som ligger i utkanten av boligfelt og hyttefelt. Forbindelsen blir sterkere ved noe hogst.

Utbyggingsalternativ 1: **forbedret**.

Utbyggingsalternativ 2: **forbedret**.

Skala

Tiltaket er tilpasset skalaen i landskapet.

Utbyggingsalternativ 1: **forbedret**.

Utbyggingsalternativ 2: **forbedret**.

Formgivning

Tiltaket er forankret i landskapet ved hjelp av formgivning, farge- og materialbruk. og har et balansert uttrykk.

Utbyggingsalternativ 1: **forbedret**.

Utbyggingsalternativ 2: **forbedret**.

Tilhørighet/ identitet

Tiltaket gir nytt og positivt innhold til et ubetydelig ladet sted.

Utbyggingsalternativ 1: **forbedret**.

Utbyggingsalternativ 2: **forbedret**.

Samlet påvirkning

Delområde 01 omfatter i hovedsak fylkesvegen og sidearealene. Skogen ligger tett på vegen, og gjør at man ikke opplever store kvaliteter i landskapet, med unntak av hyttefeltet øst for vegen. Dersom hyttefeltet øst for vegen knyttes sammen med bebyggelse vest for vegen, vil man oppleve å komme mer inn i dette landskapet. Vegen blir ikke den tydelige barrieren mellom det bebygde og det ubebygde, og landskapselementene veves bedre sammen. Siden man er tett på tiltaket, vil man få denne effekten både med og uten bevaring av vegetasjon, men mest dersom en del vegetasjon fjernes.

Utbyggingsalternativ 1: **forbedret**.

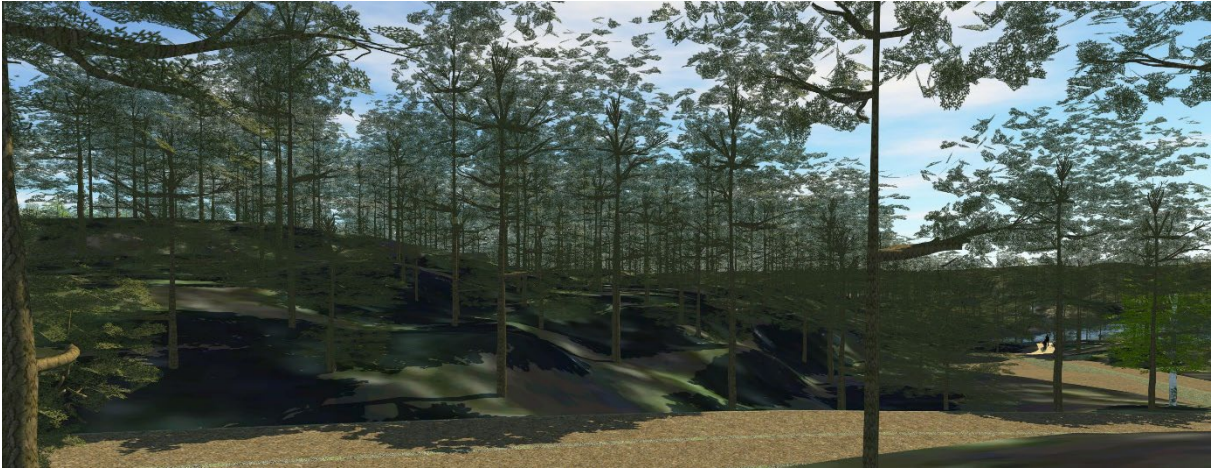

Utbyggingsalternativ 2: **forbedret**.

Delområde 02

Nullalternativet – ståsted 3

Figur 39 3D-illustrasjon fra ståsted 3, nullalternativet

Utbyggingsalternativ 1 – ståsted 3

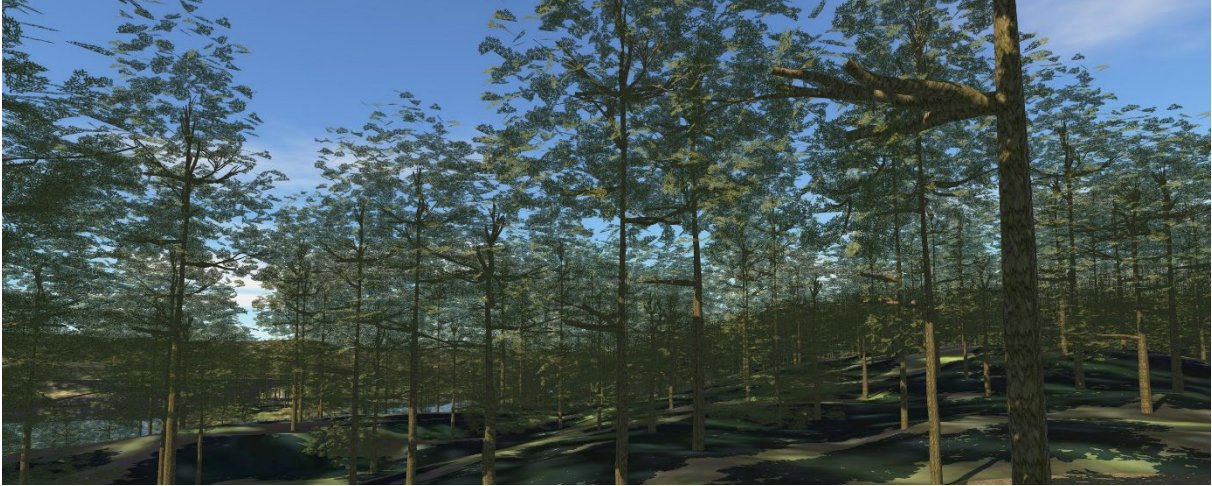
Figur 40 3D-illustrasjon fra ståsted 3, utbyggingsalternativ 1

Utbyggingsalternativ 2 – ståsted 3

Figur 41 3D-illustrasjon fra ståsted 3, utbyggingsalternativ 1

Nullalternativet – ståsted 4

Figur 42 3D-illustrasjon fra ståsted 4, nullalternativet

Utbyggingsalternativ 1 – ståsted 4

Figur 43 3D-illustrasjon fra ståsted 4, utbyggingsalternativ 1

Utbyggingsalternativ 2 – ståsted 4

Figur 44 3D-illustrasjon fra ståsted 4, utbyggingsalternativ 1

Synlighet

Området er i dag småkupert med mange trær og kjørespor fra hogstmaskin. Litt uoversiktlig og uryddig. Tiltaket vil gi mer orden i landskapet, og fremheve høydeforskjeller, og bli et positivt blikkfang. Effekten vil oppnås både ved bevaring av vegetasjon og uten.

Utbyggingsalternativ 1: **forbedret**.

Utbyggingsalternativ 2: **forbedret**.

Fragmentering

Området blir mer lesbart, men endringen er forholdsvis liten.

Utbyggingsalternativ 1: **ubetydelig endring**.

Utbyggingsalternativ 2: **ubetydelig endring**.

Skala

Terrenget og skalaen blir mer lesbar, og man får en bedre fornemmelse av avstand til Ogge. Virkningen er noe mindre om vegetasjonen bevares.

Utbyggingsalternativ 1: **forbedret**.

Utbyggingsalternativ 2: **forbedret**.

Formgivning

Tiltaket tilfører verdi til et litt uryddig landskap, som i dag har en del kjørespor og små kvisthauger.

Utbyggingsalternativ 1: **forbedret**.

Utbyggingsalternativ 2: **forbedret**.

Tilhørighet/ identitet

Tiltaket vil tilføre brukere som får en tilhørighet til området. I dag antas det at det er svært få som har noe forhold til delområdet.

Utbyggingsalternativ 1: **forbedret**.

Utbyggingsalternativ 2: **forbedret**.

Samlet påvirkning

Tiltaket medfører at det kommer fritidsbebyggelse i delområdet. Et noe uryddig, småkupert landskap med mye vegetasjon, blir et hyttefelt med bebyggelse som tilpasser seg og fremhever terrengforskjeller og sammenhenger i landskapet.

Utbyggingsalternativ 1: **forbedret**.

Utbyggingsalternativ 2: **forbedret**.

Delområde 03

Samlet påvirkning

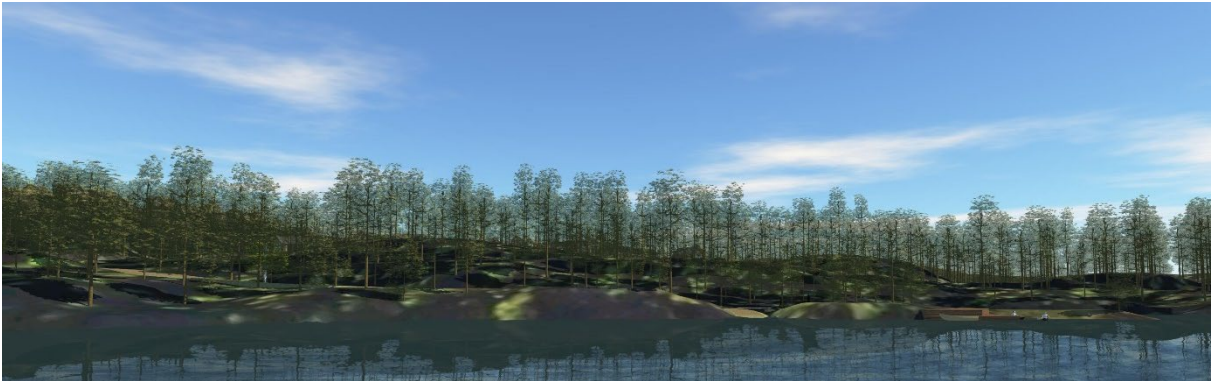
Tiltaket har en teoretisk sjans for å bli synlig fra delområdet, men dette forutsetter at mer eller mindre hele delområdet flatehogges. Noe som vurderes som lite sannsynlig. Dette medfører at man ikke vil oppleve særlige endringer for noen av påvirkningsfaktorene. Delområdet blir mer eller mindre upåvirket av tiltaket.

Utbyggingsalternativ 1: **ubetydelig endring.**

Utbyggingsalternativ 2: **ubetydelig endring.**

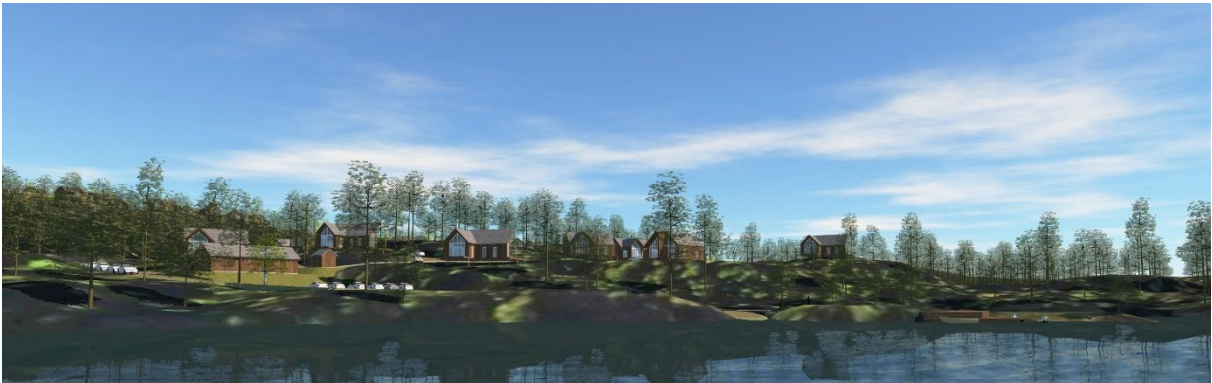
Delområde 04

Nullalternativet – ståsted 5

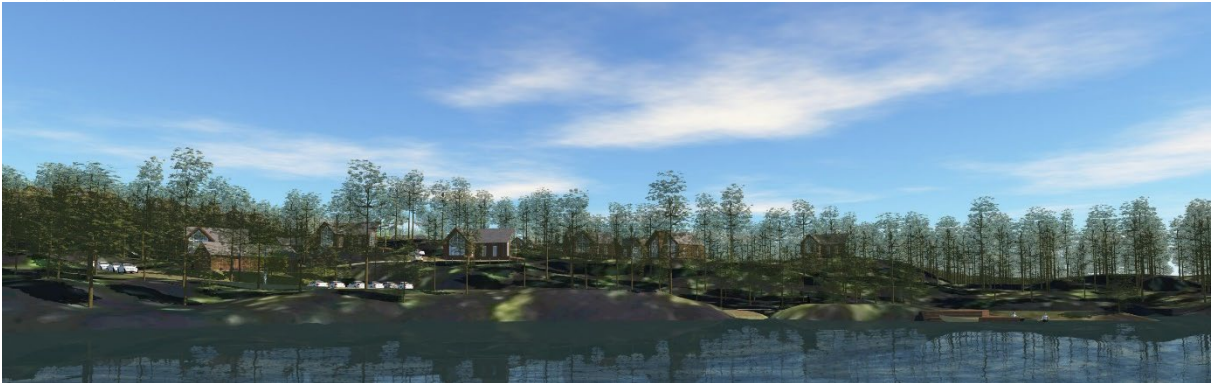
Figur 45 3D-illustrasjon fra ståsted 5, nullalternativet

Utbyggingsalternativ 1 – ståsted 5

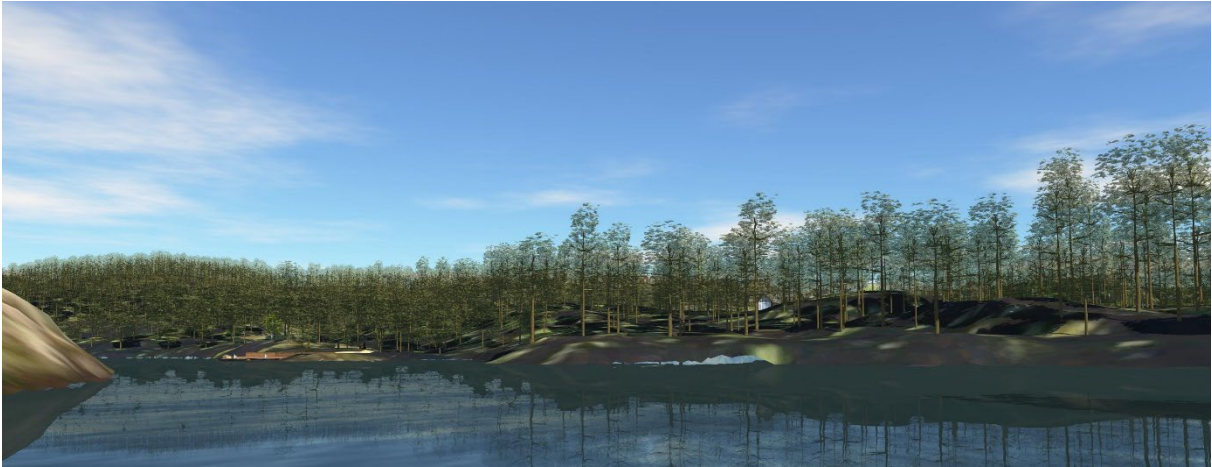
Figur 46 3D-illustrasjon fra ståsted 5, utbyggingsalternativ 1

Utbyggingsalternativ 2 – ståsted 5

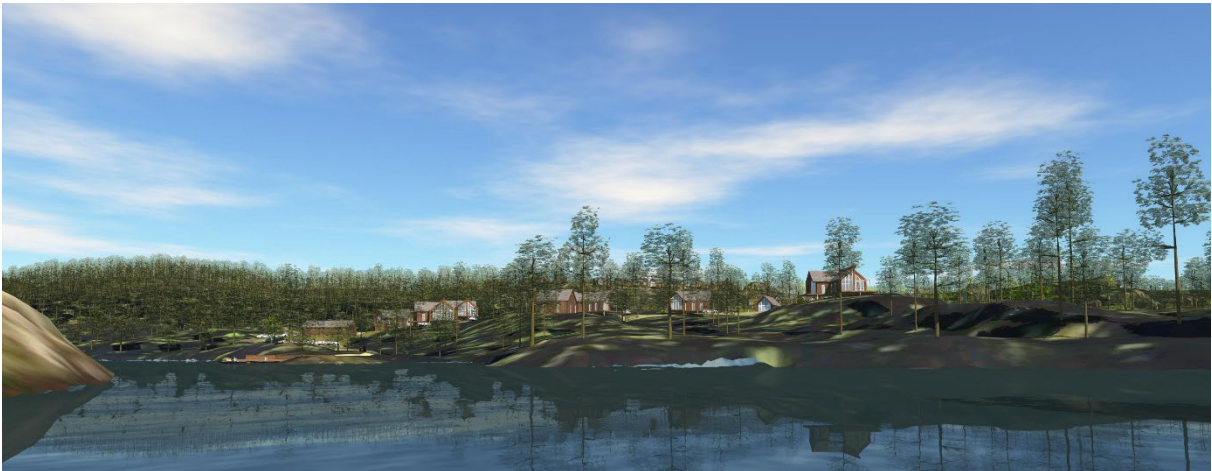
Figur 47 3D-illustrasjon fra ståsted 5, utbyggingsalternativ 1

Nullalternativet – ståsted 6

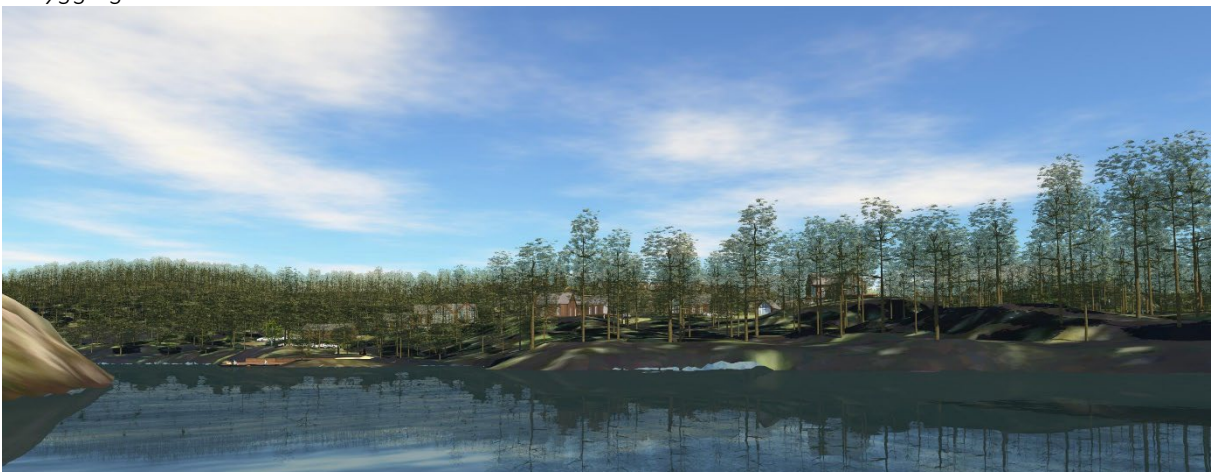
Figur 48 3D-illustrasjon fra ståsted 6, nullalternativet

Utbyggingsalternativ 1 – ståsted 6

Figur 49 3D-illustrasjon fra ståsted 6, utbyggingsalternativ 1

Utbyggingsalternativ 2 – ståsted 6

Figur 50 3D-illustrasjon fra ståsted 6, utbyggingsalternativ 1

Synlighet

Dersom vegetasjonen ikke bevares, vil tiltaket bli synlig innenfor hele delområdet. I nordlige del vil man også kunne se deler av tiltaket selv om mye av vegetasjonen bevares. Ser man Ogge under ett, vil tiltaket ikke være fremmed i det hele tatt. Innenfor selve delområdet, vil tiltaket medføre noe økt synlighet i brudd med de nære omgivelsene dersom vegetasjonen bevares. Dersom vegetasjonen ikke bevares, vil tiltaket medføre vesentlig økt synlighet.

Utbyggingsalternativ 1: **forringet.**

Utbyggingsalternativ 2: **noe forringet.**

Fragmentering

Landskapet rundt delområdet oppleves sammenhengende i nullalternativet, kun avbrutt av fylkesvegen og tilretteleggingen med båtslipp etc. Dersom mest mulig vegetasjon bevares, vil tiltaket bryte delvis med denne sammenhengen. Dersom man ikke bevarer vegetasjon, vil tiltaket skape et tydelig brudd i sammenhengene. Tiltaket vil ikke medføre at landskapet blir uryddig eller uoversiktlig.

Utbyggingsalternativ 1: **forringet.**

Utbyggingsalternativ 2: **noe forringet.**

Skala

Skalaen på tiltaket har en god tilpasning til skalaen i landskapet, og underordner seg denne, dersom en del vegetasjon bevares. Dersom man hogger store områder utenfor tiltaket, vil tiltaket oppleves større, og bli mer dominerende.

Utbyggingsalternativ 1: **noe forringet.**

Utbyggingsalternativ 2: **ubetydelig endring.**

Formgivning

Tiltaket er forankret i landskapet ved hjelp av formgivning, farge og materialbruk, og har et balansert uttrykk. Siden det ikke er noe særlig bebyggelse i nullalternativet, blir påvirkningsfaktoren litt irrelevant.

Utbyggingsalternativ 1: **forbedret.**

Utbyggingsalternativ 2: **forbedret.**

Tilhørighet/ identitet

Tiltaket medfører at flere får tilhørighet til delområdet, samtidig som at brukeropplevelsen for personer som ikke har tilknytning til området, kan bli noe brutt eller forstyrret.

Utbyggingsalternativ 1: **noe forringet.**

Utbyggingsalternativ 2: **ubetydelig endring.**

Samlet påvirkning

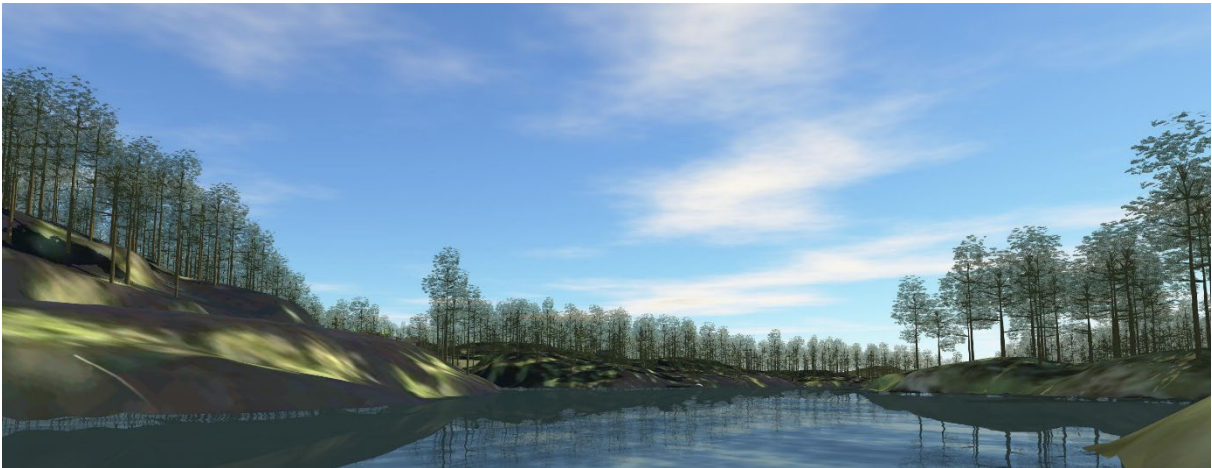
I nullalternativet er området ryddig og lesbart, med flotte landskapskvaliteter. Rolig vann, litt variasjon i vegetasjonsdekke i vannkanten, og ellers omkranset av ensartet furuskog. Tiltaket medfører et nytt element, som i og for seg er godt tilpasset landskapet, men dog et nytt element som bryter noe med dagens kvaliteter. Bevaring av vegetasjon reduserer virkningene i betydelig grad.

Utbyggingsalternativ 1: **forringet.**

Utbyggingsalternativ 2: **noe forringet.**

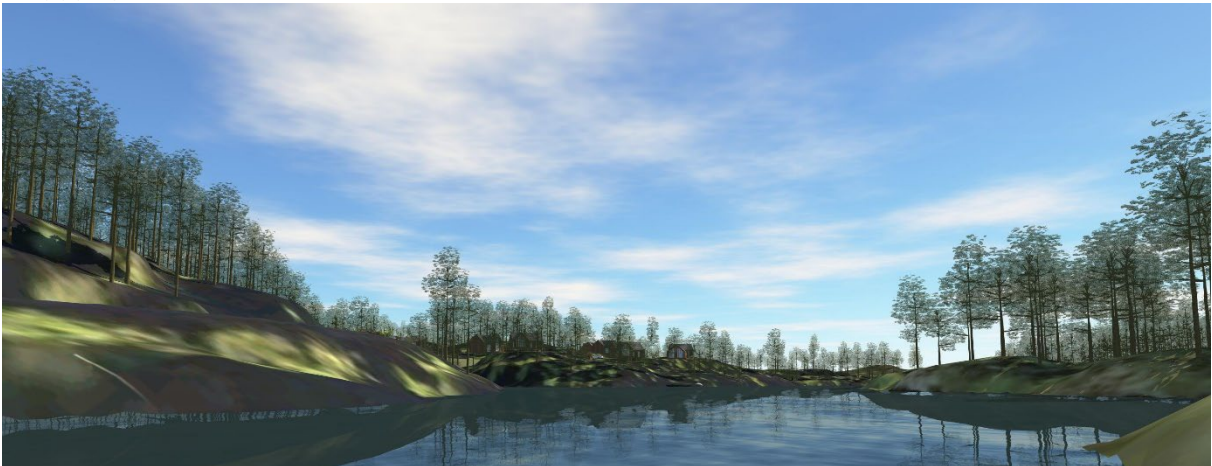
Delområde 05

Nullalternativet – ståsted 7

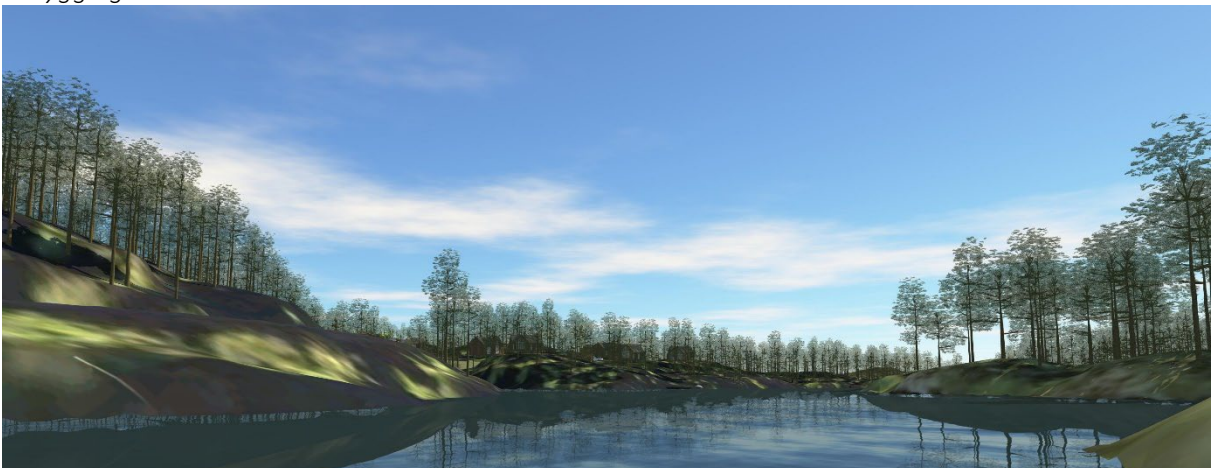
Figur 51 3D-illustrasjon fra ståsted 7, nullalternativet

Utbyggingsalternativ 1 – ståsted 7

Figur 52 3D-illustrasjon fra ståsted 7, utbyggingsalternativ 1

Utbyggingsalternativ 2 – ståsted 7

Figur 53 3D-illustrasjon fra ståsted 7, utbyggingsalternativ 1

Synlighet

Synligheten vil stort sett være liten, både med og uten bevaring av vegetasjon, siden vegen og de to holmene sperrer for innsyn i store deler av delområdet. Noe effekt vil man likevel ha av å bevare vegetasjon. Særlig på den lille kollen i nordlige del av delområde 04. Avstanden til tiltaket er forholdsvis stor, og man har allerede fylkesvegen som et dominerende inngrep i landskapet.

Utbyggingsalternativ 1: **noe forringet.**

Utbyggingsalternativ 2: **ubetydelig endring.**

Fragmentering

Tiltaket vil til en viss grad føre til endringer i landskapsammenhenger, samtidig som det også gir en viss forbindelse mellom naturen og fylkesvegen. Bevaring av vegetasjon vil ha en betydelig effekt.

Utbyggingsalternativ 1: **noe forringet.**

Utbyggingsalternativ 2: **ubetydelig endring.**

Skala

Tiltaket har en god tilpasning til skalaen i landskapet, men fremhever den ikke i nevneverdig grad.

Utbyggingsalternativ 1: **ubetydelig endring.**

Utbyggingsalternativ 2: **ubetydelig endring.**

Formgivning

Tiltaket er forankret i landskapet ved hjelp av formgivning, farge og materialbruk, og har et balansert uttrykk. Siden det ikke er noe særlig bebyggelse i nullalternativet, blir påvirkningsfaktoren litt irrelevant.

Utbyggingsalternativ 1: **forbedret.**

Utbyggingsalternativ 2: **forbedret.**

Tilhørighet/ identitet

Tiltaket vil trolig ha liten påvirkning på tilhørighet/ identitet i delområdet.

Utbyggingsalternativ 1: **ubetydelig endring.**

Utbyggingsalternativ 2: **ubetydelig endring.**

Samlet påvirkning

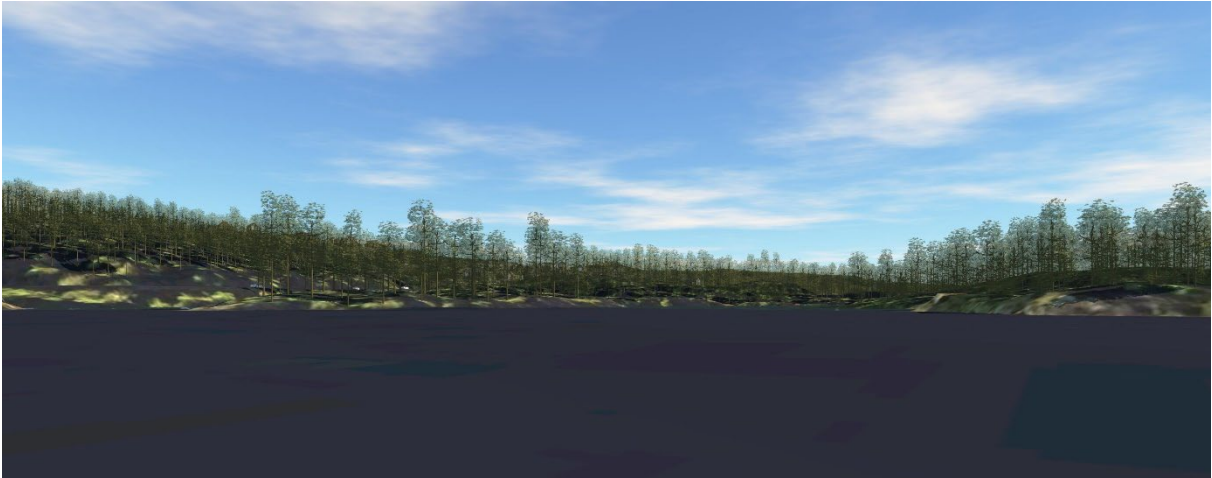
Delområdet er allerede sterkt påvirket av menneskelig aktivitet med fylkesvegen, som gjør at tiltaket ikke blir veldig fremmed. Tiltaket blir også delvis skjult av øyer og vegetasjon utenfor planområdet. Dersom den lille kollen i delområde 04 hogges, vil man likevel kunne oppleve at landskapsammenhengene blir noe redusert.

Utbyggingsalternativ 1: **noe forringet.**

Utbyggingsalternativ 2: **ubetydelig endring.**

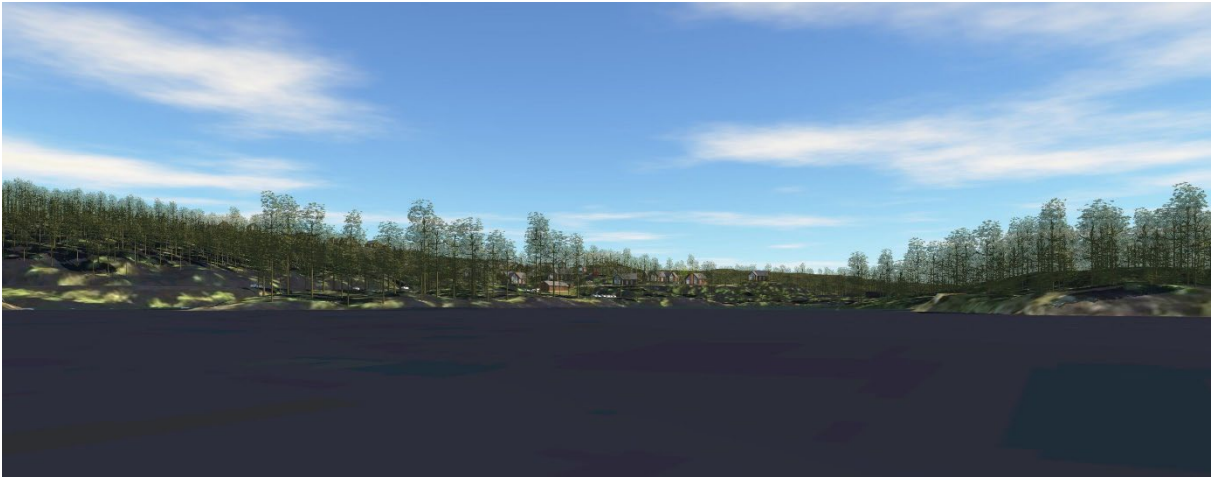
Delområde 06

Nullalternativet – ståsted 8

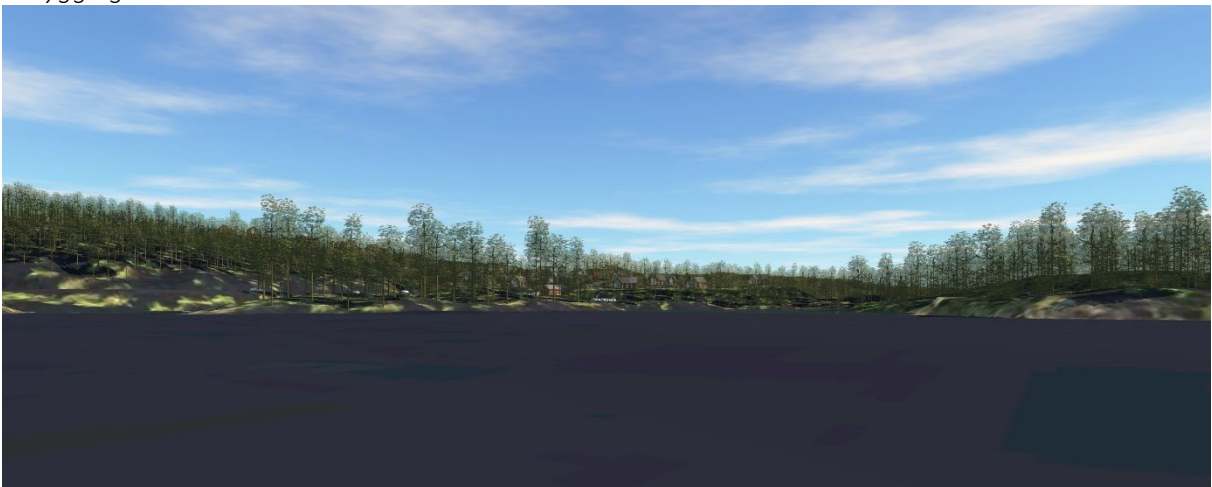
Figur 54 3D-illustrasjon fra ståsted 8, nullalternativet

Utbyggingsalternativ 1 – ståsted 8

Figur 55 3D-illustrasjon fra ståsted 8, utbyggingsalternativ 1

Utbyggingsalternativ 2 – ståsted 8

Figur 56 3D-illustrasjon fra ståsted 8, utbyggingsalternativ 1

Synlighet

Den lille holmen mellom delområde 04, 05 og 06 har en stor begrensende effekt på synligheten, og gjør at man trolig ikke kan se mer enn to hytter samtidig nord for Tormodsbukt (delområde 05). Dette gjelder selv om man hogger all vegetasjon i delområde 02 og 03. Dersom man bevarer store deler av vegetasjonen i sørlige halvdel av delområde 02 og 04, vil det være svært vanskelig å se hytter i fra den nordlige delen av delområde 06. I den sørlige delen vil man trolig se hytter både med og uten bevaring av vegetasjon, men blikkfanget vil være betydelig større uten avbøtende tiltak.

Utbyggingsalternativ 1: **foringet.**

Utbyggingsalternativ 2: **noe forringet.**

Fragmentering

Fragmenteringen er i stor grad avhengig av hvor mye vegetasjon som bevares. Dersom man bevarer en del vegetasjon, vil man fremdeles ha en viss sammenheng i landskapet, og man vil ikke legge mye merke til de nye hyttene. Dersom man hogger mye, vil det bli et betydelig brudd i landskapssammenhengen. De nye hyttene vil ha en viss effekt, men størst effekt har bebyggelsen øst for fylkesvegen, som også blir mer synlig uten bevaring av vegetasjon.

Utbyggingsalternativ 1: **foringet.**

Utbyggingsalternativ 2: **noe forringet.**

Skala

Skalaen på tiltaket har en god tilpasning til skalaen i landskapet, og underordner seg denne, dersom en del vegetasjon bevares. Dersom man hogger store områder utenfor tiltaket, vil tiltaket oppleves større, og bli mer dominerende.

Utbyggingsalternativ 1: **noe forringet.**

Utbyggingsalternativ 2: **ubetydelig endring.**

Formgivning

Tiltaket er forankret i landskapet ved hjelp av formgivning, farge og materialbruk, og har et balansert uttrykk. Siden det ikke er noe særlig bebyggelse i nullalternativet, blir påvirkningsfaktoren litt irrelevant.

Utbyggingsalternativ 1: **forbedret.**

Utbyggingsalternativ 2: **forbedret.**

Tilhørighet/ identitet

Tiltaket kan til en viss grad føre til at brukeropplevelsen blir noe forstyrret, samtidig som at tiltaket ikke skiller seg spesielt fra andre hyttefelt ved Ogge, som er en naturlig del av opplevelsen i området.

Utbyggingsalternativ 1: **noe forringet.**

Utbyggingsalternativ 2: **ubetydelig endring.**

Samlet påvirkning

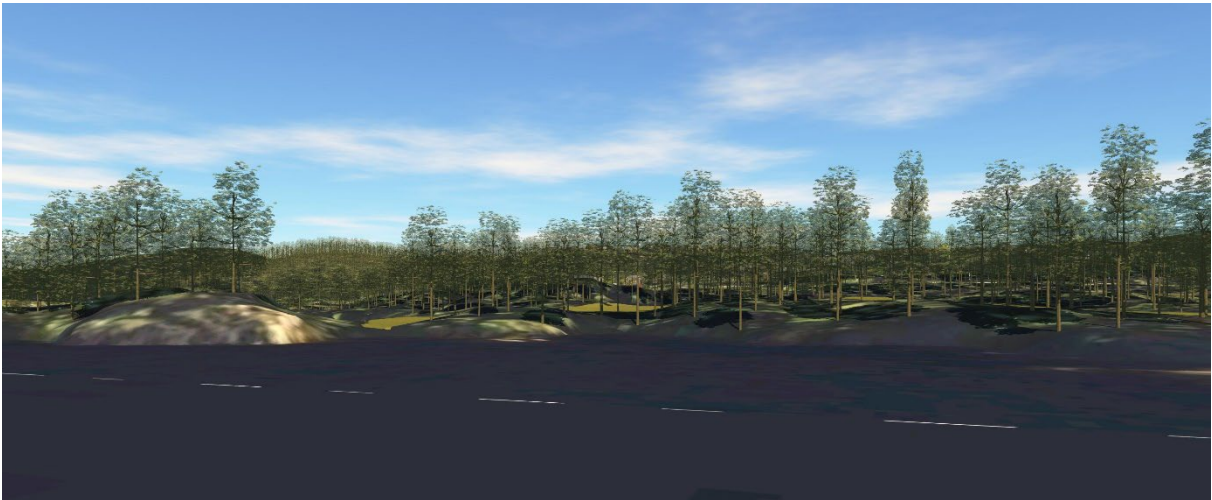
Delområde 08 ligger i en slags overgangssone mellom de mer uberørte delene av Ogge og områder med en del bebyggelse. Dette gjør at bebyggelsen ikke vil oppleves veldig fremmed. Likevel vil man få tydelige brudd i landskapssammenhenger dersom man hogger mye av vegetasjonen mellom tiltaket og vannkanten.

Utbyggingsalternativ 1: **foringet.**

Utbyggingsalternativ 2: **noe forringet.**

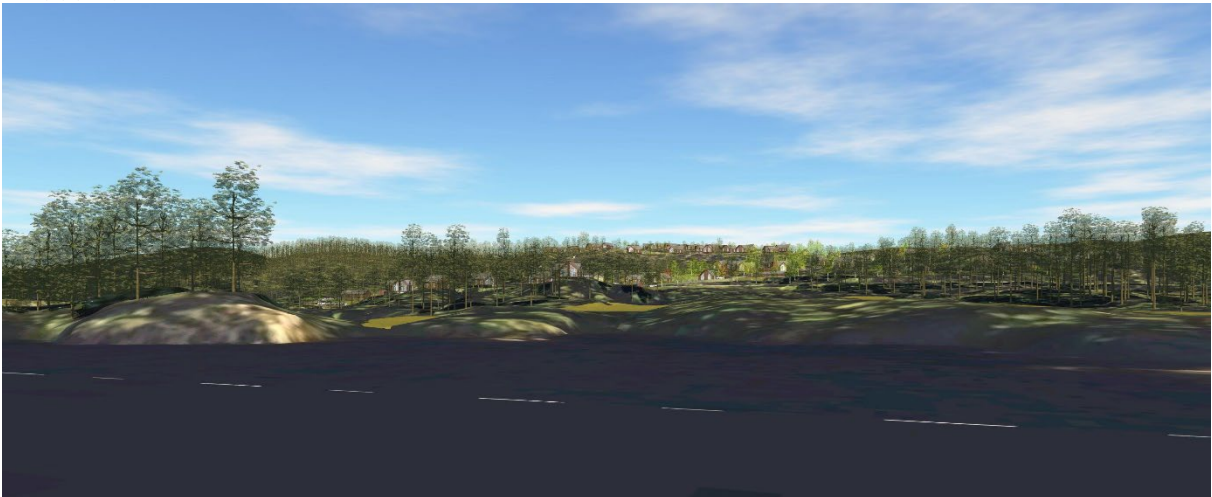
Delområde 07

Nullalternativet – ståsted 9

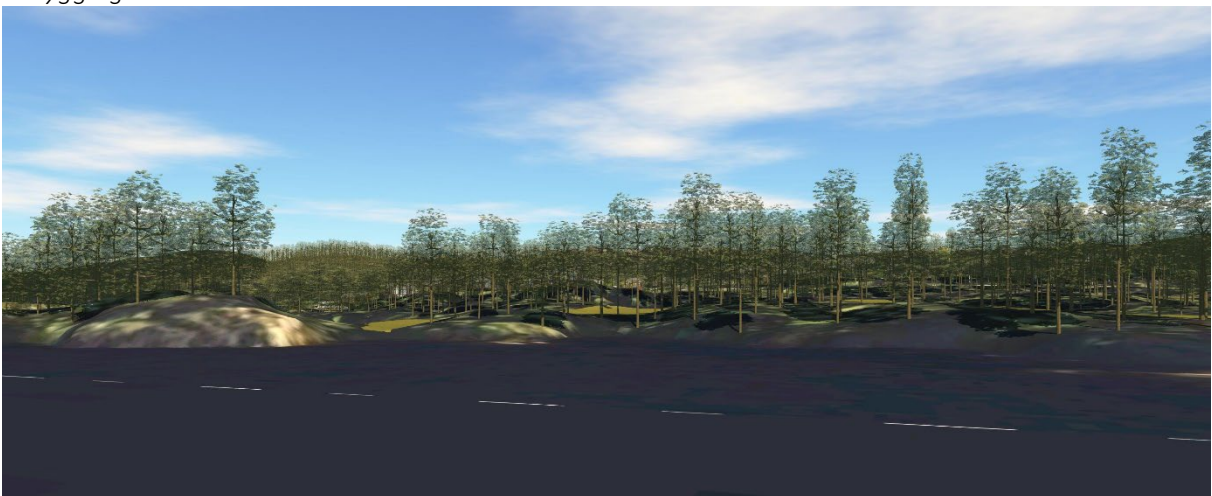
Figur 57 3D-illustrasjon fra ståsted 9, nullalternativet

Utbyggingsalternativ 1 – ståsted 9

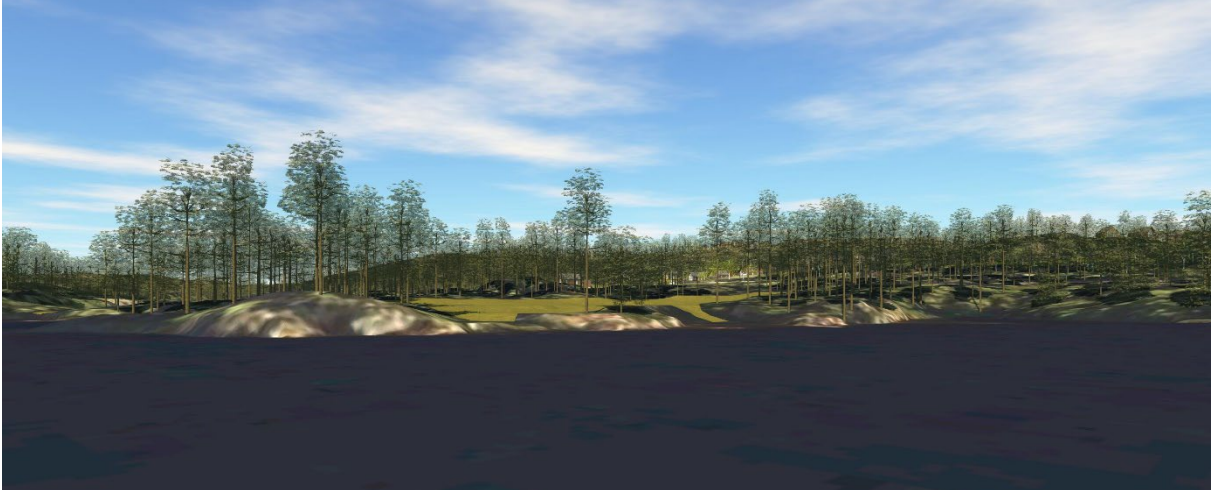
Figur 58 3D-illustrasjon fra ståsted 9, utbyggingsalternativ 1

Utbyggingsalternativ 2 – ståsted 9

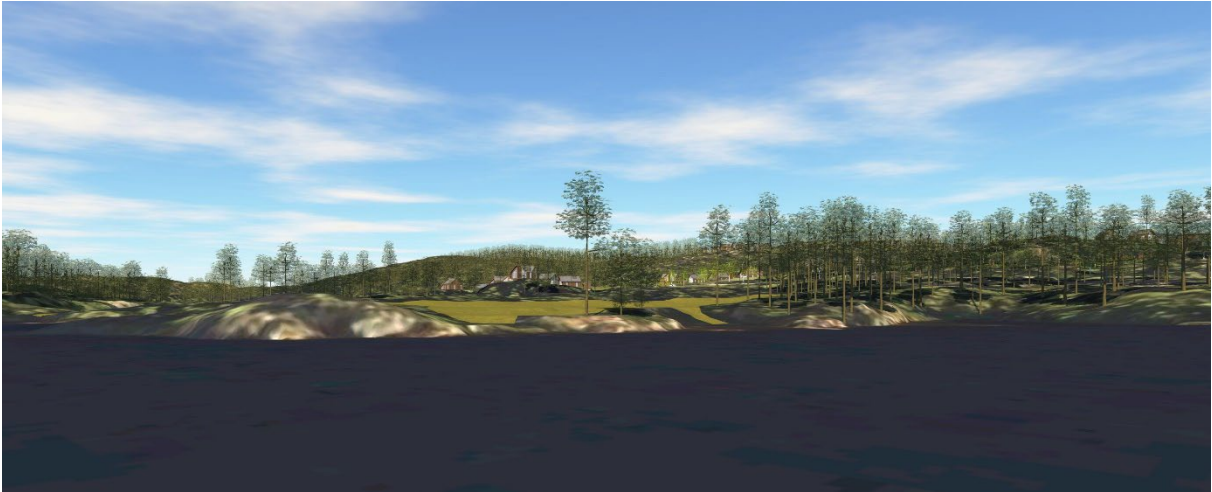
Figur 59 3D-illustrasjon fra ståsted 9, utbyggingsalternativ 1

Nullalternativet – ståsted 10

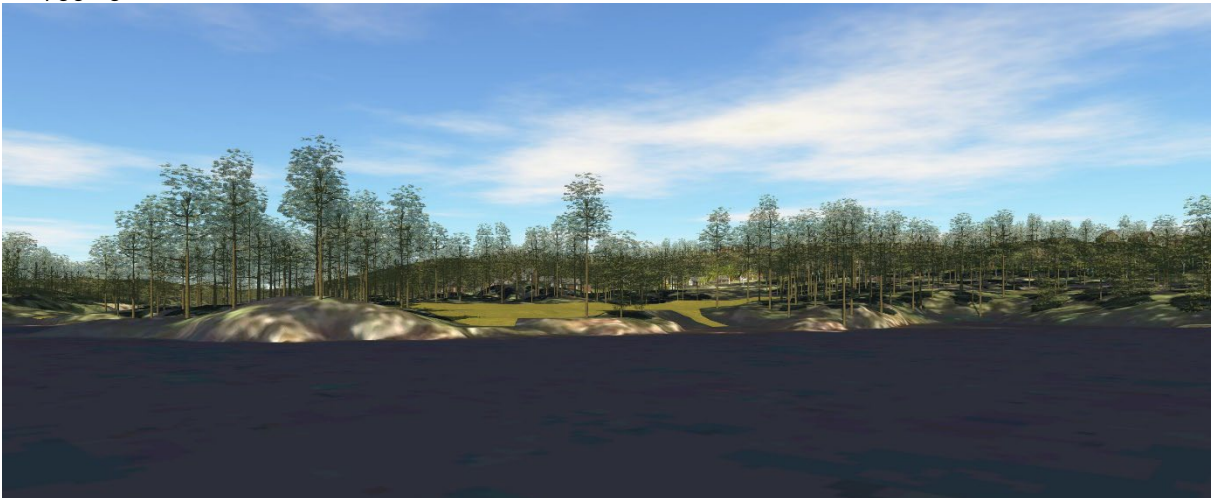
Figur 60 3D-illustrasjon fra ståsted 10, nullalternativet

Utbyggingsalternativ 1 – ståsted 10

Figur 61 3D-illustrasjon fra ståsted 10, utbyggingsalternativ 1

Utbyggingsalternativ 2 – ståsted 10

Figur 62 3D-illustrasjon fra ståsted 10, utbyggingsalternativ 1

Synlighet

Synligheten er sterkt påvirket av hvor mye som hogges. Man behøver ikke bevare veldig mye vegetasjon, relativt sett, for å sikre at tiltaket blir mer eller mindre usynlig fra delområdet. Dersom hele hundremetersbeltet langs planområdet hugges, vil man se en eller flere hytter fra nesten hele delområdet.

Utbyggingsalternativ 1: **sterkt forringet**.

Utbyggingsalternativ 2: **ubetydelig endring**.

Fragmentering

Avstandene er så store til tiltaket, at tiltaket i seg selv ikke påvirker helheten eller sammenhengene. Det som vil endre på helheten er en eventuell større flatehogst, som i betydelig grad vil forringe helheten i landskapet i delområdet.

Utbyggingsalternativ 1: **sterkt forringet**.

Utbyggingsalternativ 2: **ubetydelig endring**.

Skala

Tiltaket er tilpasset skalaen i landskapet.

Utbyggingsalternativ 1: **ubetydelig endring**.

Utbyggingsalternativ 2: **ubetydelig endring**.

Formgivning

Tiltaket er forankret i landskapet ved hjelp av formgivning, farge og materialbruk, og har et balansert uttrykk. Siden det ikke er noe særlig bebyggelse i nullalternativet, blir påvirkningsfaktoren litt irrelevant.

Utbyggingsalternativ 1: **forbedret**.

Utbyggingsalternativ 2: **forbedret**.

Tilhørighet/ identitet

Dersom vegetasjonen bevares, vil brukeropplevelsen bli lite påvirket. Dersom man flatehogger store områder, vil brukeropplevelsen bli betydelig endret. Delområdet er et av de mest uberørte områdene ved Ogge, og tilhørigheten kan svekkes for mange brukere.

Utbyggingsalternativ 1: **forringet**.

Utbyggingsalternativ 2: **ubetydelig endring**.

Samlet påvirkning

Avstanden til tiltaket er så stor, at dersom man bevarer vegetasjonen langs vannet, vil landskapet være mer eller mindre upåvirket av tiltaket. Dersom man hogger mye rundt hyttene og ned til delområdet for å bedre utsikten fra de nye hyttene, vil dette ha en stor negativ påvirkning på landskapet i delområdet.

Utbyggingsalternativ 1: **sterkt forringet**.

Utbyggingsalternativ 2: **ubetydelig endring**.

7.2. Endringer/ avbøtende tiltak

I konsekvensutredningen er det til nå påpekt særlig ett viktig avbøtende tiltak - bevaring av mest mulig vegetasjon. Konsekvensutredningen inneholder en vurdering av konsekvensene av tiltaket dersom dette gjennomføres, og en for dersom det ikke gjennomføres (dette utgjør forskjellen på utbyggingsalternativene).

Bevaring av vegetasjon

Dette er særlig viktig i 100m-beltet sør for hyttene. Fra Saueneset og sørover i delområde 07, har man et av de mest uberørte områdene i hele Ogge. Det er svært viktig å opprettholde denne opplevelsen. Ved å hogge hele 100m-beltet, kan man se hytter i store deler av delområde 04, 05, 06 og 07. Dersom vegetasjonen bevares, vil det fremdeles være store deler hvor man ikke ser bebyggelse. Man vil med dette unngå vesentlige skadevirkninger. Vegetasjonen rundt hyttene og nord for hyttene, bør også bevares i størst mulig grad, da dette bevarer landskapsammenhengene man opplever, særlig i delområde 03 og 06.

Siden tærne har lite grener og barnåler i nedre halvdel, vil man se noen av hyttene fra delområde 06 når båtslippen og vegen ned etableres. Bevaring av vegetasjonen her vil være vel så viktig for å sikre at man ikke ser hyttene på østsiden av vegen.

Andre avbøtende tiltak

Utover bevaring av vegetasjon, forutsettes det en rekke avbøtende tiltak i begge alternativene som er vurdert. Disse handler om omfang av utbygging, plassering av bebyggelse, fundamentering, utnyttelse, byggehøyder, materialbruk og fargebruk.

Omfang av utbygging

Omfanget er satt til 7 fritidsboliger. Dette begrenser både potensialet for fjernvirkning, og for økt forurensning i form av støy/ lyd. Det muliggjør også bevaring av mye vegetasjon, og er en viktig forutsetning for å kunne plassere bebyggelsen mer enn 50m unna vannet, på naturlige steder.

Plassering av bebyggelse

Bebyggelsen er lagt på naturlige flater, som krever lite opparbeiding. Dette gir mindre terrengbearbeiding, og mindre nærvirkning. Bebyggelsen er også plassert 50m eller mer fra vannkanten.

Fundamentering

Hyttene forutsettes etablert på påler, noe som bevarer mer bakkevegetasjon, og reduserer behovet for planering med knuste masser.

Utnyttelse, byggehøyder, materialbruk og fargebruk

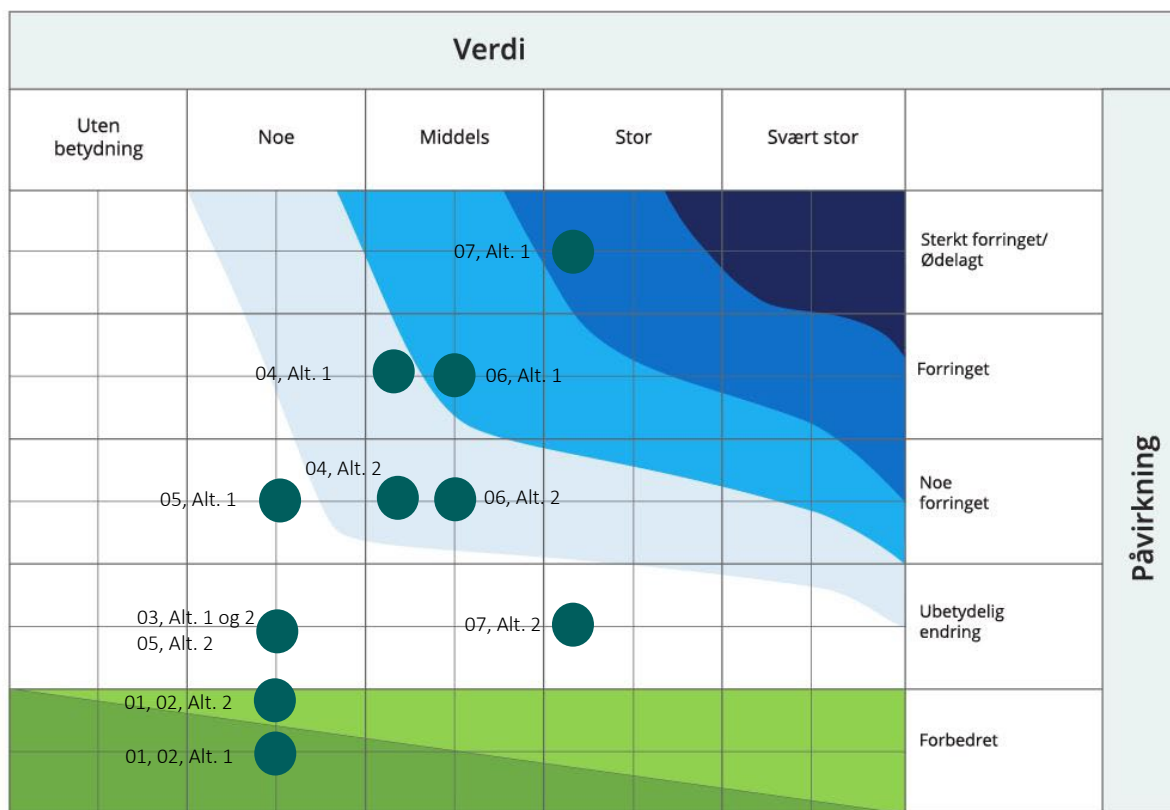
Bebyggelsen blir begrenset i både BYA og mønehøyde, med krav om saltak. Materialbruk blir tre med jordfarger. Dette gjør at bebyggelsen går mer i ett med terrenget og vegetasjonen, og reduserer både nær- og fjernvirkning.

7.3. Usikkerhet ved avbøtende tiltak

Mer eller mindre alle de avbøtende tiltakene er praktisk mulig å gjennomføre. Det er noe usikkerhet knyttet til bevaring av vegetasjon rett rundt hyttene. Siden trærne er ganske høye, og mer eller mindre kun har grener og barnåler i øvre halvdel, kan man risikere at det blir noen nedfall i sterke vindkast. Dette vil samtidig medføre at det kan komme nye trær som blir tettere ned mot bakken, og med tiden kan få en større avbøtende funksjon.

8. KONSEKVENNS

8.1. Konsekvensgrad for delområder

Konsekvensviften angir konsekvensgraden basert på verdien av og påvirkning på de ulike delområdene.

8.2. Sammenstilling av konsekvens

Delområder	Alt. 0	Utbyggingsalternativ 1	Utbyggingsalternativ 2
Delområde 01	-	3+	1+
Delområde 02	-	3+	1+
Delområde 03	-	0	0
Delområde 04	-	1-	1-
Delområde 05	-	0	0
Delområde 06	-	2-	1-
Delområde 07	-	3-	0
Samlet konsekvens	-	Middels negativ konsekvens	Noe negativ konsekvens
Begrunnelse for samlet konsekvens		Ett delområde med middels negativ konsekvens. Siden det er ett delområde med stor negativ konsekvens, blir den samlede konsekvensen middels negativ, da det vurderes at de positive konsekvensene ikke veier opp for de negative.	Overvekt av noe negativ eller ubetydelig konsekvens. Ingen delområder med svært stor, stor, eller middels konsekvens.
Rangering	1	3	2
Begrunnelser for rangering		Forbedring av landskapet sett fra land, og forverring/ betydelig endret karakter sett fra vann.	Tydlig forbedring av landskapet sett fra land. Svært begrensede virkninger fra vann.

8.3. Rangering av alternativer

Det er i grove trekk tre ulike landskap som berøres av tiltaket. Alle med ulik verdi. I delområde 01, har man et hyttefelt i nullalternativet, hvor hytter er en naturlig del av landskapet. Tiltaket vil her bidra til å bryte den harde linjen vegen danner mellom natur og hyttefelt, og skape en mer naturlig overgang og en større tilhørighet til vannet og stedet. Denne forbindelsen får man i liten grad i nullalternativet. Dersom man hogger mye vegetasjon, og åpner opp området, vil denne forbindelsen bli tydelig, og man fremhever terrengformer og sammenhenger i stor grad. Dersom vegetasjonen bevares i større grad, vil man fremdeles få en del av denne effekten, men den vil hovedsakelig forekomme i nærheten

av tiltaket. I delområde 01 fremstår utbyggingsalternativ 1 som det klart beste alternativet, og nullalternativet som det lavest rangerte.

Det neste landskapet som berøres er det som er skog vest for vegen i nullalternativet. Området er tydelig påvirket av menneskelig aktivitet med kjørespor og gamle grøfter, og vegetasjonen er lite variert og lite spennende. I delområde 04 vil tiltaket fremheve terrenget og gjøre landskapet mer variert og spennende. Tiltaket er godt tilpasset terrenget, slik at man ikke får spesielle negative konsekvenser. Siden tiltaket ligger i delområde 02, vil man oppleve de positive konsekvensene både med og uten avbøtende tiltak. Delområde 03 ligger stort sett så langt unna tiltaket, at tiltaket har liten betydning for opplevelsen. For delområde 02, rangeres derfor utbyggingsalternativet med og uten avbøtende tiltak som like gode. Nullalternativet er det lavest rangerte.

Det siste landskapet er langs Ogge. Dette har i motsetning til områdene på land, store kvaliteter i nullalternativet. Her er monotonien i vegetasjonen på land, en del av kvalitetene som gir helhet til landskapsbildet. Ved bevaring av mye vegetasjon rundt hyttene, vil synligheten generelt sett bli liten, og landskapet påvirkes ikke i stor grad. Særlig i nordlige del, er menneskelige inngrep ikke et fremmedelement. Det ligger også en hytte lengst sør i delområde 07, men delområdet oppleves likevel mer eller mindre uberørt i dag. Et større omfang av hogst vil langs vannet ha en betydelig påvirkning på helheten som finnes i dag. Her får man derfor store utslag mellom utbyggingsalternativet med og uten bevaring av vegetasjon. Nullalternativet er det høyest rangerte, mens utbyggingsalternativ 1 er det lavest rangerte.

Totalt sett er landskapet langs vannet høyest vektlagt, siden dette er landskapet som har størst verdi, og som flest har tilhørighet til. De positive konsekvensene på land veger ikke opp for de negative konsekvensene ved vannet.

Rangeringen sier seg selv ut ifra konsekvensgraden.

8.4. Usikkerhet

Usikkerheten for konsekvensene som er vurdert, kommer primært av usikkerheten i kunnskapsgrunnlaget, usikkerheten ved de avbøtende tiltakene, og begrensninger i hvor godt man kan illustrere nye tiltak. Disse temaene er beskrevet i tidligere kapitler og gjentas ikke her. Selv om Miljødirektoratets veileder gir et godt grunnlag for å vurdere konsekvenser, er det likevel alltid rom for tolkning. Særlig i om man er enig eller ikke i konsekvensene som fremkommer av konsekvensvifta.

8.5. Vurdering av Europarådets landskapskonvensjon

Konsekvensutredning støtter seg bl.a. på konsekvensutredning av naturmangfold og friluftsliv. Agder fylkeskommune har også utført arkeologiske registreringer. Tiltaksområdet og influensområdet har klart størst betydning for friluftsliv, og mulighetene for padling/ friluftsliv på vann. Tiltaksområdet og influensområdet oppleves ikke som villmark, siden man aldri er langt fra menneskelige inngrep, som veger og hytter. Med hensyn til det bebygde landskapet rundt Ogge, ville det vært mer naturlig å ha mer bebyggelse langs vannet, med opparbeidede tomter og plener/ jorder. I den grad landskapet oppleves uberørt, er det i denne konsekvensutredningen fokusert på at det uberørte skal vektlegges, hovedsakelig med hensyn til friluftsliv. Det er svært lite naturkvaliteter i området, siden skogen er godt skjøttet.

8.6. Indirekte virkninger

De mest åpenbare indirekte virkningene av planen, er et mulig ønske om å etablere mer bebyggelse i 100m-beltet i planområdet. Her vil utbyggingsalternativ 2 i vesentlig større grad enn utbyggingsalternativ 1, sikre at det ikke etableres flere fritidsboliger enn det som fremkommer av denne konsekvensutredningen.

9. OPPSUMMERING

Tiltaket som konsekvensutredes er 7 hytter, samt offentlig tilgjengelige parkeringsplasser og kajakkhotell. Tiltakene er tenkt mellom fylkesvegen og Ogge, nord i planområdet. Tiltakene vil ligge i tilknytning til den fremtidige slipplassen for småbåter og kanoer, som kommuneplanen har satt rekkefølgekrav til, knyttet til fremtidige fritidsboliger i planområdet. Slipplassen er tegnet inn helt sør i planområdet i kommuneplanens arealdel. I planinitiativet for detaljreguleringsplanen, forutsettes det at denne flyttes til den nordlige delen av planområdet. Planforslaget inneholder flere tiltak for å dempe virkningene, som tilpassing til terreng, materialvalg, størrelser m.m.

I nullalternativet forutsettes det at det bygges inntil 100 fritidsboliger øst for fylkesvegen. Dette vurderes som en naturlig utvikling av området, siden området er avsatt til fritidsbebyggelse.

Tiltaksområdet er et småkupert terreng, som ligger mellom 10 og 100m fra vannkanten. På land er vegetasjonen preget av rettvekst furu, som er plantet/ skjøttet som produksjonsskog. Tiltaksområdet ligger like ved en liten vik i Ogge.

Influensområdet er definert etter hvor det er mulig å se tiltaket fra, dersom all vegetasjon i planområdet blir fjernet. Influensområdet er området hvor man kan vente at landskapet endres, og det er derfor kun i influensområdet at man vurderer påvirkning. Når det gjelder verdien til de ulike delområdene i influensområdet, er disse også til en viss grad sett i sammenheng med resten av Ogge.

Det er et stort skille mellom verdiene på land og i vann/ strandsonen. På land er det få landskapselementer, ensartet og stort sett ung skog, og en del kjørespor fra hogstmaskin. I vann/ strandsonen, er verdiene vesentlig høyere. Strandsonen har noe mer variasjon i vegetasjonen, med enkelte eldre og mer krokete trær, mye synlig berg i dagen og vegetasjon i vann som skaper variasjon, og ikke minst vannet i seg selv. Det som i hovedsak utgjør forskjellen i verdi i de ulike delområdene på land, er inngrepsgrad og størrelse/ funksjon som friluftsområde.

Utbyggingsalternativene har hovedsakelig to ulike påvirkninger, som videre påvirker de ulike påvirkningsfaktorene i ulik grad. Den første er selve arealinngrepet og den nye bebyggelsen. Denne påvirker terrenget og landskapet i ett av delområdene på land. Dette delområdet er vurdert til å ha liten verdi i dag, og tiltaket vurderes å gi positive landskapsvirkninger. Bakgrunnen for dette er at delområdet går fra å være en skog med få spesielle landskapselementer, lite spennende vegetasjon og inngrep i form av kjørespor, til et lite hyttefelt med stort fokus på terrengtilpassing og materialvalg. Selv om området endrer karakter, vil den nye karakteren være mer helhetlig og ryddig. Den andre påvirkningen er nær- og fjernvirkning. Altså om tiltaket blir synlig fra de ulike delområdene, og videre om dette påvirker helheten, attraktiviteten osv. i disse områdene. På dette punktet er det et stort skille mellom de to utbyggingsalternativene. Utbyggingsalternativ 1 forutsetter at man hogger mye av skogen for å få bedre utsikt. Utbyggingsalternativ 2 forutsetter at man bevarer mest mulig av vegetasjonen. Det å hogge vegetasjonen i dagens situasjon, ville for de fleste delområdene ikke være veldig negativt. Dersom riktige deler av vegetasjonen samtidig ble bevart, ville man kanskje fått et

enda mer variert og spennende område, hvor man også fikk se mer av topografien. I utbyggingsalternativene, er det derimot vurdert at hogging av mye vegetasjon er negativt. Dette medfører at man ser hyttene i tiltaksområdet fra flere steder, og det medfører også en større sjans for at man ser flere av hyttene øst for vegen. Delområdene med størst verdi, har i stor grad fått denne verdien siden de har lite preg av bebyggelse. Begge utbyggingsalternativene er vurdert til å ha negativ påvirkning, men utbyggingsalternativ 2 er vurdert som betydelig bedre enn utbyggingsalternativ 1.

Konsekvensen fremkommer på bakgrunn av den satte verdien og den satte påvirkningen når disse legges inn i konsekvensviften. Konsekvensgraden er derfor ikke noe man vurderer seg frem til med nye vurderinger, men noe som sier seg selv på bakgrunn av verdi og påvirkning. Nullalternativet har som vanlig ubetydelig konsekvens. Nullalternativet kan også beskrives som «referansealternativet», altså alternativet som man vurderer utbyggingsalternativene mot. På land, har utbyggingsalternativene fått positiv konsekvens. I vann/ strandsonen, har utbyggingsalternativene fått negativ konsekvens. Forskjellen mellom utbyggingsalternativene ligger hovedsakelig i fjernvirkningen fra delområdene i nordvest og vest. Disse delområdene har liten grad av inngrep og stor verdi for friluftslivet. Dersom man hogger mye vegetasjon, vil disse delområdene i mye større grad bli preget av bebyggelse. De negative virkningene av dette, blir ikke trukket opp av de positive virkningene på land, og utbyggingsalternativ 1 får middels negativ konsekvens. Ved bevaring av vegetasjon, blir fjernvirkningen betydelig mindre, og landskapskarakteren blir følgelig betydelig mindre påvirket. Utbyggingsalternativ 2 får derfor noe negativ konsekvens. Rangeringen av alternativene sier seg selv ut ifra konsekvensgraden.

For vurderingene som er gjort, vurderes kunnskapsgrunnlaget å være tilstrekkelig. Det er særlig to typiske usikkerheter som kan forekomme i forbindelse med landskap, hvor den ene er relevant for vurderingene. Den første usikkerheten er knyttet til kartgrunnlaget, og hvor godt grunnlag dette gir for å forutse landskapsvirkningene i neste fase. Siden planen ikke forutsetter at det skal gjøres store terrenginngrep, har denne usikkerheten mindre betydning, da man kan tilpasse bebyggelsen til terreng i tråd med planen. Den andre usikkerheten er knyttet til vegetasjonen. Siden trærne og landskapet går så i ett, er det vanskelig å bedømme hvilke trær som har betydning for fjernvirkningen, og hvor stor effekt det har å ta bort trær for etablering av hytter og infrastruktur. Slike vurderinger er derfor nødt til å bli gjort på bakgrunn av 3D-modeller, som ikke gir en eksakt gjengivelse av eksisterende vegetasjon. Mer eller mindre alle de avbøtende tiltakene er praktisk mulig å gjennomføre. Det er noe usikkerhet knyttet til bevaring av vegetasjon rett rundt hyttene. Siden trærne er ganske høye, og mer eller mindre kun har grener og barnåler i øvre halvdel, kan man risikere at det blir noen nedfall i sterke vindkast. Dette vil samtidig medføre at det kan komme nye trær som blir tettere ned mot bakken, og med tiden kan få en større avbøtende funksjon.

Dato:

03.11.2025

Versjon:

01

Detaljregulering for Sørliheia vest

Konsekvensutredning - Temarapport for naturmangfold

Oppdragsgiver:

Oggevann Utvikling AS

Kortnavn:	Sørliheia vest - Naturmangfold
Tema:	Temarapport naturmangfold til konsekvensutredning.
Oppdragsgiver:	Oggevann Utvikling AS
Kontakt hos oppdragsgiver:	Simon Stulien (Trollvegg Arkitektstudio AS)
Utarbeidet av:	Thor Inge Vollan (Abiona AS)
Planområdets lokalisering:	Sørli, Birkenes kommune
Dato:	03.11.2025
Versjon:	01

Sammendrag

Denne temarapporten for naturmangfold på land er utarbeidet som en del av konsekvensutredningen for regulering av Sørliheia vest i Birkenes kommune etter metodikken i Miljødirektoratets veileder M-1941. Rapporten legger frem kunnskapen om naturmangfold i og ved planområdet, samt hvordan de planlagte tiltakene vil påvirke naturmangfoldverdiene innenfor utredningsområdet.

Planområdet omfatter hovedsakelig aktivt drevet yngre furuskog, samt noe veigrunn og kantsone til vann. Det finnes noen små områder med myr og mindre tjern i området. Den kommende områdereguleringen vil legge til rette for arealendringer innen hovedformålene fritidsbebyggelse og infrastruktur.

Innen planområdet er det kartlagt naturmangfold på nytt etter Miljødirektoratets instruks for naturtypekartlegging uten at det ble påvist noen landbaserte naturtyper. Grunnene til dette er i hovedsak svært fattig berggrunn og unge skogområder med lite død ved.

Kartleggingen identifiserte ikke rødlistede arter an lav, mose, karplanter og sopp etter metodikken i Miljødirektoratets instruks. Det ble påvist den fremmede tresorten vrifuru i skogen i deler av planområdet.

For å redusere de negative effektene av fritidsbebyggelse foreslås det avbøtende tiltak, blant annet etablering av skjermingssoner rundt sensitive områder (myr og tjern) i anleggsfasen.

Samlet konsekvens på tema naturmangfold av tiltak i planområdet er vurdert til NOE NEGATIV. Hovedgrunnen til at ikke konsekvensen settes høyere, er at området allerede er sterkt preget av skogbruk, og at det ikke er funnet naturtypelokaliteter eller rødlistede arter. Rapporten konkluderer med at selv om avbøtende tiltak gjennomføres for å redusere noen av de negative effektene, vil landskapsøkologiske sammenhenger og arters funksjonsområder endres i negativ retning og fortsatt være utsatt for varig negativ påvirkning eller risiko for slik påvirkning.

Rapporten understreker viktigheten av at alle foreslåtte tiltak planlegges nøye og gjennomføres som planlagt for å minimere de negative konsekvensene og sikre bærekraftig utvikling i området.

Innhold

Sammendrag	3
Bakgrunn og formål	5
Metodikk.....	6
Beskrivelse av planforslaget/tiltaket	8
Avgrensning av utredningsområdet.....	12
Naturmangfoldets tilstand	12
Naturtyper og verneområder	13
Arter og deres økologiske funksjonsområder	14
Geologisk mangfold	15
Verdier, påvirkning og konsekvens i delområdene.....	17
Delområder – Landskapsøkologiske sammenhenger/ arter med deres funksjonsområder	23
Kumulative effekter	25
Kunnskapsgrunnlag og kunnskapshull.....	25
Konsekvensvurdering	25
Forslag til avbøtende tiltak	27
Overvåknings- og oppfølgingsplan	28
Konklusjon.....	29
Referanser	30

Bakgrunn og formål

Plankonsulent og forslagsstiller

Trollvegg Arkitektstudio AS fremmer på vegne av Oggevann Utvikling AS, forslag til detaljregulering for Sørliheia Vest.

Formålet med planen

Planen har som mål å utvikle et naturnært og bærekraftig hyttefelt som tilpasses landskapet. Videre er det et mål å sikre fellesgoder som stier, lekeområder og utsiktspunkter. Hyttene plasseres på naturlige flater og bygges på påler for å bevare vegetasjon og terreng. Det vil også jobbes med enkel tilrettelegging ved Ogge som kan gi kvaliteter for fremtidige hytteeiere, så vel som dagsturister, lokale og andre som bruker tid ved Ogge.

Det vil reguleres inntil 100 fritidsboliger. Disse er i hovedsak tenkt øst for fylkesvegen. Det er også et mål å legge til rette for noen fritidsboliger vest for fylkesvegen. Småbåthavna som er avsatt i kommuneplanens arealdel er tenkt flyttet til den nordlige delen av planområdet.

Krav om KU

Fritidsboliger vest for fylkesveien er vurdert til å utløse krav om konsekvensutredning jf. forskrift om konsekvensutredning §8 – *planer og tiltak som skal konsekvensutredes hvis de kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn*. Det utarbeides ikke planprogram. Øvrige deler av planforslaget er vurdert å ikke utløse krav om konsekvensutredning, men det er gjort en konsekvensutredning på temaet naturmangfold også for disse delene for å tilfredsstille tidligere kommunale krav om kartlegging av naturmangfold. Se full vurdering i planinitiativet.

Planprogram

Det er ikke krav om utarbeiding av planprogram. Planprogram er heller ikke utarbeidet. Utredningen tar utgangspunkt i miljødirektoratets veileder. Hvordan utredningen er gjennomført er videre beskrevet i kapittel 2.5.

Utredning

Kartlegging og feltbefaring er utført av Thor Inge Vollan i miljørådgiverfirmaet Abiona AS. Han har cand.scient-grad i økologi fra Universitetet i Bergen. Thor Inge har over 15 års erfaring innen miljøarbeid og økologiske utredninger i ulike deler av Norge, men med vekt på Sørlandet. Tidligere arbeidserfaring omfatter senioringeniør hos Fylkesmannen i Vest-Agder (nå statsforvalteren i Agder), koordinator for Forum for natur og friluftsliv, samt senior miljørådgiver hos Rambøll AS. I tillegg har han vært delaktig i kartlegginger på frivillig basis for Sabima og Norsk zoologisk forening. Han har kartlagt på Miljødirektoratets nasjonale naturkartleggingsprosjekter hvert år siden 2017, og har de fleste av disse årene fungert som nøkkelpersonell.

Befaringer for alle fag

De ulike fagpersonene i prosjektet har utført flere befaringer av området. Som det fremkommer av formålet med planen, er det et mål om at bebyggelsen skal tilpasse seg landskapet. Det betyr at befarings også er en sentral del for å planlegge området, ikke bare for å vurdere landskapsvirkningene.

Økologens befarings

Befaringen ble gjennomført 10. august 2025 med sol og vindstille, temperaturen var rundt 18°C.

Metodikk

Denne rapporten og tilhørende digitaliserte registreringer er gjennomført for å bedre kunnskapsgrunnlaget om landbasert naturmangfold i tråd med krav i Miljødirektoratets metodikk for konsekvensutredning i veileder M-1941.

Temaene i rapporten er i hovedsak rettet inn mot kunnskapsgrunnlaget på emnet «naturmangfold» i konsekvensutredningen for prosjektet.

For denne rapporten er det gjort feltundersøkelser for å påvise arter, naturtyper og økologiske funksjonsområder for arter. Målet for undersøkelsene har vært å kunne supplere og oppdatere kunnskapsgrunnlaget slik det er gitt føringer for i Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredninger M-1941.

Det er gjort en gjennomgang av eksisterende data i Naturbase og Artskart, og supplert med nye undersøkelser av naturmangfold. Naturtyper på land er kartlagt etter gjeldende instruks fra Miljødirektoratet (Miljødirektoratet, 2024), og det er gjort artsregistreringer som vil bli gjort offentlig tilgjengelig i Artskart (Artsdatabanken, 2025).

Metoden for utredning av naturmangfold i håndbok M-1941 fra Miljødirektoratet følger en strukturert prosess med åtte trinn:

1. **Beskriv planforslaget/tiltaket:** Definer tiltaket og dets alternativer, inkludert nullalternativet. Avgrens influensområdet, som er området hvor tiltaket kan ha direkte eller indirekte virkninger på naturmangfoldet.
2. **Kunnskapsgrunnlaget:** Innhent og vurder eksisterende kunnskap om naturmangfoldet i området, inkludert data fra relevante databaser.
3. **Inndeling i delområder:** Del planområdet og influensområdet inn i delområder basert på naturmangfoldets karakteristika for å lette vurderingen av verdi og påvirkning.
4. **Sett verdi:** Vurder verdien av hvert delområde ved hjelp av kriterier som vernestatus, forekomst av truede arter eller naturtyper, og landskapsøkologiske sammenhenger.
5. **Vurder påvirkning:** Analyser hvordan tiltaket vil påvirke naturmangfoldet i hvert delområde, både direkte og indirekte, og vurder omfang, varighet og reversibilitet av påvirkningen.
6. **Sett konsekvens:** Kombiner vurderingene av verdi og påvirkning for hvert delområde for å fastsette konsekvensgraden, som kan variere fra ubetydelig til svært stor negativ konsekvens.
7. **Presenter og oppsummer:** Oppsummer funnene i en oversiktlig rapport, inkludert kart og tabeller som viser verdi, påvirkning og konsekvens for hvert delområde.
8. **Legg inn data i databaser:** Registrer relevante data i nasjonale databaser for å sikre tilgjengelighet og gjenbruk av informasjonen i fremtidige vurderinger.

Beskrivelse av planforslaget/tiltaket

Planforslaget/ tiltaket

Planforslaget omfatter 96 fritidsboliger med helårsveg frem til hytta. Hyttene vil variere i bruksareal fra 30-120m² pluss areal til parkering. Hyttene skal stå på påler/ pilarer. Det skal benyttes jordfarger.

Planområdet er delt inn i flere deler, med forskjellige uttrykk. Ved vannet og i skogen, blir hyttene liggende lunt mellom trærne. Hyttene som ligger nærmest vegen ligger er planlagt som et mer åpent landskap, med mulighet for hager og parsellhager. Hyttene på fjellet blir mer eksponert, ved at det er lite vegetasjon i området i dag.

I tillegg til hyttene og vegene, legges det til rette for et område med parsellhager, turstier, lekeplass, møteplasser og fellesområde med brygge og båtslipp, samt offentlig tilgjengelige parkeringsplasser.

Figur 1 - 3D-Illustrasjon av planforslaget

Som nevnt over er det kun fritidsboligene i 100m-beltet som er omfattet av konsekvensutredning. Landskapsvirkninger for båtslipp/ fellesområdet og fritidsboligene øst for fylkesvegen er vurdert og omtalt i planbeskrivelsen. Landskapsvirkningene for de ulike delområdene henger samtidig sammen, og hvordan bebyggelsen i 100m-beltet utformes, kan påvirke hvor eksponert bebyggelsen øst for fylkesvegen blir. Dette vil vurderes i konsekvensutredningen.

Nullalternativet

Siden det har vært krav om kartlegging av natur i hele området, er nullalternativet vurdert som følgende scenario:

- Ingen bebyggelse i området
- Ingen etablering av båtslipp og brygge
- Ingen tilrettelegging med eksempelvis gapahuk, offentlig parkeringsplass osv.
- Det etableres ikke bebyggelse i 100m-beltet.
- Skogen i området avvirkes som planlagt.

Figur 2 - Illustrasjon av nullalternativet for naturmangfold, hvor ikke området bygges ut.

Alternativer som skal utredes

Det skal utredes to utbyggingsalternativer. Begge alternativene er like med hensyn til arealinngrep og ny bebyggelse. Forskjellen er om skog bevares eller ikke.

Alternativ 1:

- Etablering av båtslipp, kajakkbrygge, adkomstveg, parkeringsplasser, hytter og kajakkhotell.

Det hogges i store deler av planområdet for å få bedre utsikt.

Figur 3 - 3D-Illustrasjon av utbyggingsalternativ 1

Alternativ 2:

- Etablering av båtslipp, kajakkbrygge, adkomstveg, parkeringsplasser, hytter og kajakkhotell.

Trær øst for vegen bevares der det ikke etableres ny bebyggelse. Det settes ikke krav til bevaring av vegetasjon på de tresatte myrene.

Figur 4 - 3D-Illustrasjon av utbyggingsalternativ 2

Avgrensning av utredningsområdet

Hele planområdet er definert som influensområde for naturmangfold på land, og det er ikke funnet faglige grunner til å øke influensområdet for dette temaet ut over planavgrensningen.

Det har ikke vært funnet eksempler på landlevende dyr som har som har trekkruiter eller hekkeplasser i nærliggende habitater, eller amfibier med overvintringsplasser et stykke unna sommerhabitatet. Det er heller ingen landbaserte naturtypelokaliteter som ligger på utsiden, men nær plangrensen.

Det er gjort søk i skjermede artsdata, men ingen relevante forekomster er funnet i prosjektets influensområde, og det er lite sannsynlig at det foreligger uregistrerte forekomster som må tas hensyn til. Kildene for eksisterende naturdata har vært Miljødirektoratets *Naturbase* og Artsdatabankens *Artskart*.

Naturmangfoldets tilstand

Naturmangfoldet på land i dagens situasjon er for det meste sterkt preget av historisk skogdriftsaktivitet og det meste av områdets verdi for landbasert naturmangfold ligger i egenskapen som leveområde for vilt. De største verdiene er samlet i disse økologiske enhetene:

- Landskapsøkologisk sammenheng for vilt
- Et mindre skogområde med eldre furuskog helt nordøst i planområdet
- Kantvegetasjon ved bekk (viktig skjerming for vannlevende organismer)
- Forekomst av myr og våtmark

I tillegg finnes det en del forekomster av fremmede plantearter i form av vrifuru med spredte forekomster i planområdet.

Naturtyper og verneområder

Det foreligger ingen landbaserte naturtyper basert på tidligere kartlegginger etter metodikken i DN håndbok 13 i eller ved planområdet. Hele Ogge er registrert som vannbasert naturtype «Ikke forsuret restområde» (limniske naturtyper behandles ikke i denne fagrapporten ifølge veileder M-1941).

Nye kartlegginger

Det ble i august 2025 ikke påvist og kartfestet noen nye naturtypelokaliteter på land da området ble kartlagt etter Miljødirektoratets NiN-instruks (Miljødirektoratet, 2024). Dette er basert på grundig feltbefaring i området, samt gjennomgang av historiske data for skogdrift og historiske flyfoto. Hele området er beskrevet med kalkinnhold i berggrunn på laveste nivå.

Hele området er påvirket av flatehogst og plukkhogst de siste 60 årene, og skogen har ikke i noen av delene rukket å bli så gammel at den kommer inn under naturtypen «Gammel furuskog med gamle trær». Det kreves for denne naturtypen en viss tetthet av furutrær over 200 års alder. Siden det også er lite dødved i terrenget (en effekt av aktivt skogbruk), er heller ingen av naturtypene som baserer seg på stående eller liggende død ved aktuelle.

Sumpskogstyper eller våtmarksformer i kartleggingsinstruksen er heller ikke tilstede i planområdet.

Hul eik

Det er ikke registrert noen lokaliteter med den utvalgte naturtypen *hul eik* i eller ved planområdet. Det er heller ikke arealer med semi-naturlige naturtyper som slåtteeng eller naturbeitemark.

Naturtypen har generelt en sentral økosystemfunksjon. Hul eik er vernet gjennom *naturmangfoldloven* §§ 52-56 og tilhørende *forskrift om utvalgte naturtyper etter nml*. Alle tiltak som kan påvirke slike lokaliteter må utredes grundig. (Eiker som står mer enn 20 meter inn i produktiv skog er unntatt fra forskriften, men det gjelder ingen av de to nyregistrerte lokalitetene).

Verneområder

Det er ingen verneområder innenfor prosjektets ytre avgrensing eller i nærhet av planområdet, nærmeste er Mørkeli naturreservat 4-5 km unna. Det finnes ingen faglige sammenhenger som antyder at dette verneområdet vil bli påvirket av tiltakene i planområdet.

Arter og deres økologiske funksjonsområder

Generelt

Funksjonsområder er områder som innehar ulike funksjoner for arter, for eksempel som hekkeområder, beiteområder, rasteområder osv. I dette kapitlet beskrives viktige funksjonsområder for utvalgte arter og artsgrupper med særlig relevans for planområdet.

I løpet av feltperioden ble det gjort flere nye artsobservasjoner, disse er alle i kategorien LC (livskraftig) på rødlista for arter. Disse artsobservasjonene vil bli tilgjengelige i Artskart (Artsdatabanken, 2025) i desember 2025.

Det foreligger en del fugleobservasjoner utenfor planområdet, men disse er utelatt fra vurderingen da registrert aktivitet (forflytting, ukjent etc.) ikke er relevante. Området har lav verdi for spettefugl på grunn av skogens lave alder og mangel på stående dødved.

Det ble ikke observert hekkeaktivitet av fugl på befaringen i august, og det er utenfor hekkesesongen for de fleste fuglearter. Hele planområdet vil kunne være funksjonsområde for mange fuglearter.

Vilt i planområdet

Det foreligger ikke registreringer av skadde eller døde viltarter i området i Hjorteviltregisteret. Hjorteviltregisteret har noen få registreringer av skadde/syke/døde rådyr på fylkesvegen gjennom planområdet de 20 siste år. Planområdet har likevel kvaliteter som gjør det egnet som leveområde for de fleste viltarter som rødrev, hare, elg, rådyr m. fl. Planområdet ligger tilgrensende til vannforekomsten Ogge.

Vegetasjonssone langs vassdrag

Vegetasjonsbeltet langs Skålåna kan fungere som skjul for ørret og bekkerøye. Dette er et viktig funksjonsområde, spesielt for ørret. Som økosystemtjeneste har det også en funksjon som erosjonsbeskyttelse, samt for rensing og fordrøyning av avrenning til vassdraget.

Landskapsøkologiske sammenhenger

Vurderingen er at det innenfor influensområdet ikke er mulig å finne landskapsøkologiske sammenhenger på land i form av økologiske korridorer eller områder med en viktig funksjon for sammenkobling av naturområder eller leveområder.

Prosjektet vil ikke beslaglegge arealer som i dag fungerer som landskapsøkologiske sammenhenger.

Fremmede, skadelige plantearter

Under kartleggingen ble det kartfestet mange nye forekomster av karplante vrifuru på Fremmedartslista (Artsdatabanken, 2023). (Det må også tas høyde for at private utbyggere, offentlige myndigheter og konsulenter kan inneha data som ikke er publisert i offentlig tilgjengelige databaser).

For å unngå spredning av disse artene bør det legges inn vilkår om forsvarlig massehåndtering i tillatelser og tiltaksplaner, samt sørge for at kravene i *forskrift om fremmede organismer* (Klima- og miljødepartementet, 01) og *naturmangfoldloven* oppfylles i anleggsarbeidet.

Geologisk mangfold

Berggrunn

Det vises her til egen geologirapport i prosjektet.

Rødlistede landformer / geotoper

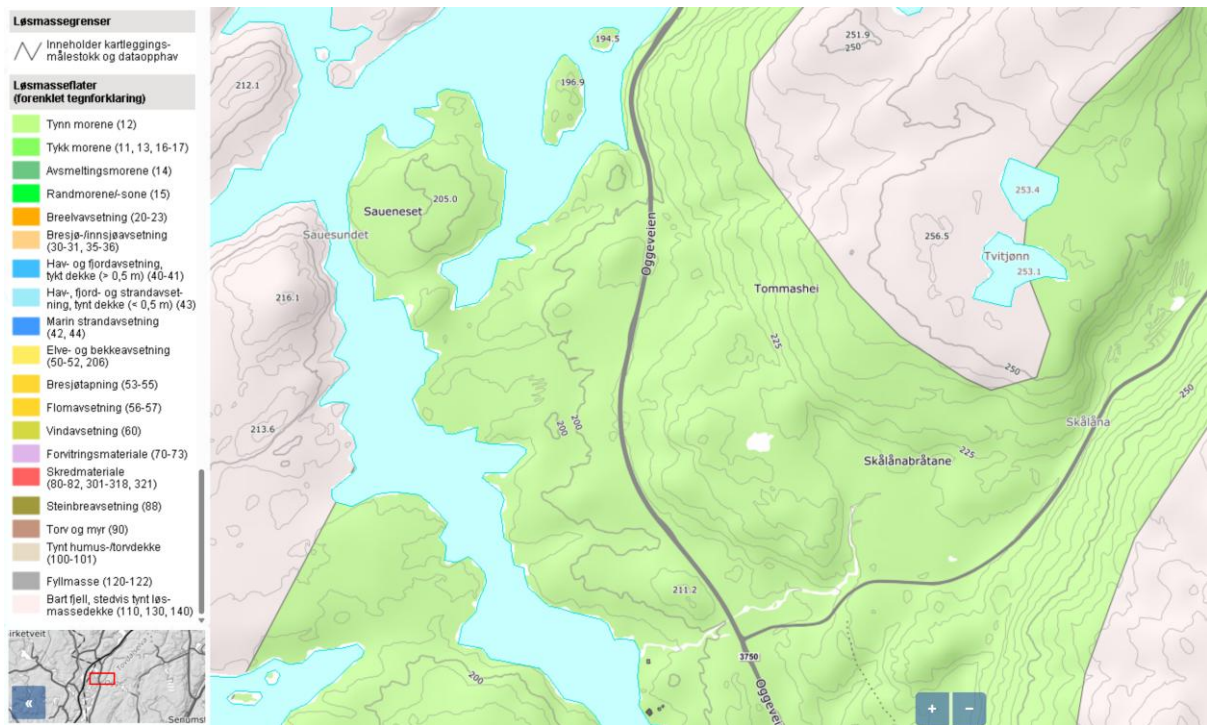
Det er ikke registrert geotoper i området eller i nærliggende arealer som kan påvirkes av planforslaget.

Industrimineraler

Det er ikke registrerte forekomster av industrimineraler, metaller eller naturstein i innsynsløsningen.

Løsmasser

Hele planområdet ligger over marin grense, og det er ikke registrert hav- og fjordavsetninger i området. Området består av tynt morenedekke, mens de høyere områdene defineres som bart fjell (impediment). Nærmere beskrivelse finnes i geotekniske rapporter i prosjektet.

Figur 5 - Løsmasser i områdene rundt Sørli. Viser tynt morenedekke eller bart fjell her. (Kilde: NGU løsmassekart).

Verdier, påvirkning og konsekvens i delområdene

Miljødirektoratets metodikk M-1941 for konsekvensutredninger knyttet til naturmangfold vurderes etter følgende rekkefølge:

1. Verdi

Vurderingen av verdi handler om å beskrive og klassifisere området betydning for naturmangfoldet. Dette inkluderer både biologiske og økologiske kriterier som forekomst av truede eller rødlistede arter og naturtyper, artsrikdom, sjeldenhet, representativitet, samt området økologiske funksjon og rolle i et større perspektiv. Området gis en verdi ut fra hvor viktig det anses å være, typisk rangert i kategoriene vist under:

Figur 6 - Skyvelinjal for naturmangfoldets verdi

Hvilken verdi en økologisk enhet skal gis, er bestemt av plasseringen i tabellen under. Denne er fastsatt av Miljødirektoratet og kan i utgangspunktet ikke fravikes:

Verdi-kriterier	Uten betydning for KU	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
Vern og områder med båndlegging					Verdensarv Områder vernet etter natur-mangfoldloven Foreslåtte verneområder Utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven § 52
Naturtyper kartlagt etter Miljødirektoratets instruks		Naturtyper med sentral økosystemfunksjon med svært lav lokalitetskvalitet Nær truede naturtyper (NT) med svært lav lokalitetskvalitet Spesielt dårlig kartlagte naturtyper med svært lav lokalitetskvalitet	Kritisk truede (CR) svært lav lokalitetskvalitet Sterkt truede (EN) svært lav lokalitetskvalitet Sårbare naturtyper (VU) svært lav lokalitetskvalitet Naturtyper med sentral økosystemfunksjon med lav lokalitetskvalitet Nær truede naturtyper (NT) med lav og moderat lokalitetskvalitet Spesielt dårlig kartlagte naturtyper med lav og moderat lokalitetskvalitet	Kritisk truede (CR) Lav lokalitetskvalitet Sterkt truede (EN) lav eller moderat lokalitetskvalitet Sårbare naturtyper (VU) lav, moderat eller høy lokalitetskvalitet Naturtyper med sentral økosystemfunksjon moderat og høy lokalitetskvalitet Nær truede naturtyper (NT) med høy og svært høy lokalitetskvalitet Spesielt dårlig kartlagte naturtyper høy og svært høy lokalitetskvalitet	Kritisk trua (CR) moderat, høy eller svært høy lokalitetskvalitet Sterkt truede (EN) høy eller svært høy lokalitetskvalitet Sårbare naturtyper (VU) svært høy lokalitetskvalitet Naturtyper med sentral økosystemfunksjon og svært høy lokalitetskvalitet
Naturtyper etter HB13 og HB19		C-lokaliteter av naturtyper kartlagt etter DN-HB13 C-lokaliteter av naturtyper kartlagt etter DN-HB19	Nær truede naturtyper (NT) med B- og C-verdi B-lokaliteter av naturtyper kartlagt etter DN-HB13 B-lokaliteter av naturtyper kartlagt etter DN-HB19 som ikke er av vesentlig regional verdi (konkret vurdering nødvendig)	Sterkt (EN) og kritisk truede (CR) naturtyper med C-verdi Sårbare naturtyper (VU) med B- og C-verdi A-lokaliteter av naturtyper kartlagt etter DN-HB13, inkl. nær truede naturtyper (NT) A og B-lokaliteter for naturtyper kartlagt etter DN-HB19, inkludert A-lokalitet av nær truede naturtyper (NT)	Sterkt (EN) og kritisk truede (CR) naturtyper med A- og B-verdi Sårbare naturtyper (VU) med A-verdi
Arter med økologiske		Alminnelige og vidt utbredte arter og	Nær trua (NT) arter og deres funksjonsområde	Sårbare (VU) arter og deres funksjonsområde	Fredede arter og deres funksjonsområde

funksjons-områder*		deres funksjonsområder Anadrom fisk: Vassdrag med sporadisk forekomst av anadrom fisk (ikke stedegegen bestand) Innlandsfisk: Små bestander uten spesielle verdier Naturlig lite egnede forhold i innsjø/elv for fisk	Fastsatte bygdenære områder som grenser til viktige funksjonsområder for villrein. Anadrom fisk: Laks/sjørøret: Vassdrag med små bestander* Sjørøye: Mindre bestand* Middels potensial for smoltprod.* Innlandsfisk Vassdrag med fiskebestander av regional/lokal verdi	Spesielt hensynskrevende arter og deres funksjonsområde Fastsatte randsområder til de nasjonale villrein-områdene Anadrom fisk: Laks/sjørøret: vassdrag med middels store bestander* Sjørøye: Livskraftig bestand Godt potensial for smoltprod. * Innlandsfisk: Langvandrende bestand av harr, ørret og sik Vassdrag (potensielt) høyproduktive for ørret, røye eller sik Andre storørretbest. Vassdrag med stor andel storvokst ørret	Prioriterte arter (med eventuelt forskriftsfestet funksjonsområde) Sterkt truet (EN) og kritisk truet (CR) arter og deres funksjonsområde Nasjonale villreinområder Lokaliteter med relikvt laks Anadrom fisk: Nasjonale laksevassdrag Andre spesielt verdifulle laksevassdrag (f.eks. storvokst laks) Sjørøret: stor bestand* Sjørøye: Rent elvelevende best. Stort potensial for smoltprod.* Innlandsfisk: Spesielt verdifulle storørretbestander
Landskaps-økologiske sammenhenger		Naturområder og naturstrukturer som binder funksjonsområder for vanlig forekommende arter	Lokalt viktige vilt- og fugletrakk Delvis intakte naturområder og naturstrukturer som er trekk-, vandrings- og forflytningskorridorer for a) et høyt antall arter eller b) for definerte grupper av arter (eks: amfibier, pollinatorer) Naturområder og naturstrukturer som bidrar til å binde sammen nøkkelområder for økologiske prosesser i økosystemene	Regionalt/nasjonalt viktige områder for vilt- og fugletrakk. Intakte sammenhenger mellom eller i tilknytning til større naturområder som har en viktig funksjon som forflytnings- og spredningskorridor for arter Områder som bidrar til sammenbinding av verneområder eller dokumenterte funksjonsområder for arter med stor eller svært stor verdi. Lengre elvestrekninger med langtvandrende fiskebestander.	Særlig store og nasjonalt/interasjonalt viktige trekktruter.
Geotoper (land-former)	Land-former med diffus utforming/sterkt redusert tilstand	Nær truede landformer med tydelig til middels tydelig utforming og god til noe redusert tilstand. Sårbare objekter med middels tydelig utforming og noe redusert tilstand.	Nær truede landformer med meget tydelig utforming og meget god tilstand. Sårbare landformer med tydelig utforming og god tilstand, truede landformer med middels tydelig utforming og noe redusert tilstand.	Sårbare landformer med meget tydelig utforming og meget god tilstand, truede objekter med tydelig utforming og god tilstand.	Truede og kritisk truede objekter og/eller forvaltnings-prioriterte, meget tydelig utforming/store systemer, meget god tilstand.
Geologisk arv/-geosteder		Geosted som enten har forringet kvalitet eller lav representativitet, men kan likevel være av betydning for lokal geologisk forståelse Lite tydelig og svakt forklarende geosted, men som likevel er relevant for kjennskap til lokal geologi.	Geosted som enten har forringet kvalitet eller lav representativitet, men kan likevel være av betydning for lokal geologisk forståelse Lite tydelig og svakt forklarende geosted, men som likevel er relevant for kjennskap til lokal geologi.	Godt bevart, vitenskapelig kjent geosted som gir/har gitt bidrag til å øke forståelsen av geologiske prosesser og sammenhenger, representativt for Norges geologiske oppbygging Tydelig og lesbart geosted som bidrar til å øke forståelsen av en geologisk prosess eller Norges geologiske oppbygging, og er relevant for læringsmål eller pensum.	Meget godt bevart, vitenskapelig velkjent geosted som gir/har gitt betydelige bidrag til geologi som vitenskap eller global geologisk forståelse, og er representativt for betydningsfulle og fundamentale prosesser og sammenhenger Svært tydelig og lesbart geosted som bidrar til god forståelse av en global geologisk prosess eller sammenheng, og er svært relevant for læringsmål eller pensum.

2. Påvirkning

Påvirkning beskriver tiltakets konkrete effekter på naturmangfoldet, og omfatter både type påvirkning (f.eks. fysisk ødeleggelse, fragmentering, forstyrrelse), omfang av tiltaket (arealmessig størrelse og intensitet), samt varighet og reversibilitet av endringene. Det vurderes også om påvirkningen er direkte eller indirekte, kort- eller langvarig, og i hvilken grad eventuelle avbøtende tiltak kan redusere negative effekter. Påvirkningen klassifiseres i kategoriene vist under:

Figur 7 - Skyvelinjal for gradering av tiltakets påvirkning.

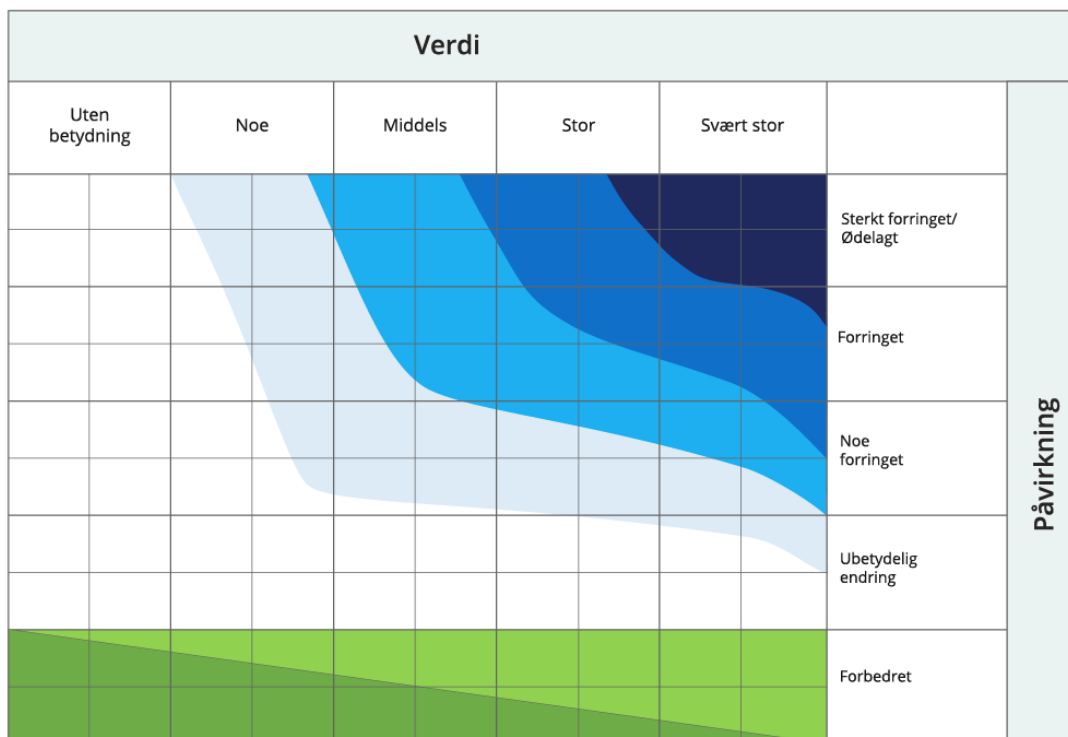
Hvilken grad en påvirkning skal gis, er bestemt av plasseringen i tabellen under. Denne er fastsatt av Miljødirektoratet og kan i utgangspunktet ikke fravikes, men er i en større grad bestemt av faglig skjønn enn verditablellen:

Registrerings-kategori	Forbedret	Ubetydelig	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Vernet natur	Bedrer tilstanden ved at området blir restaurert mot en opprinnelig naturtilstand.	Ingen eller uvesentlig virkning.	Noe påvirkning (som aktivitet, forurensning og kant-effekter). Ikke direkte arealinngrep.	Mindre påvirkning (som aktivitet, forurensning og kanteffekter) som berører liten del. Ikke er i strid med verneformålet.	Direkte inngrep i verneområdet. I strid med verneformålet.
Naturtyper	Bedrer tilstanden ved at eksisterende inngrep tilbakesføres til opprinnelig natur.	Ingen eller uvesentlig virkning.	Direkte arealinngrep på mindre enn 20% av en mindre viktig del av lokaliteten. Liten forringelse av restareal. Svekker naturtypens utbredelse/ tilstand lokalt/ regionalt, ev. bidrar i noen grad til å svekke muligheten for å nå naturmangfold-lovens forvaltningsmål for naturtyper.	Direkte arealinngrep i 20-50 % av en mindre viktig del av lokaliteten. Noe forringelse (som aktivitet, forurensning og kanteffekter) av restareal. Svekker naturtypens utbredelse/tilstand regionalt/ nasjonalt, ev. kan svekke muligheten til å nå forvaltningsmålet for naturtypen.	Direkte arealinngrep i den viktigste delen av lokaliteten. Direkte arealinngrep i mer enn 50 % av lokaliteten. Direkte arealinngrep i 20-50 % av en mindre viktig del av lokaliteten, men restareal mister sine økologiske kvaliteter og/eller funksjoner. Svekker naturtypens utbredelse/tilstand nasjonalt/ internasjonalt, ev. svekker med sikkerhet muligheten til å nå forvaltningsmålet for naturtypen.
Arter med funksjons-områder	Gjenoppretter eller skaper nye trekk/vandringsmuligheter mellom leveområder/ biotoper (også vassdrag). Viktige biologiske funksjoner styrkes.	Ingen eller uvesentlig virkning.	Splitter sammenhenger/ reduserer funksjoner, men vesentlige funksjoner opprettholdes i stor grad. Mindre alvorlig svekking av trekk/ vandringsmulighet og flere alternative trekk finnes. Svekker artens bestand lokalt/ regionalt, ev. bidrar i noen grad til å	Splitter opp og/eller forringer arealer slik at funksjoner reduseres. Svekker trekk/ vandringsmulighet, eventuelt blokkerer trekk/ vandringsmulighet der alternativer finnes. Svekker artens bestand regionalt/ nasjonalt, ev. kan svekke muligheten for å nå naturmangfoldlovens	Splitter opp og/eller forringer arealer slik at funksjoner brytes. Blokkerer trekk/vandring hvor det ikke er alternativer. Svekker artens bestand nasjonalt/ internasjonalt, ev. svekke muligheten for å nå naturmangfoldlovens forvaltningsmål for arter.

			svekke muligheten for å nå naturmangfoldlovens forvaltningsmål for arter.	forvaltningsmål for arter.	
Landskaps-økologiske sammen-henger	Gjenoppretter eller skaper nye trekk/ vandrings-muligheter mellom leveområder/ biotoper (også vassdrag). Viktige biologiske funksjoner styrkes.	Ingen eller uvesentlig virkning	Splitter sammenhenger/ reduserer funksjoner, men vesentlige funksjoner opprettholdes i stor grad. Mindre alvorlig svekking av trekk/ vandrings-mulighet og flere alternative trekk finnes.	Splitter opp og/eller forringer arealer slik at funksjoner reduseres. Svekker trekk/ vandrings-mulighet, eventuelt blokkerer trekk/ vandrings-mulighet der alternativer finnes.	Splitter opp og/eller forringer arealer slik at funksjoner brytes. Blokkerer trekk/vandring hvor det ikke er alternativer.
Geotoper (landformer)	Kan avdekke nye geosteder. Viktige geologiske funksjoner kan styrkes.	Ingen eller uvesentlig virkning på kort eller lang sikt.	Berører en mindre viktig del som samtidig utgjør mindre enn 20 % av lokaliteten. Liten forringelse av restareal.	Berører 20-50 % av lokaliteten, men liten forringelse av restareal. Ikke forringelse av viktigste del av lokalitet.	Berører hele eller største- delen (over 50 %). Berører mindre enn 50 % av areal, men den viktigste (mest verdifulle) delen ødelegges. Restareal mister sine geologiske kvaliteter og/eller funksjoner.
Geologisk arv/geo-steder	Tiltaket bedrer tilstanden ved at eksisterende inngrep tilbakestøres og tydeliggjør landskapets geologiske karakter, dets geologiske funksjon og innrykksstyrke.	Tiltaket medfører ingen vesentlig påvirkning i landskapets geologiske karakter, dets geologiske funksjon og innrykks-styrke.	Tiltaket medfører noe skjemmende påvirkning i landskapet geologiske karakter, dets geologiske funksjon og innrykksstyrke.	Tiltaket medfører merkbar endring i landskapet geologiske karakter, og/eller medfører inngrep som påvirker landskapets geologiske funksjon og innrykksstyrke.	Tiltaket medfører en stor endring i landskapet geologiske karakter, og/eller medfører store inngrep som reduserer landskapets geologiske funksjon og innrykksstyrke.

3. Konsekvens

Konsekvensen utgjør en samlet vurdering av hvordan den identifiserte verdien av området og tiltakets påvirkning kombineres til å påvirke naturmangfoldet. Her benyttes en konsekvensmatrise som sammenstiller områdets verdi med grad av påvirkning, slik at konsekvensen tydelig fremgår som en helhetlig vurdering. Konsekvensen uttrykkes som en skala fra «svært stor negativ» via «ubetydelig» til «svært stor positiv». Dette gir et tydelig beslutningsgrunnlag for tiltakshavere og forvaltningen om nødvendige hensyn, avbøtende tiltak eller eventuelt behov for å unngå gjennomføring av tiltaket:

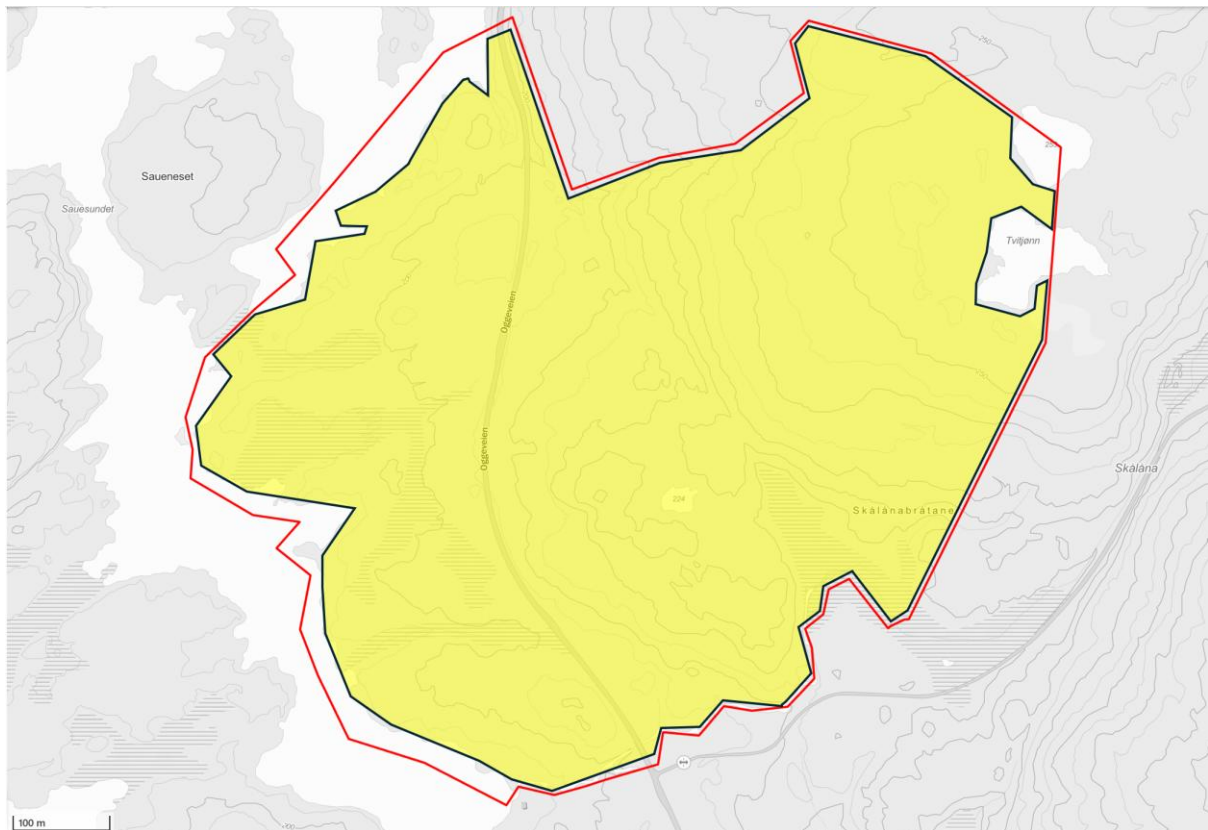
Figur 8 - "Konsekvensvifta", et verktøy for å definere konsekvensgrad basert på verdi og påvirkning.

For å beskrive samlet konsekvens for naturmangfold som følge av tiltaket, brukes tabellen under:

Konsekvensgrad for samlet konsekvens	Kriterier for vurdering av samlet konsekvens for fagtema naturmangfold
Kritisk negativ konsekvens	Planen/tiltaket medfører forringelse eller ødeleggelse av nasjonalt eller internasjonalt viktig naturmangfold innenfor influensområdet. Brukes kun for områder med registreringskategorier som er gitt stor eller svært stor verdi, eller der det er svært stor samlet belastning. <ul style="list-style-type: none"> • Flere delområder med svært stor negativ konsekvens (4 -). • Svært stor samlet belastning.
Svært stor negativ konsekvens	Planen/tiltaket medfører forringelse eller ødeleggelse av nasjonalt viktig naturmangfold. Brukes kun for områder med naturmangfold med stor eller svært stor verdi, eller der det er stor samlet belastning. <ul style="list-style-type: none"> • Overvekt av delområder med stor negativ konsekvens (3 -). • Ett eller flere delområder med svært stor negativ konsekvens (4 -). • Stor samlet belastning.
Stor negativ konsekvens	Planen/tiltaket medfører stor negativ konsekvens for naturmangfoldet innenfor influensområdet. <ul style="list-style-type: none"> • Overvekt av delområder med middels negativ konsekvens (2 -). • Flere delområder med stor negativ konsekvens (3 -). • Ett delområde kan ha svært stor negativ konsekvens (4 -). • Bidrar til økt samlet belastning.
Middels negativ konsekvens	Planen/tiltaket medfører middels negativ konsekvens for naturmangfoldet innenfor influensområdet. <ul style="list-style-type: none"> • Overvekt av delområder med noe negativ konsekvens (1 -). • Flere delområder med middels negativ konsekvens (2 -). • Ett par delområder kan ha stor negativ konsekvens (3 -). • Ingen delområder med svært stor negativ konsekvens (4 -).
Noe negativ konsekvens	Planen/tiltaket medfører noe negativ konsekvens for naturmangfoldet innenfor influensområdet. Lite konflikt med naturmangfold innenfor influensområdet. <ul style="list-style-type: none"> • Overvekt av delområder med noe negativ (1 -) eller ubetydelig (0) konsekvens. • Et par delområder kan ha middels negativ konsekvens (2 -). • Ingen delområder med svært stor (4 -) eller stor (3 -) negativ konsekvens.
Ubetydelig konsekvens	Planen/tiltaket vil ikke medføre vesentlige endringer for naturmangfoldet i influensområdet. <ul style="list-style-type: none"> • Overvekt av delområder med ubetydelig konsekvens (0). • Ett delområde kan ha noe negativ konsekvens (1 -). • Ingen delområder med svært stor (4 -), stor (3 -) eller middels (2 -) negativ konsekvens.
Positiv konsekvens	Benytttes der delområder som er gitt ubetydelig eller noe verdi får noe eller middels verdiøkning som følge av tiltaket. Planen/tiltaket er en forbedring for naturmangfoldet. <ul style="list-style-type: none"> • Overvekt av delområder med noe (1 +) eller middels (2 +) positiv konsekvens. • Ingen områder med svært stor (4 -), stor (3 -) eller middels (2 -) konsekvens. • Delområder med noe negativ konsekvens (1 -) oppveies klart av områdene med noe (1 +) eller middels (2 +) positiv konsekvens.
Stor positiv konsekvens	Benytttes der delområder som er gitt ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket. Planen/tiltaket er en stor forbedring for naturmangfoldet. <ul style="list-style-type: none"> • Overvekt av delområder med stor (3 +) eller svært stor (4 +) positiv konsekvens. • Ingen områder med svært stor (4 -), stor (3 -) eller middels (2 -) konsekvens. • Delområder med noe negative konsekvens (1 -) oppveies klart av områdene med stor (3 +) eller svært stor (4 +) positiv konsekvens.

Figur 9 - Tabell for samlet konsekvensgrad av tiltaket på naturmangfold.

Kart over delområder

Figur 10 - Oversiktskart med planområdet (rødt omriss), samt delområde NA1 for naturmangfold (merket gult)

Delområder – Landskapsøkologiske sammenhenger/ arter med deres funksjonsområder

Figur 11 - Bilde av representativ utseende ung furuskog i delområde NA1

Figur 12 - Områder med det fremmede treslaget vrefuru i delområde NA1

Verdivurdering: Delområde NA1 – Temaene «Landskapsøkologisk sammenheng» og «Arter med deres funksjonsområde»

Ubetydelig	Noe verdi	Middels verdi	Stor verdi	Svært stor verdi
------------	-----------	---------------	------------	------------------

▲

Kort beskrivelse med verdibegrunnelse: Området er et sammenhengende område som har verdi både som landskapsøkologisk funksjonsområde (forflytningsområde for vilt) og som funksjonsområde for arter.

Som økologisk funksjonsområde gis det NOE VERDI grunnet verditabellens plassering av «Alminnelige og vidt utbredte arter og deres funksjonsområde».

Som landskapsøkologisk sammenheng gis det NOE VERDI med bakgrunn i verditabellens plassering av «Naturområder og naturstrukturer som binder sammen funksjonsområder for vanlig forekommende arter».

Tiltakets påvirkning

Utbyggingsalternativ	Forbedret	Ubetydelig	Noe forringet	Foringet	Sterkt forringet
----------------------	-----------	------------	---------------	----------	------------------

1

▲

Begrunnelse: Tiltaket vil i dette tilfellet:

- Splitte sammenhenger/ reduserer funksjoner, men vesentlige funksjoner opprettholdes i stor grad.
- Mindre alvorlig svekking av trekk/ vandrings-mulighet og flere alternative trekk finnes.
- Svekker artens bestand lokalt/ regionalt, ev. bidrar i noen grad til å svekke muligheten for å nå naturmangfoldlovens forvaltningsmål for arter.

Utbyggingsalternativ	Forbedret	Ubetydelig	Noe forringet	Foringet	Sterkt forringet
----------------------	-----------	------------	---------------	----------	------------------

2

▲

Begrunnelse: Tiltaket vil i dette tilfellet, men i mindre grad enn alternativ 1:

- Splitte sammenhenger/ reduserer funksjoner, men vesentlige funksjoner opprettholdes i stor grad.
- Mindre alvorlig svekking av trekk/ vandrings-mulighet og flere alternative trekk finnes.
- Svekker artens bestand lokalt/ regionalt, ev. bidrar i noen grad til å svekke muligheten for å nå naturmangfoldlovens forvaltningsmål for arter.

Tiltakets konsekvens

Utbyggingsalternativ	+++ / +++++	+ / ++	0	-	--	---	----
----------------------	-------------	--------	---	---	----	-----	------

1

▲

Konsekvens: 1- Noe negativ konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften.

2

▲

Konsekvens: 1- Noe negativ konsekvens for delområdet ihht. konsekvensviften.

Kumulative effekter

Det er ikke funnet andre planlagte tiltak i nærområdet som vil ha tilleggsvirkning på naturmangfold utover de tiltakene som skal gjennomføres i forbindelse med utbyggingen.

Kunnskapsgrunnlag og kunnskapshull

Etter kravene i naturmangfoldloven §8 med veiledningsmateriale, ansees kunnskapsgrunnlaget å være godt og oppdatert i forhold til planens størrelse og tiltakenes utforming.

Konsekvensvurdering

Vurdering av Naturmangfoldloven §§ 8-12

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Det foreligger ny kartlegging av naturtyper etter gjeldende metodikk, og data fra offentlige databaser (Naturbase, Artsdatabanken) er gjennomgått. Befaring på stedet bekrefter eksisterende kunnskap om kvaliteter knyttet til naturmangfold. Det finnes også registreringer av vanlig forekommende arter i planområdet, og ellers flere registreringer i tilstøtende områder. Vegetasjonssonen er vurdert å ha en lokal verdi knyttet til økologisk funksjon (buffer, fordrøyning og korridor), mens området som helhet også har en viss verdi som lokalt habitat (mulig leveområde for vilt, fugl og andre organismegrupper). Det er i all hovedsak vanlige, livskraftige arter som bruker området. Samlet sett vurderes kunnskapsgrunnlaget som godt nok til å fatte beslutning. Gitt lav naturverdi i den aktive produksjonsskogen og fravær av registrerte naturtyper/arter, anses kunnskapskravet oppfylt og rimelig i forhold til tiltakets risiko.

§ 9 Føre-var-prinsippet

Tiltaket ligger hovedsakelig i område som er sterkt preget av historisk menneskelig aktivitet gjennom flatehogst. Når kunnskapsgrunnlaget er godt og det ikke foreligger indikasjoner på sårbare naturverdier, er behovet for føre-var-tiltak begrenset. Nærhet til innsjø utløser likevel krav til forsiktighet: avrenningskontroll i anleggsfasen, bevaring/etablering av intakt vegetert kantsone og forbud mot tiltak som kan gi akutt forurensning til vann. Dette er forholdsmessig og reduserer risiko for vesentlig skade selv ved usikkerhet om lokale hydrologiske effekter. Flere tiltak er søknadspliktige til fagmyndighet.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Området inngår i et menneskepåvirket landskap hvor vegetasjonen i området fungerer som skjul og leveområde/forflytningskorridor for mange arter. I skogen forventes inngrepene (hytter, interne veier og rør/ledninger) å gi begrenset fragmentering når de legges til allerede påvirkede arealer og samles i klynger. For innsjøen må summen av nye tette flater, trafikk, avløpsløsninger og økt menneskelig bruk vurderes mot sårbarhet. Tiltak: (i) funksjonell kantsone langs vann (krav i lokale kommunale forskrifter), (ii) lokal overvannshåndtering med infiltrasjon/fordrøyning, (iii) robuste avløpsløsninger med riktig renseseffekt.

§ 11 Kostnader ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Tiltakshaver skal dekke nødvendige kostnader for å hindre/begrense skade, herunder: sediment- og flomvern i anleggsfasen, utskifting/oppgradering av midlertidige avbøtende tiltak ved behov, restaurering/tilsåing av rigg- og massehåndteringsarealer, samt eventuelt miljøoppfølgingsprogram (MOP) med vannanalyser hvis risikobildet tilsier det. Eventuelle merkostnader knyttet til sikring og beskyttelse av myr (f.eks. inngjerding, fysisk sikring, overvannshåndtering og revegetering) skal også dekkes av tiltakshaver.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Planen bør stille krav til løsninger som reduserer inngrep og avrenning:

- Massedisponering på stedet, minimal skjæring/fylling og bruk av eksisterende traseer.
 - Overvann: infiltrasjon, fordrøyning og åpne løsninger/container med sedimentasjonsmulighet før utslipp.
 - Anleggsfase: sedimentfeller/siltgardiner, oljeutskiller ved maskinplass, drivstoffhåndtering med oppsamlingsutstyr, arbeid utenfor perioder med høy vannstand/flom.
 - Varig kantsone og forbud mot inngrep i strandvegetasjon; tilrettelegging med permeable dekker der mulig.
 - Avløp: dokumentert rensesgrad og tetthet; lekkasjesikre løsninger.
- Dette er i tråd med kravet om miljøforsvarlige metoder.

Forslag til avbøtende tiltak

Landskapsøkologisk sammenheng og arter med deres funksjonsområder.

Skogen som vil bli erstattet av fritidsbebyggelse og infrastruktur senker verdien av området som habitat for de fleste organismegrupper. Det er få avbøtende tiltak som kan gjøre noe med dette, men det er mulig å tenke seg noen måter å begrense skaden på:

1. Kantsoner mot innsjø og bekker

1.1. Det skal avsettes en varig, sammenhengende vegetert kantsone mot innsjø og bekker. Minstebredde settes til ≥ 10 m fra øvre vannkant der ikke strengere krav følger av lokal kunnskap eller terrengforhold. Innenfor kantsonen er terrenginngrep, massehåndtering, rydding og oppfylling forbudt, med unntak av nødvendige, punktvis adkomster (sti/brygge) etter særskilt plan.

1.2. Eksisterende kantvegetasjon skal bevares. Eventuelle skadde partier skal reetableres med stede egne arter.

2. Overvann og erosjon

2.1. Overvann fra tak, gårdsplasser og interne vegger skal håndteres lokalt med infiltrasjon/fordrøyning i åpne løsninger (grøfter, regnbed, fordrøyningsmagasin) før kontrollert utslipp. Direkte utslipp til vannforekomst er ikke tillatt. Dimensjonering skal dokumenteres i teknisk plan.

2.2. Tette flater skal minimeres; permeable dekker skal vurderes og brukes der grunnforhold tillater det.

2.3. I anleggsfasen skal det etableres sedimenterende fordrøyning (f.eks. sedimentasjonsbasseng/siltgardin) på alle avløp fra rigg- og anleggsområder. Løsningene skal dimensjoneres, driftes og dokumenteres i miljøoppfølgingsplan (MOP).

2.4. Veggrøfter og stikkrenner skal dimensjoneres for å hindre erosjon og utspyling; utløp skal erosjonssikres.

3. Avløp og vannmiljø

3.1. Sanitæravløp skal løses med tette systemer eller renseløsninger med dokumentert rensegrad tilpasset resipientens tåleevne. Utslipp til grunne masser skal ikke påvirke innsjøens miljømål. Drift/vedlikehold skal beskrives i FDV.

3.2. Det er forbud mot påslipp av prosessvann, betongvask, oljeholdig vann og kjemikalierelaterte utslipp til grunn/vann. Egnet oppsamling og levering som farlig avfall er påkrevd.

4. Anleggsfase – forurensning, støy og lys

4.1. Det skal utarbeides MOP som minst omfatter: riggplan, drenerings- og sedimenttiltak, lagring av masser, kjemikaliehåndtering (drivstoff, hydraulikk),

beredskap for utslipp (absorberende materiell), kontrollrutiner og rapportering.

4.2. Arbeid i våte perioder med høy flom-/grunnvannrisiko skal begrenses; massetransport og graving nær vann skal styres utenom slike perioder.

4.3. Midlertidig belysning skal skjermes og rettes nedover; lys mot vannflaten skal unngås. Tidsstyring skal brukes for å redusere nattlys. Nasjonale retningslinjer for støy skal følges.

5. Massehåndtering og naturinngrep

5.1. Massebalanse på stedet skal tilstrebes. Overskuddsmasser skal deponeres på egnede, tørre flater uten avrenning mot vann og utenfor kantsonen. Skråninger revegeteres fortløpende.

5.2. Inngrep skal legges til allerede påvirkede arealer. Rigg- og mellomlagerområder skal lokaliseres utenfor kantsone og minst 30 m fra innsjø/årssikker bekk.

6. Fremmede arter og renhold

6.1. Før anleggsstart skal området inspiseres for fremmede skadelige arter. Funn skal håndteres etter plan for bekjempelse og masselogistikk (separat håndtering, tildekking, forsvarlig transport og deponi).

6.2. Alt utstyr som flyttes mellom anleggssteder skal rengjøres for jord/plantemateriale for å hindre spredning.

7. Interne veger, stier og adkomst til vann

7.1. Interne veger og teknisk infrastruktur skal i størst mulig grad følge terreng og eksisterende traseer. Unngå nye kryssinger av bekkedrag.

8. Løpende oppfølging

8.1. Det skal gjennomføres visuelle kontroller av sedimenttiltak etter nedbørshendelser. Resultater loggføres og gjøres tilgjengelig for kommunen.

8.2. Ved avvik (uklarhet/utslipp) skal arbeid stanses til tiltak er rettet og nye kontrollmålinger dokumenterer effekt.

Overvåknings- og oppfølgingsplan

Det ansees ikke som nødvendig med en egen plan for overvåkning av landbasert naturmangfold og oppfølging av avbøtende tiltak utover det som er foreslått.

Fagkompetanse på økologi og biologi må konsulteres dersom tiltaket endres slik at det kan komme i konflikt med påviste biologiske verdier.

Konklusjon

Samlet vurdering av konsekvenser for naturmangfold ansees som «noe negativ». Dette er basert på følgende tabell over konsekvens for delområdet, samt ved å legge inn disse verdiene i konsekvensviften (Figur 13):

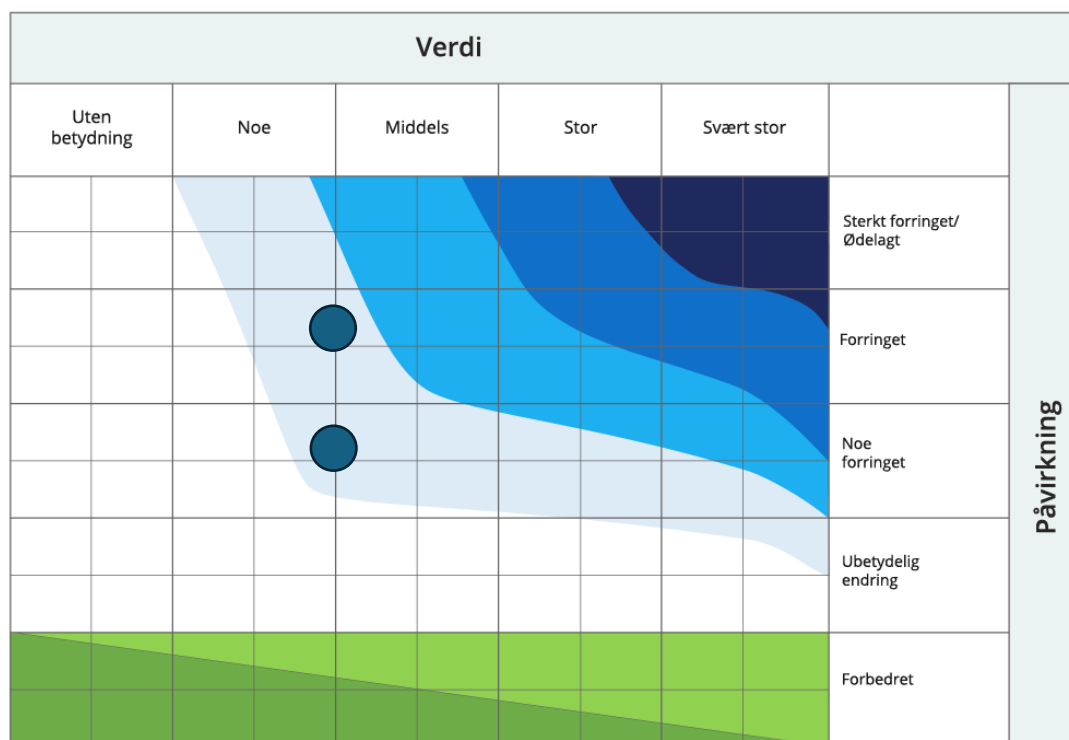
Tabell 1 - Oversikt over delområdenes konsekvensgrad

Utbyggingsalternativ 1:

Delområde	Konsekvens
NA1	Noe negativ konsekvens

Utbyggingsalternativ 2:

Delområde	Konsekvens
NA1	Noe negativ konsekvens

Figur 13 - Konsekvensviften viser at to av seks delområder får "noe negativ" konsekvens, mens de fire andre delområdene får "ubetydelig" konsekvens.

Referanser

Artsdatabanken. (2018). *Norsk rødliste for naturtyper 2018*.

Artsdatabanken. (2021). *Norsk rødliste for arter 2021*.

<http://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>

Artsdatabanken. (2023). *Fremmedartslista 2023*.

<http://www.artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023>

Artsdatabanken. (2025). *Artskart*. <https://artskart.artsdatabanken.no/>

Direktoratet for naturforvaltning. (2007). *Kartlegging av naturtyper - Verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13*.

Klima- og miljødepartementet. (01, Januar 2016). *Lovdata - Forskrift om fremmede organismer*.

Miljødirektoratet. (2024). *Kartleggingsinstruks - Kartlegging av terrestriske Naturtyper etter NiN2*. Miljødirektoratet.

Miljødirektoratet. (2024). *Naturbase*.

Norges Geologiske Undersøkelse. (2025). *Berggrunn - Nasjonal berggrunnsdatabase*. https://geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/

Norges Geologiske Undersøkelse. (2025). *Mineralressurser - Industrimineraler, metaller og naturstein*. Hentet fra https://geo.ngu.no/kart/mineralressurser_mobil/